

Toelichting

**“Gemert-Bakel Buitengebied, Reijseweg 35
De Mortel”**

Projectlocatie

Reijseweg 35, De Mortel

Omschrijving project

Toelichting bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied, Reijseweg 35 De Mortel”

Projectnummer

GRA01.R001

Datum rapportage

Ontwerp: 29 januari 2016

Vastgesteld:

Opdrachtgever

Pluimveebedrijf Graat BV

Haardseweg 41

5425 RA De Mortel

Opgesteld door

Agron Advies

Koppelstraat 95

5741 GB Beek en Donk

Tel: 0492-347761

Fax: 0492-347754

Email: info@agronadvies.nl

Inhoud

1.	Inleiding	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Aanleiding en doel	1
1.3	Omschrijving plangebied	2
1.4	Opzet bestemmingsplan	3
2.	Planbeschrijving	5
2.1	Bestaande situatie	5
2.2	Gewenste situatie	6
3.	Omschrijving innovatief integraal bedrijfsconcept	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Kuikenhouderij 2.0	10
3.3	Innovatieparagraaf	11
3.3.1	Volhoudbaarheid	11
3.3.2	Maatschappelijke verantwoording	12
3.3.3	Kwaliteit	15
3.4	De transitiefase	15
4.	Motivatie groter bouwvlak	17
5.	Beleid	19
5.1	Rijksbeleid	19
5.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)	19
5.2	Provinciaal beleid	19
5.2.1	Structuurvisie ruimtelijke ordening Noord-Brabant	19
5.2.2	Verordening ruimte 2014	20
5.3	Gemeentelijk beleid	30
5.3.1	Bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied, herziening april 2011”	30
5.3.2	Bestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop”	31
6.	Ruimtelijke aspecten	33
6.1	Natuur	33
6.1.1	Gebiedsbescherming	33
6.1.2	Soortenbescherming	37
6.2	Landschappelijke waarden	40
6.3	Cultuurhistorie en archeologie	42
6.3.1	Cultuurhistorische en aardkundige waarden	42
6.3.2	Archeologische waarden	43
6.4	Ontsluiting en parkeren	44
6.4.1	Ontsluiting	44
6.4.2	Parkeren	44
7.	Milieuaspecten	45
7.1	m.e.r.-beoordeling	45
7.2	Bodem	45
7.3	Water	46
7.4	Geluid	47
7.5	Luchtkwaliteit	48
7.6	(Agrarische) bedrijvigheid en geur	49
7.7	Externe veiligheid	54
7.8	Gezondheid	55

7.8.1	Volksgezondheid	55
7.8.2	Verschillende gezondheidsaspecten	56
7.8.3	Afstanden tot gevoelige bestemmingen	59
7.8.4	Communicatie met omgeving	60
7.8.5	Monitoring maatregelen	61
8.	Waterparagraaf	62
8.1	Waterbeleid	62
8.1.1	Waterbeheerplan 2010-2015	62
8.1.2	Ontwikkelen met duurzaam wateroogmerk	62
8.2	Plangebied	63
8.2.1	Referentiesituatie	63
8.2.2	Voorgenomen activiteit	63
8.2.3	Locatie	63
8.3	Hydrologisch neutraal ontwikkelen	65
8.4	Bijzondere wateren en voorzieningen	67
8.5	Schoon inrichten	67
9.	Conclusie	68
10.	Uitvoerbaarheid	69
10.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	69
10.2	Economische uitvoerbaarheid	72
10.3	Grondexploitatie	72
11.	Juridische verantwoording	73
11.1	Algemene opzet	73
11.2	Toelichting op de verbeelding	73
11.3	Toelichting op de regels	73

Bijlagen

Bijlage 1	Milieutekening
Bijlage 2	Erfbeplantingsplan
Bijlage 3	Berekening investering kwaliteitsverbetering landschap
Bijlage 4	Rapportage Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV)
Bijlage 5	Rapportage geurverspreidingsonderzoek
Bijlage 6	Rapportage onderzoek luchtkwaliteit
Bijlage 7	Verslag zorgvuldige dialoog
Bijlage 8	Advies Panel Zorgvuldige Veehouderij
Bijlage 9	Natuurgegevens
Bijlage 10	Rapportage antibioticumgebruik
Bijlage 11	Aagrostacksberekeningen ammoniakdepositie
Bijlage 12	Vooroverlegreactie provincie Noord-Brabant
Bijlage 13	Vooroverlegreacties Waterschap Aa en Maas

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De heer R. Graat, eigenaar van Pluimveebedrijf Graat B.V., Haardseweg 41, 5425 RA De Mortel (hierna: de initiatiefnemer), exploiteert een vleeskuikenhouderij aan de Reijseweg 35 te De Mortel. De initiatiefnemer is voornemens een innovatief bedrijfsconcept tot ontwikkeling te brengen en hiertoe een nieuwe stal te realiseren. Binnen deze stal wil hij het concept uitwerken, teneinde dit op termijn op zijn gehele bedrijf toe te passen.

Op het plangebied is het bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied, herziening april 2011” van de gemeente Gemert-Bakel van toepassing. Dit plan is op 29 juni 2011 vastgesteld door de gemeenteraad. De gewenste ontwikkeling is in strijd met de regels van dit bestemmingsplan; voor de nieuwe innovatieve stal is binnen de grenzen van het vigerend bouwvlak geen ruimte. Derhalve is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk.

De initiatiefnemer heeft een verzoek ingediend bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel voor het vergroten van het bouwvlak teneinde de nieuwe stal mogelijk te maken. De gemeente heeft besloten onder voorwaarden in principe medewerking te verlenen aan dit voornemen middels een bestemmingsplanprocedure.

1.2 Aanleiding en doel

De heer Graat is een innovatieve ondernemer in de vleeskuikenhouderij. In de loop der jaren heeft zowel het bedrijf als de ondernemer zelf een enorme groei doorgemaakt. De groei van het bedrijf wordt met name gevonden in de verbetering van de technische resultaten en de bedrijfsomvang. De ondernemer is een vaardig en competente vleeskuikenhouder die zich heeft ontwikkeld tot een moderne en maatschappelijk betrokken ondernemer.

De laatste jaren loopt de initiatiefnemer echter tegen de grenzen aan van de gangbare traditionele intensieve veehouderij. Met ondersteuning van jarenlange kennis en ervaring heeft hij een nieuwe ambitie voor ogen: ontwikkeling naar een integraal en duurzaam bedrijfssysteem waarin zorg voor dier, mens en milieu het uitgangspunt vormt. Deze visie sluit naadloos aan bij de ontwikkeling van het Brabantse platteland, transitie naar zorgvuldige veehouderij. Het gaat binnen dit beleid niet alleen om de overgang naar zorgvuldige veehouderijbedrijven waar alleen technische innovaties centraal staan, maar ziet op een combinatie van aspecten als volksgezondheid, dierenwelzijn, diergezondheid, natuur en milieu, verbinding met de omgeving, die binnen het integraal bedrijfsconcept zijn uitgewerkt tot een innovatief geheel. Door toepassing van een integraal innovatief bedrijfsconcept wordt invulling gegeven aan het begrip zorgvuldige veehouderij waar de provincie Noord-Brabant op heeft ingezet via het Brabantberaad-akkoord. Hierin wordt “elke vergunning is een kans” gezien als een drijvende kracht voor vernieuwing en verduurzaming van de veehouderij.

Waar in de traditionele intensieve veehouderij de nadruk gelegd wordt op omzet- en winstmaximalisatie, wordt in onderhavig plan een doorontwikkeling voorgesteld naar een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering waarin zorg voor mens, milieu en economie in balans zijn.

In dit kader is de initiatiefnemer voornemens een innovatief uniek bedrijfsconcept uit te werken. Het betreft een meerjarig traject waarin hij zijn ambities op gebied van met name dierenwelzijn en -gezondheid, een minimale belasting van het milieu en verbinding met de omgeving waar wil maken.

Hiertoe is hij voornemens een nieuwe stal te realiseren. In deze energieneutrale stal wordt een nieuw broedsysteem toegepast, waarin de kuikens ter plaatse uit het ei komen, wat het dierenwelzijn ten goede

komt. De stal wordt voorzien van een warmtewisselaar, dat de uitstoot van geur, fijn stof en ammoniak vermindert. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van zonnepanelen.

Door middel van een transparante wand en een educatieve ruimte wordt de verbinding met de omgeving gecreëerd; bezoekers en passanten kunnen op deze manier kennismaken met het unieke bedrijfsconcept. De veehouderij wordt landschappelijk ingepast door het aanbrengen van groene zones rondom de stallen, die aansluiten op de naastgelegen ecologische verbindingszone. Recreatie, natuurontwikkeling, educatie, en een unieke innovatieve bedrijfsvoering gebaseerd op verbetering van dierenwelzijn/-gezondheid en vermindering van milieubelasting worden op deze wijze met elkaar geïntegreerd.

De initiatiefnemer wil dit pilotproject na de testfase ook in de bestaande stallen toepassen. De bouw van de nieuwe stal is een noodzakelijke ontwikkeling in de volgende stap in het traject tot een verdere duurzame ontwikkeling van het gehele bedrijf.

1.3 Omschrijving plangebied

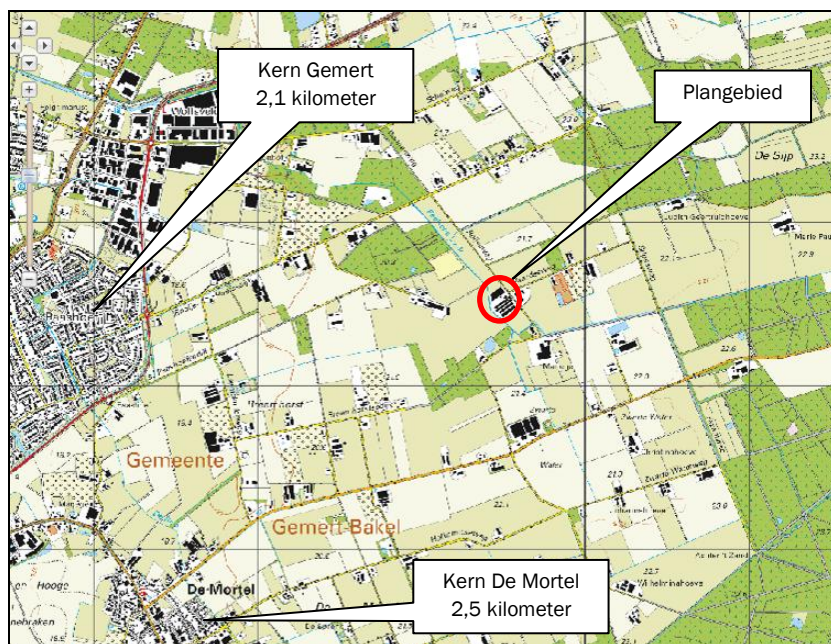
Het plangebied is gelegen binnen de grenzen van de gemeente Gemert-Bakel, op een afstand van circa 2,1 kilometer ten oosten van de kern Gemert en op circa 2,5 kilometer ten noordoosten van de kern De Mortel. Het perceel staat kadastraal bekend als gemeente Gemert, sectie G, nummers 1568 en 1633.

Het bedrijf aan de Reijseweg 35 vormt samen met het melkveebedrijf aan de Haardseweg 41 een inrichting in kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Ruimtelijk gezien is sprake van twee aparte bedrijfslocaties met elk een eigen bouwvlak.

Het plangebied wordt ontsloten via de oostelijk gelegen Reijseweg 35. Aan de noord- en zuidzijde wordt de locatie begrensd door omliggende weidegronden. Aan de westzijde wordt het perceel begrensd door de Peelse Loop (in ontwikkeling zijnde ecologische verbindingszone).

De directe omgeving van het plangebied heeft een agrarisch karakter en wordt gekenmerkt door verspreid liggende agrarische bedrijven en enkele burgerwoningen.

Figuren 1, 2 en 3 tonen de ligging en de begrenzing van het plangebied.

Figuur 1: Topografische kaart omgeving plangebied

Figuur 2: Luchtfoto wijde omgeving plangebied

Figuur 3: Luchtfoto plangebied

1.4 Opzet bestemmingsplan

Het voorliggend bestemmingsplan maakt de planologische inpassing mogelijk van de beoogde uitbreiding van de vleeskuikenhouderij ten behoeve van de uitwerking van het innovatieve bedrijfsconcept. Het bestemmingsplan biedt de benodigde juridische basis voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied.

Het bestemmingsplan is vervat in een verbeelding en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de verbeelding zijn onder meer de bestemmingen van de in het plangebied begrepen gronden aangegeven. De regels omvatten de bestemmingsbepalingen van de verschillende bestemmingen die in het plangebied voorkomen. De verbeelding en regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan; de toelichting is van belang als beleidsdocument. In onderhavige toelichting wordt een uitgebreide omschrijving gegeven van het innovatieve bedrijfsconcept en wordt een onderbouwing gegeven waarom hiervoor het bouwvlak dient te worden vergroot

2. Planbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

De initiatiefnemer exploiteert een vleeskuikenhouderij op de bedrijfslocatie aan de Reijseweg 35 te De Mortel. Binnen de inrichting is de volgende bedrijfsbebouwing aanwezig:

- Bedrijfswoning;
- Zestal stallen: ten behoeve van de huisvesting van in totaal 212.210 vleeskuikens, die conform de verleende vergunning d.d. 20 mei 2008 deels op traditionele wijze, deels in emissiearme stalsystemen worden gehouden;
- Schapenstal: ten behoeve van de huisvesting van 35 schapen;
- Jongveestal: ten behoeve van de huisvesting van 10 stuks jongvee;
- Opslagloods;
- Overige gebouwen (zoals kantine).

De volgende tabel geeft een overzicht van de vergunde situatie. Hierin is de bedrijfslocatie Haardseweg 41 te De Mortel ook meegenomen, waarmee de bedrijfslocatie Reijseweg 35 te De Mortel vanuit milieutechnisch oogpunt een inrichting.

Tabel 1: Overzicht dieraantallen vergunde situatie (20 mei 2008)

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren
Haardseweg 41			
1	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A 1.100 Overige huisvestingssystemen	143
1	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100 Diercategorie vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	65
Reijseweg 35			
2	Vleeskuikens	E 5.100 overige huisvestingssystemen	34.180
4	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100 Diercategorie vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	10
6	Vleeskuikens	E 5.100 overige huisvestingssystemen	22.860
7	Vleeskuikens	E 5.6 vleeskuikenstal met mixluchtventilatie	25.690
8	Schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B 1 Diercategorie schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	35
9	Vleeskuikens	E 5.100 overige huisvestingssystemen	43.160
12	Vleeskuikens	E 5.100 overige huisvestingssystemen	43.160
13	Vleeskuikens	E 5.6 vleeskuikenstal met mixluchtventilatie	43.160

Binnen de pluimveehouderijsector is het pluimveebedrijf Graat B.V. een echte voorloper. Binnen alle denkbare facetten in de technische bedrijfsvoering van een vleeskuikenbedrijf heeft de ondernemer al stappen gezet die tot op dat moment binnen de pluimveehouderij onbekend waren.

Bij nieuwe ontwikkelingen tracht de initiatiefnemer de bedrijfsvoering continu te verbeteren, gebruik makend van de kennis van morgen om vandaag de omstandigheden voor het dier verder te verbeteren. Binnen het bedrijf is het antibiotica- en medicijngebruik zeer laag.

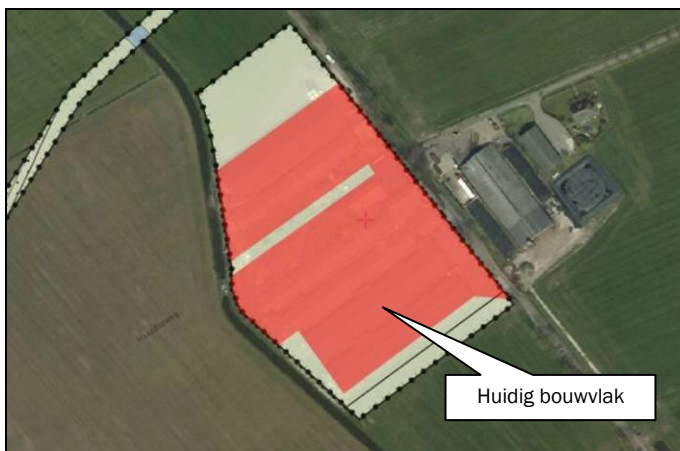
De huidige bedrijfsopzet en de huidige relatie met de omgeving zijn gericht op de doelstellingen van een traditioneel bedrijf, dat in de ogen van de initiatiefnemer niet meer van deze tijd is en niet past binnen zijn bedrijfsvisie. In de loop der jaren heeft het bedrijf, haar omgeving en ondernemer een enorme ontwikkeling doorgemaakt. De invloed van de omgeving op de bedrijfsvoering is toegenomen en heeft de ondernemer zich ontwikkeld in zijn vaardigheden en competenties van vleeskuikenhouder tot een moderne maatschappelijk betrokken ondernemer met aandacht voor mens en milieu. Deze ontwikkeling in het ondernemerschap geeft nieuwe inzichten en nieuwe ambities.

De volgende figuur geeft een weergave van de situering van de verschillende gebouwen in de bestaande situatie.

Figuur 4: Luchtfoto bestaande situatie

Het bouwvlak van de bedrijfsinrichting heeft een omvang van circa 1,8 ha. Onderstaande figuur toont het huidige bouwvlak.

Figuur 5: Situatieschets bestaande situatie

2.2 Gewenste situatie

De initiatiefnemer is voornemens middels een pilotproject een innovatief bedrijfsconcept te implementeren binnen zijn bedrijf. Hiertoe wil hij een nieuwe vleeskuikenstal realiseren, waarbinnen het innovatieve bedrijfsconcept verder wordt uitgewerkt.

Stal 14 betreft de nieuw op te richten stal. In totaal worden in de gewenste situatie niet meer dieren gehouden; er vindt een herverdeling van de reeds aanwezige vleeskuikens plaats.

De volgende tabel geeft een overzicht van de verdeling van het aantal dieren en de toe te passen stalsystemen. Hierin is de bedrijfslocatie Haardseweg 41 te De Mortel meegenomen, aangezien de omgevingsvergunning toeziet op beide bedrijfsinrichtingen. De dieren aantallen op de locatie Haardseweg zijn toekomstige aantallen en zijn één op één overgenomen uit de aanvraag

Natuurbeschermingswetvergunning die voor beide locaties is aangevraagd. De dieren aantallen op de

Haardseweg in de beoogde situatie kunnen binnen de grenzen het bestaande bouwvlak worden gehuisvest. Derhalve heeft deze uitbreiding planologisch geen gevolgen voor onderhavig plan.

Tabel 2: Overzicht beoogde situatie

Stalnr	Diercategorie	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren
Haardseweg 41			
1	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A 1.100 overige huisvestingssystemen	160
1	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100 overige huisvestingssystemen	65
Groeps-hokken	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100 overige huisvestingssystemen	67
Loods	Overig rundvee	A 7.100 overige huisvestingssystemen	96
Reijseweg 35			
2	Vleeskuikens	E 5.11 stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	28.636
4	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100 overige huisvestingssystemen	10
6	Vleeskuikens	E 5.11 stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	18.933
7	Vleeskuikens	E 5.11 stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	21.536
8	Schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B 1.100 overige huisvestingssystemen	35
9	Vleeskuikens	E 5.11 stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	35.500
12	Vleeskuikens	E 5.11 stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	35.500
13	Vleeskuikens	E 5.11 stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	36.605
14	Vleeskuikens	E 5.11 stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	35.500

Gekozen is voor een stalsysteem met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar. Dit omdat dit systeem ammoniak en fijn stof reduceert.

Een plattegrondtekening van de nieuwe op te richten innovatieve stal is toegevoegd als bijlage, zie bijlage 1.

Het innovatieve concept ziet globaal op de volgende aspecten.

Verhoging dierenwelzijn

Het aantal dieren conform de meest recente vergunning blijft gehandhaafd. De uitbreiding van het bebouwingsoppervlak ziet dus niet toe op uitbreiding van de dieraantallen. Dit betekent dat met de nieuwe stal extra ruimte wordt gecreëerd zodat de huidige dieraantallen een groter leefoppervlak krijgen. De bezetting in de bestaande stallen wordt omlaag gebracht en verdeeld over de in totaal zeven stallen (na uitbreiding). Door het toepassen van het huisvestingssysteem E 5.11 wordt het leefoppervlak van de vleeskuikens minimaal 417 cm² en maximaal 556 cm² per dier (18-24 dieren per m²). Met de inzet van dit systeem wordt de stress bij de vleeskuikens verminderd. Dit alles komt het dierenwelzijn ten goede. Ook het laten uitkomen van de eieren in de stal levert een zeer positieve bijdrage aan dierenwelzijn.

Milieu

De nieuwe stal wordt milieuneutraal uitgevoerd met behulp van optimalisatie van het klimaatsysteem/ isolatie en de toepassing van een warmtewisselaar. Het verbruik van fossiele brandstoffen, alsmede de emissie van geur, ammoniak en fijn stof, wordt hiermee naar beneden geschroefd. In het oorspronkelijke plan was er sprake van een biomassa-installatie en een opslag voor biomassa. In plaats van deze

milieuneutrale maatregel wordt gebruik gemaakt van zonnepanelen, die worden geplaatst op de nieuw op te richten stal.

Verbinding met de omgeving

In de nieuwe stal wordt een bezoekersruimte gerealiseerd, die ook als educatieruimte fungeert. Een verbinding vanuit de stal naar de omgeving wordt gerealiseerd door het aanbrengen van een glazen kijkwand, waar bezoekers van buitenaf de stal in kunnen kijken en het bedrijfsconcept kunnen ervaren.

Inpassing in de omgeving

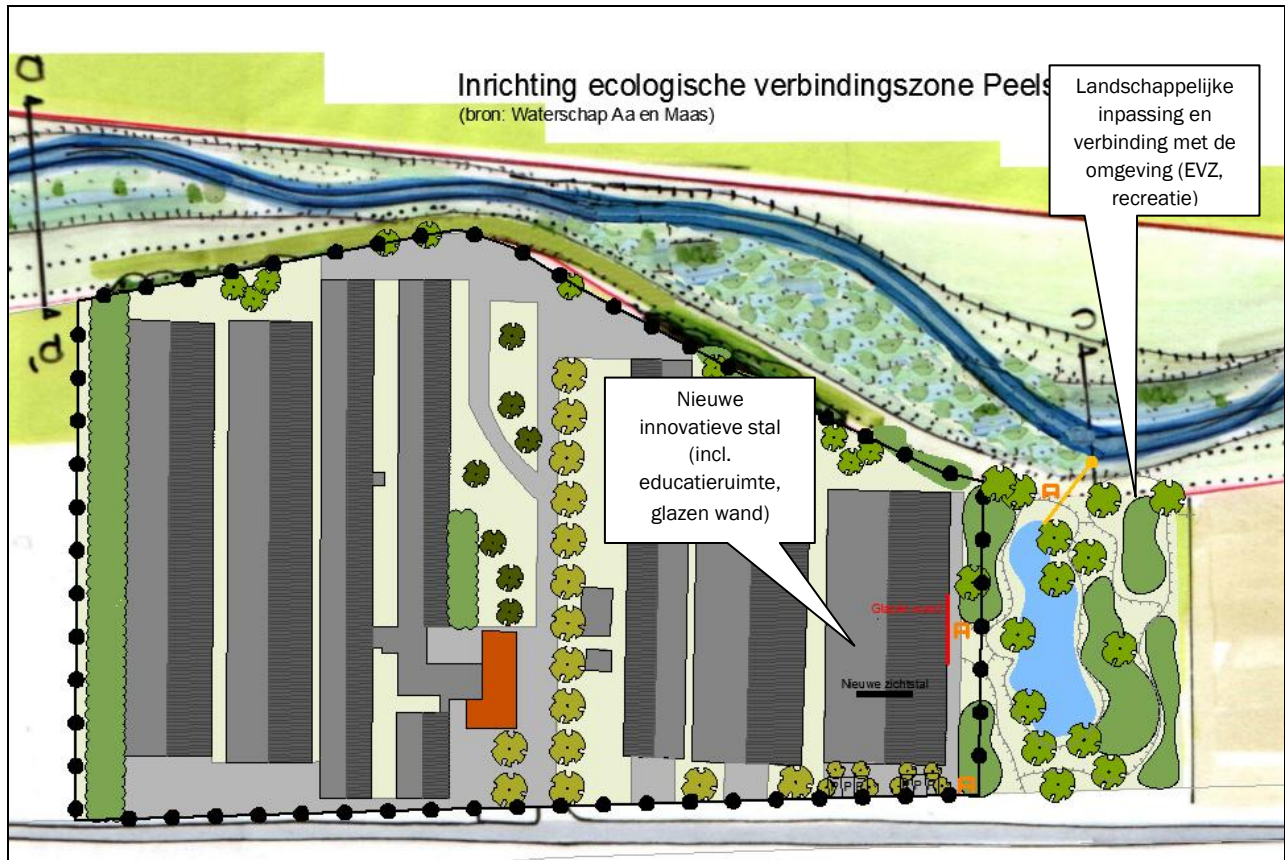
Het bedrijf wordt op een dergelijke manier ingepast in het landschap, dat het bedrijf een natuurlijke aansluiting op de naastgelegen, nog te ontwikkelen ecologische verbindingszone Peelse Loop vormt. In deze landschappelijke inpassing worden recreatieve elementen zoals wandelpaden en informatiepanelen aangebracht, die het bedrijf aansluiten op het recreatieve netwerk en verbinden aan de ecologische verbindingszone.

In het volgende hoofdstuk wordt dieper ingegaan op het innovatieve integrale bedrijfsconcept.

Vigerend bestemmingsplan

De gewenste ontwikkeling is in strijd met de regels van het vigerend bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied, herziening april 2011” van de gemeente Gemert-Bakel. Binnen de bestemming “Agrarisch – Agrarisch bedrijf” is vergroting van het bouwvlak mogelijk tot een oppervlakte van maximaal 1,5 ha; het vigerende bouwvlak is reeds groter. Ten behoeve van de bouw van de innovatieve en duurzame stal is een vergroting van het bouwvlak noodzakelijk tot 2,35 hectare. In hoofdstuk 4 wordt onderbouwd waarom hiervoor een groter bouwvlak noodzakelijk is.

De volgende figuur toont een schets van de beoogde situatie.

Figuur 6: Situatietekening beoogde situatie

3. Omschrijving innovatief integraal bedrijfsconcept

3.1 Inleiding

De initiatiefnemer is voornemens het vleeskuikensbedrijf een transitie laten maken naar een maatschappelijk gepast, bedrijfseconomisch verantwoord agrarisch bedrijf. Deze ambitie heeft geresulteerd in het formuleren van een viertal pijlers onder het bedrijf die samen een robuust fundament vormen voor de toekomst:

1) Volhoudbaarheid

- Efficiënt omgaan met de hulp- en grondstoffen die ter beschikking zijn. Alleen bij een optimale diergezondheid en een moderne huisvesting voor het pluimvee en de wil om continu te verbeteren kan een bedrijf voorop blijven lopen in ontwikkelingen en in resultaat;

2) Maatschappelijke verantwoording

- Contact leggen met de burger om inzichtelijkheid in de vleeskuikenhouderij te geven. De initiatiefnemer hecht hier veel waarde aan en is proactief in deze filosofie;
- Het combineren van het bedrijfsconcept met nevenfuncties op het gebied van recreatie, natuur en educatie draagt bij aan de leefbaarheid van het platteland;
- Transparantie geven in de duurzame bedrijfsvoering en hiermee een voorbeeld zijn in de sector;

3) Innovatie

- Binnen de pluimveehouderij is het Pluimveebedrijf Graat B.V. een echte voorloper. Binnen alle facetten die denkbaar zijn binnen de technische bedrijfsvoering van een vleeskuikensbedrijf heeft de ondernemer al stappen gezet die tot op dat moment binnen de pluimveehouderij onbekend waren;
- Bij nieuwe ontwikkelingen probeert de initiatiefnemer het iedere keer weer beter te doen, gebruik makend van de kennis van morgen vandaag de omstandigheden voor het dier nog verder te verbeteren;

4) Kwaliteit

- Het leveren van een kwaliteitsproduct. De passie in het vak van de ondernemers vertaalt zich in kwaliteitsvlees, geproduceerd onder goede omstandigheden voor het dier, een geborgde voedselveiligheid, onder voorwaarde dat de impact voor de omgeving beperkt blijft.

Om invulling te geven aan deze vier pijlers wordt een aantal ontwikkelingen op het bedrijf in werking gesteld. De uiteindelijke bedrijfsopzet is een nieuwe manier van houden van vleeskuikens in een grootschalige bedrijfsopzet. Met de omschrijving “Kuikenhouderij 2.0” wordt aangegeven dat het om de ontwikkeling van een primair agrarisch bedrijf gaat (kuikenhouderij), met de “2.0” wordt bedoeld dat het op een nieuwe manier is, aangepast aan nieuwe normen en waarden en behorend bij de toekomstige maatschappelijke wens. De transitie van het bestaand bedrijf naar de Kuikenhouderij 2.0 geeft de initiatiefnemer een nieuw duurzaam-economisch perspectief.

Belangrijk is het efficiënt omgaan met de hulp- en grondstoffen die ter beschikking zijn. Alleen bij een optimale diergezondheid, een moderne huisvesting voor het pluimvee en de wil om continu te verbeteren kan een bedrijf voorop blijven lopen in ontwikkelingen en in resultaat.

Bij naderende mondiale schaarste van grondstoffen, is aan de kostenkant een maximale efficiëntie bij het gebruik van de aangeboden grondstoffen cruciaal. Het innovatieve stalconcept dat de initiatiefnemer wil doorvoeren in het hele bedrijf geeft de ondernemer de mogelijkheden deze efficiëntie te behalen. Daarnaast kan de initiatiefnemer op termijn een nieuw verdienmodel integreren in de bedrijfsvoering. Door de nieuwe bedrijfsopzet kan er een verbinding gelegd worden tussen de houderij en de verkoop. Door een eigen merk te gaan voeren kan, met de huidige substantiële bedrijfsomvang, de initiatiefnemer een wezenlijke speler worden in de consumptiemarkt van het kuikenvlees. Hiermee kan een plus behaald

worden op de verkoopprijs van het vlees. Juist de duurzame open bedrijfsvoering met oog voor verbinding en educatie draagt bij aan deze doelstelling.

Voor deze ontwikkeling is ruimte nodig, die de initiatiefnemer binnen zijn huidige bouwvlak, dat grotendeels aan de maximale grenzen is bebouwd, niet kan creëren. Daarnaast dient hij in het kader van het Vleeskuikenbesluit de dieren op een grotere oppervlakte te houden, waardoor hij de ruimte in de bestaande stallen reeds volledig moet benutten ten behoeve van het verhogen van dierenwelzijn.

In dit hoofdstuk wordt het integrale innovatieve concept “Kuikenhouderij 2.0” uitgewerkt aan de hand van de vier pijlers zoals geformuleerd voor de beoogde bedrijfsopzet.

3.2 Kuikenhouderij 2.0

Volhoudbaarheid

Efficiënt omgaan met de hulp- en grondstoffen die ter beschikking zijn. Alleen bij een optimale diergezondheid en een moderne huisvesting voor het pluimvee en de wil om continu te verbeteren kan een bedrijf voorop blijven lopen in ontwikkelingen en in resultaat.

Op het gebied van technische optimalisatie is het bedrijf nu al een koploper. Op technisch vlak is initiatiefnemer voortdurend op zoek naar verbeteringen dat geleid heeft tot technische topresultaten. Het nog verder optimaliseren van deze efficiëntie wordt behaald door gebruik te maken van diverse innovaties en kwaliteitsaanpassingen van verschillende bedrijfsprocessen. De stal wordt voorzien van een nieuw systeem (zogenaamde “X-treck”-systeem van Vencomatic). De vernieuwing van dit systeem is dat niet langer eendagskuikens aangevoerd worden, maar dat de broedeieren in de stal zelf uitgebroed worden.

Deze ontwikkeling geeft een significante verbetering van het dierenwelzijn en de gezondheid van het kuiken. In de innovatieparagraaf wordt nader ingegaan op dit systeem. Door het verder optimaliseren van de diergezondheid zal ook de efficiëntie verder verbeterd worden.

Naast efficiëntie in het primaire productieproces vindt ook een verduurzamingslag plaats bij het gebruik van overige hulpbronnen. Met name op het gebied van energie worden verschillende stappen gezet op weg naar de eerste energieneutrale vleeskuikenhouderij van Nederland!

De verdere invoering van warmtewisselaars, gebruik maken van de nieuwste klimaattechnische voorzieningen en nieuwe isolatieconcepten geeft een minimalisatie van het energiegebruik. Door de toepassing van zonnepanelen zal de energieafname ingevuld worden.

Maatschappelijke verantwoording

Elke onderneming bestaat bij de gratie van de samenleving. Waar een onderneming dank verschuldigd is aan haar omgeving, zal zij zich ook moeten inzetten op een verantwoorde wijze om te gaan met deze omgeving.

De directe invloed van het bedrijf op haar omgeving is met name een lokale kwestie. Daarnaast heeft ieder agrarisch bedrijf een maatschappelijke verantwoording af te leggen. Zeker voedselproducenten zijn verplicht zich open op te stellen en op een verantwoorde wijze het voedsel voor haar consumenten te produceren.

Binnen de lokale gemeenschap neemt initiatiefnemer een actieve rol in. Het nieuwe stalconcept geeft een zorgvuldige verbinding tussen de dierhouderij en de omliggende natuur (ecologische verbindingszone). De natuurlijke overgang geeft een optimale inpassing van het bedrijf in haar omgeving. Deze openstelling is uniek in de vleeskuikenhouderij; een innovatie waar de traditionele intensieve veehouderij definitief achter zich gelaten wordt. Daarnaast geven diverse stalinnovaties een efficiënt bedrijfssysteem met maximale aandacht en zorg voor dier en mens vertaald in een verrijking voor mens en milieu in de omgeving!

De aandacht voor de mens resulteert in verbeterde arbeidsomstandigheden voor ondernemer en medewerker enerzijds, en een verbeterd leef- en woonklimaat voor omwonenden. Daarnaast wordt door de open en educatieve bedrijfsvoering de verbinding tussen boer en burger verder verbeterd.

Innovatie

Binnen de pluimveehouderij is het Pluimveebedrijf Graat B.V. een echte voorloper. Binnen alle denkbare facetten in de bedrijfsvoering van een vleeskuikenbedrijf heeft de ondernemer al stappen gezet die tot op dat moment binnen de pluimveehouderij onbekend waren. Bij nieuwe ontwikkelingen probeert de initiatiefnemer het iedere keer weer beter te doen, gebruik makend van de kennis van morgen vandaag de omstandigheden voor het dier nog verder te verbeteren!

Kwaliteit

Kwaliteit uit zich bij het leveren van een kwaliteitsproduct, maar ook bij het leveren van een bijdrage aan de omgevingskwaliteit.

De passie in het vak van de ondernemer vertaalt zich in kwaliteitsvlees, geproduceerd onder goede omstandigheden voor het dier, een geborgde voedselveiligheid, onder voorwaarde dat de impact voor de omgeving beperkt blijft.

De waarde die de initiatiefnemer hecht aan een transparante bedrijfsvoering resulteert in de verbinding die gelegd wordt tussen de veehouderij en de burger. De wandelpaden, de zichtruimte en de homepage zijn enkele voorbeelden van de communicatie tussen het bedrijf en de burger. Zeker de bijzondere overgang tussen dierhouderij en natuur, gekoppeld aan verschillende educatieve en recreatieve elementen geeft een bijzondere ervaring voor bezoekers van het pluimveebedrijf.

3.3 Innovatieparagraaf

In deze paragraaf wordt een onderbouwing gegeven van de innovatieve en bijzondere aspecten van dit integrale bedrijfsconcept “Kuikenhouderij 2.0”. Innovatie is één van de pijlers die de drie overige pijlers “volhoudbaarheid”, “maatschappelijke verantwoording” en “kwaliteit” verder moet versterken.

3.3.1 Volhoudbaarheid

Hatching house

In de nieuw op te richten zichtstal wordt een nieuw bedrijfsconcept toegepast dat is ontwikkeld door Vencomatic (winnaar Koning Willem 1 prijs 2012) onder de naam “X-Treck”¹. In het principe wordt gebruik gemaakt van een zogenaamde “uitkomststal”. Hier worden in plaats van eendagskuikens 18-daags voorgebroede eieren in de stal geplaatst. Figuur 7 toont het principe van dit systeem.

Figuur 7: Principe “X-Treck”

Bij dit systeem worden de kuikens geboren in de stal; er vindt dus geen transport plaats van kuikens van de broederij naar de stal. De kuikens kunnen direct vanaf het moment van uitkomen water en voer opnemen wanneer ze daar behoefte aan hebben.

¹ “Hatching house” is de benaming die de initiatiefnemer aan de uitwerking van zijn concept geeft.

In vergelijking: binnen een reguliere bedrijfsvoering worden de broedeieren geproduceerd door een vermeerderaar. Deze worden voorgebroed in een broederij. Hierna worden de eieren geschouwd en overlegd, hierbij worden de eieren die geen embryo bevatten gescheiden van de eieren waar een kuiken uitkomt. Daarna worden de eieren in een uitkomstkast geplaatst waar de kuikens op verschillende tijdstippen uit het ei komen, hier kan een spreiding tot 48 uur in zitten. Wanneer de meerderheid van de kuikens uit het ei is gekomen, normaliter na 21,5 dag broeden, worden de kuikens uit de uitkomstmachines gehaald en afgeraapt. Vervolgens worden kuikens geteld/geselecteerd en tot slot op transport naar de vleeskuikenhouder. Deze wijze van broeden, het laten uitkomen van de kuikens en de selectie leidt er toe dat een deel van de kuikens 24-48 uur geen beschikking hebben voor water en voer. Hierdoor verliezen kuikens tijdens de eerste 24 uur na uitkomst tot circa 8% van het oorspronkelijk gewicht.

Wanneer alle kuikens zijn uitgekomen wordt het systeem waarop de eieren hebben gelegen opgelierd waardoor de kuikens de beschikking hebben over het gehele vloeroppervlak van de stal.

De broedeieren komen een aantal dagen voor uitkomst in de vleeskuikenstal. Dit biedt twee belangrijke welzijnsvoordelen:

- Vermijding van diertransport; als de eieren uitkomen zitten de kuikens direct in de stal en hoeven ze niet meer getransporteerd te worden;
- Vergrote overlevingskans: Het uitkomen van de kuikens is verspreid over ongeveer 2 à 3 dagen. In een gangbare broederij hebben de eerst uitgekomen kuikens weinig overlevingskans omdat ze pas na 2-3 dagen uit de broederij worden gehaald en de hele tijd geen beschikking hebben over drinkwater en voer.

Energieneutrale stal

De initiatiefnemer beoogt met de nieuwe ontwikkeling een beperking van de CO₂-footprint door middel van een efficiëntieslag in het energieverbruik. Daarnaast zet hij in op een aanzienlijke beperking van de emissie van fijn stof en ammoniak.

De initiatiefnemer is voornemens de eerste volledige energieneutrale vleeskuikenstal van Nederland op te richten. Door middel van een set maatregelen wil hij dit bereiken. Hierbij moet gedacht worden aan het toepassen van warmtewisselaars (die een rendement van 50-60% behalen), het aanbrengen van LED-verlichting, zonnepanelen en isolatie.

Door middel van deze maatregelen wordt op een milieuvriendelijke wijze vlees geproduceerd.

Verhoogd dierenwelzijn en diergezondheid

Op het gebied van dierenwelzijn/gezondheid, het betrekken van de omgeving van de vleeskuikenhouderij en volksgezondheid is "Kuikenhouderij 2.0" een uniek concept.

Het concept zorgt voor een verhoogd dierenwelzijn. Door gebruik te maken van de meest geavanceerde klimaatapparatuur kan een optimaal stalklimaat worden gecreëerd. Daarnaast geeft het concept een significante verbetering door het pasgeboren kuiken snel van voedsel te voorzien.

Een significante verlaging van stress voor het pasgeboren kuiken wordt bereikt door het weghalen van het transport uit het traject. Dit komt de kwaliteit van het eindproduct ook ten goede.

Door het bedrijfsconcept worden transportafstanden van levende dieren beperkt. Ten slotte hebben de dieren meer ruimte; het aantal dieren binnen de bedrijfsinrichting neemt niet toe en de leefoppervlaktes in de bestaande stallen worden verruimd conform het Vleeskuikenbesluit.

3.3.2 Maatschappelijke verantwoording

Invulling transitie zorgvuldige veehouderij

De initiatiefnemer zet met de oprichting van de zichtstal in op de ontwikkeling van een zeer zorgvuldig veehouderijbedrijf zoals is uitgewerkt in de Verordening ruimte 2014.

Het integrale concept beantwoordt volledig aan het provinciale beleid “Transitie naar een zorgvuldige veehouderij”. In dit beleid gaat het niet alleen om de overgang naar zorgvuldige veehouderijbedrijven waar alleen technische innovaties worden uitgewerkt, maar ziet op een hele range en combinatie van aspecten als volksgezondheid, dierenwelzijn, diergezondheid, natuur en milieu, verbinding met de omgeving. Door toepassing van het integrale concept “Vleeskuikenhouderij 2.0” wordt invulling gegeven op alle aspecten die onderdeel uitmaken van deze zorgvuldige veehouderij. Het relatie met de omgeving (relatie agrarische sector – samenleving) is immers de aanleiding geweest voor de start van de weg naar een zorgvuldige veehouderij.

De initiatiefnemer is tevens voornemens in zijn bedrijfsvoering verder te gaan dan wat op basis van de huidige wet- en regelgeving noodzakelijk is.

Indien het concept “X-Treck” slaagt in de nieuw op te richten stal, wil hij zijn totale bedrijf op deze manier inrichten. Zo wordt het bedrijf almaar duurzamer en zorgvuldiger. Uitrol van dit concept over het gehele bedrijf heeft geen invloed op het dierenaantallen en de huisvestingssystemen.

Breed maatschappelijk draagvlak

De initiatiefnemer wil een innovatieve ruimte inrichten met educatieve en recreatieve elementen. Hier kunnen bezoekers een kijkje nemen en kunnen zien hoe het er binnen zijn bedrijf aan toe gaat. Het bedrijfsconcept zal bijdragen aan de maatschappelijke waardering van de agrarische sector en laat zich goed combineren met educatieve en recreatieve doeleinden (door middel van onder andere rondleidingen en het plaatsen van informatieborden rond het bedrijf). Tevens wordt een ruimte ingericht als vergaderruimte.

Het aangaan van een dialoog met de omgeving draagt tevens bij aan een groter maatschappelijk draagvlak voor de bedrijfsactiviteiten.

Het bedrijfsconcept zal door middel van een verweving van functies een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het platteland en het behoud van landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van de omgeving.

Figuur 8: Voorbeeld educatieve voorbeelden

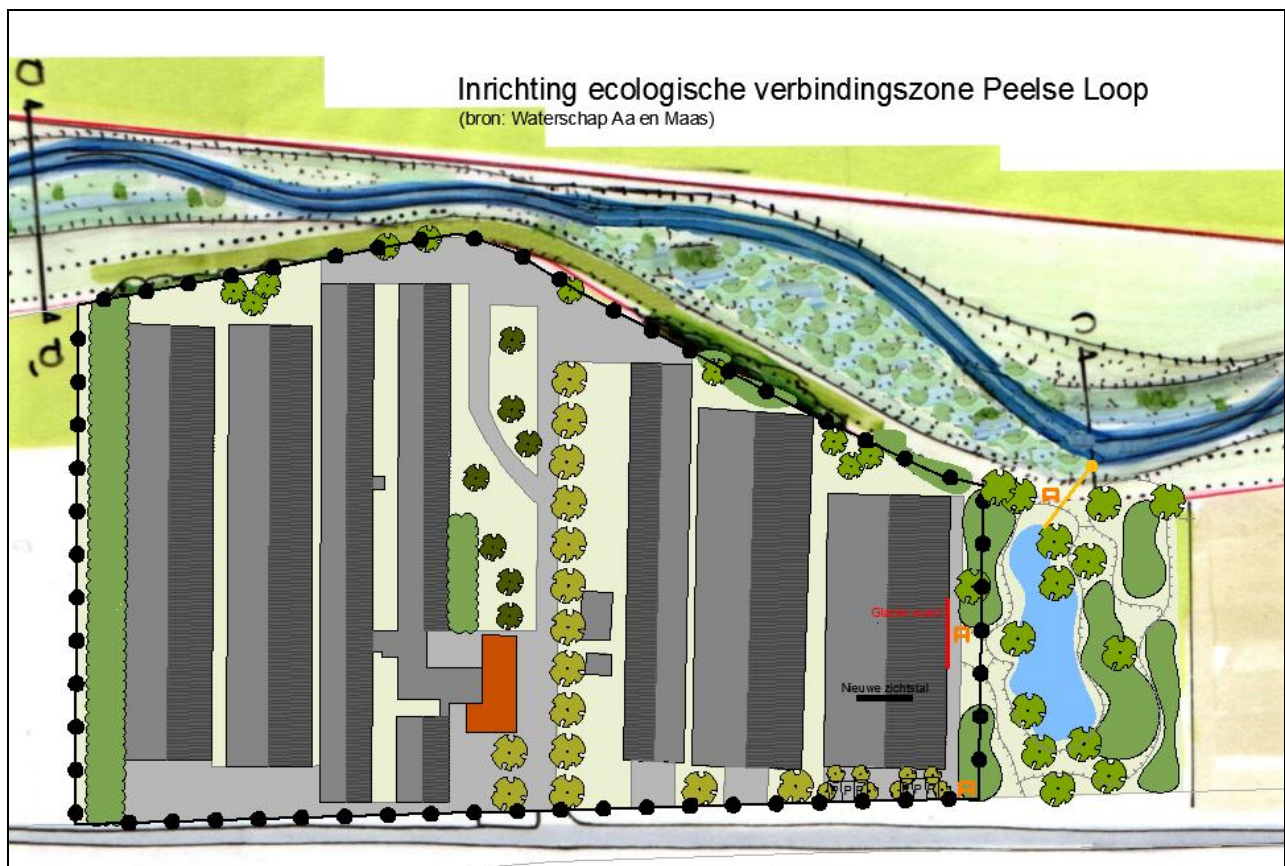
Verbinding met de omgeving

Het nieuwe bedrijfsconcept zorgt voor een zorgvuldige verbinding tussen de dierhouderij en de omliggende natuur (ecologische verbindingzone). De natuurlijke overgang geeft een optimale implementatie van het bedrijf in haar omgeving; een innovatie waarmee de traditionele intensieve veehouderij definitief achter zich gelaten wordt. Daarnaast geven diverse stalinnovaties een efficiënt bedrijfssysteem met maximale aandacht en zorg voor dier en mens vertaald in een verrijking voor mens en milieu in de omgeving.

Landschappelijke inpassing/natuurontwikkeling

Het bedrijf is gelegen direct aan de ecologische verbindingzone “Peelse Loop” (ten westen van de bedrijfslocatie). In bestemmingsplan Buitengebied Gemert-Bakel 2010 is de Peelse Loop bestemd als

“Water” met de specifieke aanduiding “ecologische verbindingszone”. De volgende figuur toont de ligging van de zone.

Figuur 9: Landschappelijk inpassingsplan Reijseweg 35

Contacten tussen het Waterschap Aa en Maas en de initiatiefnemer zijn reeds gelegd in het kader van een ruimtelijke procedure ten behoeve van een bouwblokvergroting voor de bouw van een nieuwe stal en in het kader van het Gebiedsprogramma Peelse Loop, dat door de provincie is geïnitieerd. Tussen de twee partijen is reeds een concept-overeenkomst opgesteld ten behoeve van de inzet van een deel van zijn gronden langs de Peelse Loop voor de ontwikkeling van de ecologische verbindingszone.

Beleving

Om een fysieke verbinding met de omgeving te creëren, is het van belang dat de nieuwe stal en de omgeving als het ware één worden met elkaar.

De nieuwe innovatieve stal betreft een stal met een speciale educatieve ruimte en wordt speciaal vormgegeven (karakteristiek architectonisch stalontwerp, materiaalgebruik aangepast op de omgeving) waardoor deze perfect in het landschap past. De stal krijgt een glazen wand in de buitenmuur en een aparte bezoekersruimte in de stal. De nieuwe stal vormt met zijn karakteristieke uiterlijk een verbinding tussen het gehele pluimveebedrijf van de initiatiefnemer en het omliggende landschap.

Bezoekers en recreanten worden door de speciale vormgeving aangetrokken en door informatieborden uitgenodigd een kijkje in de stal te nemen en het innovatieve concept te beleven. Door middel van rondleidingen en het organiseren van specifiek op het bedrijf toegespitste activiteiten worden bezoekers geïnformeerd over alle ins en outs in de pluimveesector en in het bijzonder het speciale concept.

De agrarische sector en met name de pluimveesector kan zich op deze manier op een positieve wijze presenteren aan het publiek. Rondom de nieuwe stal wordt groen gerealiseerd, dat één geheel vormt met de inrichting van de ecologische verbindingszone aan de westzijde van het bedrijf. De nieuwe stal wordt op

deze manier niet alleen zorgvuldig in de omgeving ingepast, maar het groen verhoogt ook de aantrekkingskracht van het bedrijf en de omgeving bij fietsers en wandelaars die het bedrijf passeren. Door de aanleg van een netwerk van wandel- en fietspaden rondom het bedrijf en langs de ecologische verbindingszone en de aansluiting hiervan op het bestaande wandel- en fietsnetwerk in de gemeente Gemert-Bakel wordt het bedrijf (in het bijzonder de zichtstal) geïntegreerd in het regionale toeristisch – recreatieve netwerk.

De gedachte is dat bezoekers eerst een bezoek brengen aan het bedrijf, vanaf de paden een kijkje in de stal nemen en zich laten informeren over het innovatieve concept, op deze manier het nieuwe stalconcept beleven en verder wandelen/fietsen over het netwerk van paden dat door het groen is aangelegd, verder in de richting van de ecologische verbindingszone. Hier zien de bezoekers een voorbeeld van een van de vele beekherstelprojecten die op het Brabantse platteland worden uitgevoerd. Door de landschappelijke inpassing rondom het bedrijf en specifiek de zichtstal sluit bedrijf naadloos aan op de ontwikkeling van de natuur in de verbindingszone.

3.3.3 Kwaliteit

Kwalitatief hoogwaardig eindproduct

Middels het innovatieve stalconcept kan een kwalitatief hoogwaardig eindproduct worden geproduceerd en geleverd. De passie in het vak van de ondernemer vertaalt zich in kwaliteitsvlees, geproduceerd onder goede omstandigheden voor het dier, een geborgde voedselveiligheid met zo weinig als mogelijk impact voor de omgeving van het bedrijf.

Volksgezondheid

Daarnaast heeft het concept als resultaat, ook door de extra inspanningen die de initiatiefnemer onderneemt, mede door het toepassen van warmtewisselaars op de bestaande stallen (waarmee de initiatiefnemer bewust verder gaat dan wettelijk noodzakelijk is), dat de uitstoot van geur, ammoniak en fijn stof, sterk vermindert.

Het medicijngebruik binnen het bedrijf is zeer laag tot nagenoeg nihil. Dit betekent dat de consument een “gezonder” eindproduct koopt. Door de ontwikkeling van het bedrijf kan geborgd blijven dat de kuiken antibioticavrij afgeleverd worden.

Verbeterde arbeidsomstandigheden

De aandacht voor de mens resulteert in verbeterde arbeidsomstandigheden voor ondernemer en medewerker enerzijds, en een verbeterd leef- en woonklimaat voor omwonenden. Daarnaast wordt door de open en educatieve bedrijfsvoering de verbinding tussen boer en burger verder verbeterd.

3.4 De transitiefase

De transitie van het huidige traditionele vleeskuikensbedrijf naar de Kuikenhouderij 2.0 is een complex traject wat op een zorgvuldige wijze voorbereid en uitgevoerd moet worden.

De laatste jaren is dit traject al opgestart. De implementatie van de warmtewisselaars binnen de bedrijfsvoering is hier een duidelijk voorbeeld van. De komende jaren wil de initiatiefnemer hierin verder. Ook op het vlak van dierenwelzijn, diergezondheid, milieubelasting en maatschappelijke verantwoording wil de initiatiefnemer de komende jaren flinke stappen voorwaarts zetten. Hiervoor wil initiatiefnemer een nieuwe integraal duurzame stal bouwen waarin deze functies verweven worden.

In de nieuwbouw worden de belangrijkste voorzieningen getroffen op het gebied van landschappelijke inpassing, educatie en energieopwekking. De modificaties op het gebied van dierenwelzijn en diergezondheid zullen allereerst onder optimale omstandigheden in deze nieuwe stal getest gaan worden.

In een latere fase van dit traject worden deze innovaties verder uitgerold over het gehele bedrijf. Hiervoor dienen dan de bedrijfsgebouwen aangepast te worden. Na een testperiode van deze integraal duurzame stal wil de ondernemer de overige stallen op de locatie op een vergelijkbare wijze uit gaan voeren.

In onderstaande tabel wordt het uitvoeringstraject van het plan.

Tabel 3: Uitvoeringstraject transitie naar vleeskuikenhouderij 2.0

Fase	Doelstelling	Praktische invulling	Tijdsbestek
Aanloophase	Bewustwording Optimalisatie	Denkfase	2012-2013
Planvorming	Denkrichting kuikenhouderij 2.0 vaststellen	Vaststellen doelstellingen Aanvragen benodigde vergunning/overleg met financier	2014
Bouw fase 1	Educatiecentrum Maatschappelijke inpassing Optimalisatie dierenwelzijn en diergezondheid	Bouwen nieuwbouw	2015-2016
Bouw fase 2	Optimalisatie dierenwelzijn en diergezondheid in bestaande stallen Doorzetten succesfactoren nieuwbouw naar bestaande stallen	Verbouw bestaande stallen	2016 e.v.
Uitrol	Communicatie		

Uiteindelijk zal dus het bedrijf als geheel passen onder het concept “Kuikenhouderij 2.0”. De eerste grote stap kan enkel gezet worden door het oprichten van een nieuwe stal.

In de volgende tabel wordt weergegeven wat de bijdrage is van de twee fases in de vier verschillende pijlers. Met name in de volhoudbaarheid, de maatschappelijk verantwoording en het stuk innovatie is de nieuwbouw essentieel in de transitie naar een zorgvuldige veehouderij.

Tabel 4: Bijdrage bedrijf aan pijlers

Pijler	Bouw fase 1	Bouw fase 2
Volhoudbaarheid	+++	+
Maatschappelijke verantwoording	+++	+/-
Innovatie	+++	+
kwaliteit	++	++

4. Motivatie groter bouwvlak

De transitie naar het innovatieve bedrijfsconcept heeft indringende gevolgen voor de gehele bedrijfsvoering van initiatiefnemer. In de beoogde bedrijfsopzet maakt het bedrijf een grote stap voorwaarts.

Diverse aanpassingen zijn te integreren in zowel de bestaande als de nieuwe stallen. Voor enkele zaken is nieuwbouw cruciaal en dient derhalve het bouwvlak te worden vergroot. Hiernavolgend wordt gemotiveerd waarom een groter bouwvlak noodzakelijk is.

1) Hatching house

Voornemen is om het concept in de testfase uit te werken in de nieuwe bebouwing; vervolgens wordt het concept bij welslagen uitgerold binnen het bedrijf. Het concept dat de initiatiefnemer voornemens is uit te werken betreft een integraal concept ("Vleeskuikenhouderij 2.0") waarvan het concept "Hatching house" puur de technische innovatie is, gecombineerd met het aspect dierenwelzijn en diergezondheid. Het concept "Hatching house" dient niet enkel op zichzelf te worden gezien, maar als onderdeel van het overall concept "Vleeskuikenhouderij 2.0".

2) Energieneutraal

In de nieuw te bouwen stal wordt het klimaatsysteem/isolatie geoptimaliseerd. Dit betreft een testfase, waarna een uitrol plaatsvindt binnen het bedrijf. Op de nieuw op te richten stal worden zonnepanelen geplaatst.

3) Verhoogd dierenwelzijn

De ondernemer wil graag binnen de locatie het aantal dieren behouden die vergund zijn. Door de vleeskuikens meer ruimte te bieden wordt het dierenwelzijn en de diergezondheid verbeterd. Door de nieuwbouw wordt er extra leefoppervlakte aan de dieren gegeven, zodat de bezetting per vierkante meter in de stallen afneemt. Hiermee worden ook de leefoppervlaktes in de bestaande stallen verruimd conform het Vleeskuikenbesluit.

4) Verbinding met de omgeving

Binnen het project wordt erg veel waarde gehecht aan de te leggen verbinding met de omgeving. De overtuiging van de initiatiefnemer is dat het concept in een moderne welzijnsvriendelijke stal met goede voorzieningen (educatie) zou moeten worden uitgewerkt. De huidige bestaande stallen geven geen mogelijkheid deze educatieve voorzieningen te integreren.

5) Landschappelijke inpassing

De initiatiefnemer wil, behorende bij de bijbehorende uitstraling behorende bij de "Vleeskuikenhouderij 2.0", een grote stap zetten in de landschappelijke inpassing. Deze inpassing moet vertaald worden in een natuurlijke overgang van veehouderij naar natuur. Concreet wil dit zeggen dat de veehouderij binnen de natuur geïntegreerd moet worden, en de natuur binnen de veehouderij.

Deze overgang wordt gerealiseerd door enerzijds het bedrijf zo landschappelijk in te passen dat de beplanting rondom de inrichting, waarin een hemelwaterberging in de vorm van een wadi wordt geïntegreerd, aansluit op de ecologische verbindingzone Peelse Loop en anderzijds een transparante gevel op te zetten waarbij zowel binnen als buiten de nieuwe stal verschillende facetten van elkaars omgeving met elkaar worden verbonden.

6) Invulling transitie zorgvuldige veehouderij

Het integrale concept beantwoordt volledig aan het provinciale beleid "Transitie naar een zorgvuldige veehouderij". In dit beleid gaat het niet alleen om de overgang naar zorgvuldige veehouderijbedrijven waar alleen technische innovaties worden uitgewerkt, maar ziet op een hele range en combinatie van aspecten als volksgezondheid, dierenwelzijn, diergezondheid, natuur en milieu, verbinding met de omgeving. Door toepassing van het integrale concept "Vleeskuikenhouderij 2.0" wordt invulling gegeven op alle aspecten

die onderdeel uit maken van deze zorgvuldige veehouderij. Het creëren van een betere band met de omgeving (relatie agrarische sector – samenleving) is immers de aanleiding geweest voor de start van de weg naar een zorgvuldige veehouderij.

5. Beleid

5.1 Rijksbeleid

5.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Deze visie vervangt een aantal nationale nota's, waaronder de Nota Ruimte.

In de SVIR schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het ruimtelijke beleid en mobiliteitsbeleid wordt meer aan provincies en gemeenten overgelaten. Hieronder valt bijvoorbeeld het landschapsbeleid, verstedelijking en het behoud van groene ruimte. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en waterveiligheid.

Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR 3 Rijksdoelen geformuleerd:

- De concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken (door het creëren van een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat);
- De bereikbaarheid verbeteren;
- Zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

De landbouw (dat in het document wordt aangeduid met “Agro & Food”) vormt één van de belangrijkste economische pijlers van de Nederlandse economie. Hier liggen veel kansen om de concurrentiepositie van Nederland te versterken. Onderhavig initiatief draagt bij aan een verbetering van deze positie op zowel de nationale als internationale markt.

Daarnaast wordt door het toepassen van nieuwe technieken de emissie van voor het milieu schadelijke stoffen zoveel mogelijk beperkt en door het voldoen aan de welzijnseisen voor dieren een bijdrage geleverd aan een leefbaardere omgeving voor mens en dier.

5.2 Provinciaal beleid

5.2.1 Structuurvisie ruimtelijke ordening Noord-Brabant

Op 7 februari 2014 heeft Provinciale Staten van Noord-Brabant de “Structuurvisie ruimtelijke ordening 2010 – partiële herziening 2014” vastgesteld. Dit betreft een herziening van de Structuurvisie ruimtelijke ordening 2010. De structuurvisie is op 19 maart 2014 (tegelijktijd met de Verordening ruimte 2014) in werking getreden en geeft een ruimtelijke vertaling van de opgaven en doelen uit de Agenda van Brabant. In deze structuurvisie zijn de samenhang weergegeven tussen milieu, verkeer, vervoer en water. Daarnaast houdt de structuurvisie rekening met het provinciale economisch, sociaal- cultureel en ecologisch beleid.

De provincie kiest in de Structuurvisie ruimtelijke ordening voor een vitaal en mooi landelijk gebied in Brabant. Deze inzet is uitgewerkt in twee robuuste structuren; de structuur “landelijk gebied” en de “groenblauwe structuur”.

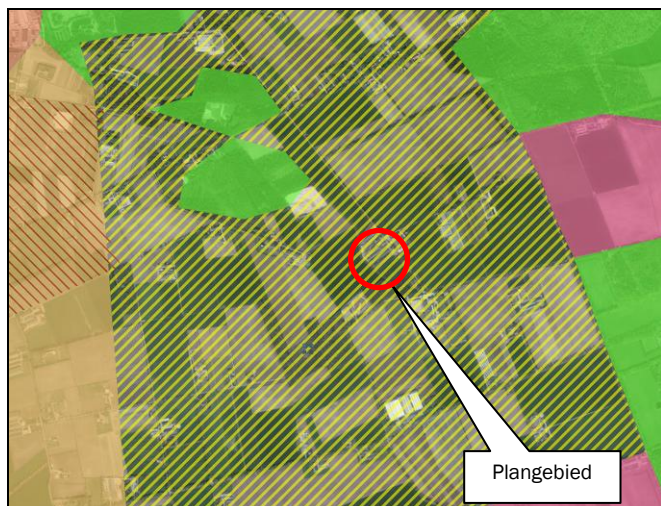
Het beleid in de groenblauwe structuur is gericht op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden in en buiten natuurgebieden. Daarnaast is de ontwikkeling van een natuurlijk en robuust watersysteem van belang. Dit kan door ontwikkelingsmogelijkheden voor functies te bieden die daaraan bijdragen. Hiermee wil de provincie een positieve ontwikkeling bereiken in het functioneren van het watersysteem en in de biodiversiteit en daarmee ook de landschappelijke contrasten in Brabant versterken.

De provincie stimuleert in landelijke gebieden een menging van functies die leidt tot een sterke plattelandseconomie. In accentgebieden voor agrarische ontwikkeling staat een duurzame ontwikkeling van de landbouw centraal, de ontwikkeling van andere vormen van bedrijvigheid en het behoud en ontwikkelen van natuur, landschap, recreatie en wonen.

Voor de landelijke structuur gelden de volgende ambities:

- Ruimte voor een breed georiënteerde plattelandseconomie;
- Ruimte voor duurzame agrarische ontwikkeling;
- Versterking van het landschap.

Het plangebied is gelegen in de structuur “Gemengd landelijk gebied” en specifiek in het “Accentgebied agrarische ontwikkeling” (zie figuur 10).

Figuur 10: Uitsnede kaart “Structurenkaart” Structuurvisie (bron: ruimtelijkeplannen.brabant.nl)

Binnen deze structuren is de agrarische sector de belangrijkste grondgebruiker. Doelstelling van de provincie is om door menging van functies de economische positie van de plattelandseconomie verder te versterken.

Onderhavig initiatief past binnen de visie van de provincie Noord-Brabant doordat een bijdrage geleverd wordt aan de versterking van een gemengde plattelandseconomie.

5.2.2 Verordening ruimte 2014

Op 7 februari 2014 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de Verordening ruimte 2014 vastgesteld en op 19 maart 2014 in werking getreden. Vervolgens hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant in hun vergadering van 10 juli 2015 de Verordening ruimte 2014 opnieuw vastgesteld. Deze is op 15 juli 2015 in werking getreden.

In deze verordening zijn alle vastgestelde wijzigingen van het afgelopen jaar van regels en kaarten verwerkt, inclusief de wijzigingen vanwege het in procedure gebrachte ontwerp “Wijziging Verordening ruimte 2014, veegronde regels 2”. De wijzigingen zijn beleidsarm en zijn hoofdzakelijk technisch van aard.

De verordening is een uitwerking van de provinciale Structuurvisie ruimtelijke ordening en bestaat uit kaartmateriaal en regels waarmee gemeenten rekening moeten houden bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Belangrijke onderwerpen in de Verordening ruimte zijn:

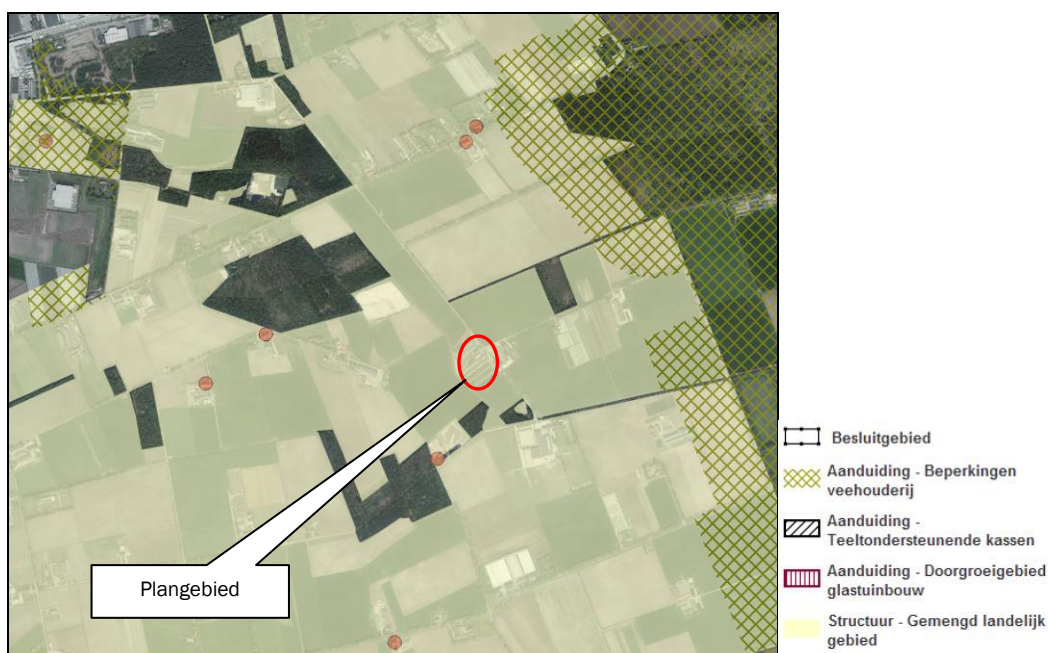
- Ruimtelijke kwaliteit;
- Stedelijke ontwikkelingen;
- Natuurgebieden en andere gebieden met waarden;
- Agrarische ontwikkelingen;
- Overige ontwikkelingen in het landelijk gebied.

Een van de kernpunten van de provincie ten aanzien van de veehouderij is dat er een “transitie” op gang komt naar een zorgvuldige veehouderij. Dit heeft gevolgen voor het beleid rondom agrarische bedrijven.

Om de transitie naar zorgvuldige veehouderij in gang te zetten, hebben Provinciale Staten in maart 2013 besloten dat zij dit proces willen ondersteunen met regels in de verordening. De vastgestelde denklijn “Ontwikkelruimte moet je verdienen en is niet onbegrensd” is hiervoor de basis. Er is daarbij besloten dat er alleen nog ontwikkelruimte wordt geboden aan veehouderijen, als daarmee de ontwikkeling naar een zorgvuldige veehouderij in gang wordt gezet.

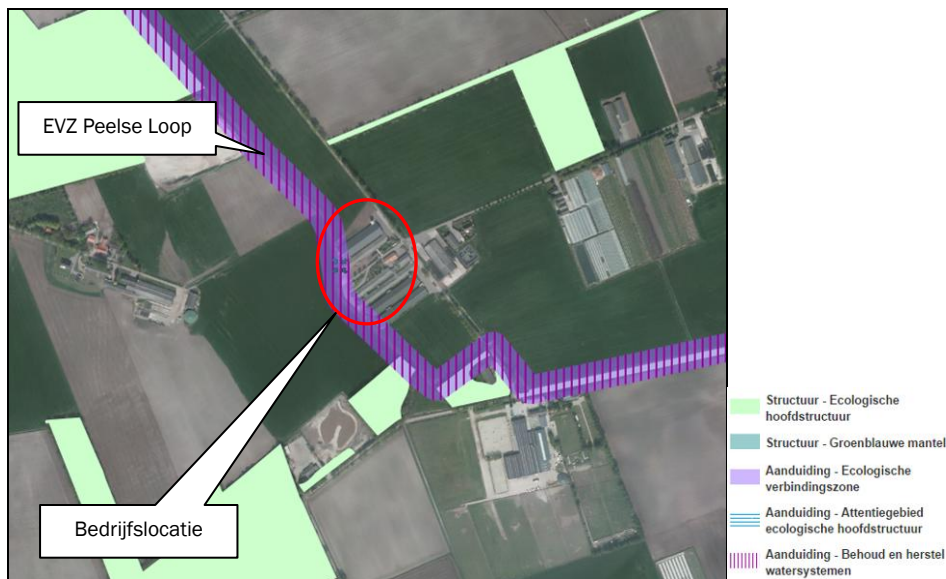
Een belangrijke doelstelling van de provincie bij de “Transitie naar zorgvuldige veehouderij” is om volksgezondheidsaspecten in zijn volle omvang te betrekken bij het bieden van ontwikkelruimte aan veehouderijen. Een initiatief is betekenisvol indien het uitblinkt en excelleert in de manier waarop het bijdraagt aan de provinciale doelen. Wanneer er sprake is van maatschappelijke meerwaarde is nader uitgewerkt in de notitie “Bepalen maatschappelijke meerwaarde” (commissie ROW, 21 augustus 2012). In deze notitie is beschreven wat een initiatief in ieder geval in zich moet hebben; een van de aspecten is vernieuwing.

Het plangebied is ingevolge de Verordening ruimte 2014 gelegen binnen de structuur “gemengd landelijk gebied” (zie figuur 11). Tot deze gebieden behoort het gebied buiten bestaand stedelijk gebied met uitzondering van de ecologische hoofdstructuur, ecologische verbindingszone, primaire waterkeringen, rivierbed en groenblauwe mantel. De provincie geeft binnen deze gebieden ruimte aan de gemeenten om zelf aan te geven welke ontwikkelmogelijkheden er zijn voor een gevarieerde plattelandseconomie en in welke gebieden het agrarische gebruik prevaleert.

Figuur 11: Uitsnede kaart “Agrarische ontwikkeling” Verordening ruimte 2014

Het plangebied is gedeeltelijk gelegen binnen de aanduiding “ecologische verbindingszone” en “behoud en herstel van watersystemen” (zie figuur 12).

Figuur 12: Uitsnede kaart "Natuur en landschap" Verordening ruimte 2014

In de Verordening ruimte 2014 zijn regels gesteld ten aanzien van de ontwikkeling van veehouderijen binnen het gemengd landelijk gebied. De volgende regels zijn van toepassing:

- Artikel 3.1 Zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit;
- Artikel 3.2 Kwaliteitsverbetering van het landschap;
- Artikel 7.1 Beschrijving gemengd landelijk gebied;
- Artikel 7.3 Veehouderijen (binnen gemengd landelijk gebied);
- Artikel 7.4 Afwijkende regels veehouderij (binnen gemengd landelijk gebied).
- Artikel 11 Ecologische verbindingzones;
- Artikel 18 Behoud en herstel van watersystemen.

Per artikel wordt in cursief aangegeven of het initiatief voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld.

Regels voor zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit

In artikel 3.1 van de Verordening ruimte 2014 worden regels verbonden aan de ruimtelijke kwaliteit van de provincie. De regels hebben betrekking op bescherming van onder andere natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden en zien toe op het principe van zorgvuldig ruimtegebruik.

1. De toelichting bij een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling bevat een verantwoording dat:

a. het plan bijdraagt aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, waaronder in ieder geval een goede landschappelijke inpasbaarheid;

Het plangebied wordt landschappelijk ingepast door middel van groenelementen en groenstructuren, die aansluiting vinden op de ontwikkeling van de ecologische verbindingzone.

b. toepassing is gegeven aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik.

De uitbreiding van de bedrijfsbebouwing vindt plaats aan de noordzijde van de bestaande bebouwing, parallel aan en in lijn met de bestaande bebouwing. Alle bebouwing en voorzieningen ten behoeve van de vleeskuikenhouderij worden geconcentreerd binnen het vergrote bouwvlak.

2. Het principe van zorgvuldig ruimtegebruik als bedoeld in het eerste lid houdt in ieder geval in dat:

a. een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaande stedelijk gebied gebruik maakt van een bestaand bouwperceel, tenzij in deze verordening uitdrukkelijk anders is bepaald;

Onderhavige ontwikkeling vindt plaats op een bestaand bouwperceel.

b. uitbreiding van het op grond van het geldende bestemmingsplan toegestane ruimtebeslag slechts is toegestaan mits de financiële, juridische of feitelijke mogelijkheden ontbreken om de beoogde ruimtelijke ontwikkeling binnen dat toegestane ruimtebeslag te doen plaatsvinden;

De feitelijke mogelijkheden ontbreken om de gewenste innovatieve ontwikkeling te doen laten plaatsvinden binnen de bestaande bedrijfsbebouwing op het bestaande bouwvlak (zie hoofdstuk 4: motivatie groter bouwvlak).

c. ingeval van stedelijke ontwikkeling toepassing is gegeven aan artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (ladder voor duurzame verstedelijking);

Niet van toepassing.

d. een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied bepaalt dat gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen binnen het bouwperceel worden opgericht en daarbinnen worden geconcentreerd;

De bestaande bedrijfsbebouwing is reeds compact geconcentreerd binnen de grenzen van het vigerend bouwvlak. Hierbinnen is geen ruimte voor een stal zoals de initiatiefnemer deze voor ogen heeft. De nieuwe stal wordt ten noorden parallel en zo dicht mogelijk bij de bestaande bebouwing gerealiseerd, waardoor het ruimtebeslag van de bebouwing beperkt blijft (zie voor een uitgebreide motivatie: hoofdstuk 4).

3. Ten behoeve van het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit bevat de toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid een verantwoording waaruit blijkt dat:

a. in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de gevolgen van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling voor de in het plan begrepen gronden en de naaste omgeving, in het bijzonder wat betreft de bodemkwaliteit, de waterhuishouding, de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, de cultuurhistorische waarden, de ecologische waarden, de aardkundige waarden en de landschappelijke waarden;

Ten aanzien van de gevolgen van de beoogde ontwikkeling op de omgeving wordt in het plan rekening gehouden met bodemkwaliteit, waterhuishouding, cultuurhistorische waarden, ecologische waarden, aardkundige waarden en landschappelijke waarden en overige aspecten om te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening (zie hoofdstuk 6 en 7).

b. de omvang van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling, de omvang van de bebouwing en de beoogde functie, past in de omgeving gelet op de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten die de ontwikkeling op die functies heeft, waaronder de effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid;

De uitbreiding van het bouwvlak is dermate klein, dat de omvang van het gehele bedrijf de schaal van het landschap niet te boven gaat. Het past binnen de karakteristiek van de omgeving (grootschaligere agrarische bedrijven). Daarnaast levert het initiatief een positieve bijdrage aan de omgevingskwaliteit (zie hoofdstuk 6 en 7).

c. een op de beoogde ruimtelijke ontwikkeling afgestemde afwikkeling van het personen- en goederenvervoer is verzekerd, waaronder een goede aansluiting op de aanwezige infrastructuur van weg, water of spoor, inclusief openbaar vervoer, een en ander onder onverminderd hetgeen in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en elders in deze verordening is bepaald.

Onderhavige ontwikkeling ziet toe op een goede aansluiting van het plangebied op de aanwezige infrastructuur. Ontsluiting van de locatie vindt plaats via de bestaande inritten.

4. Het eerste tot en met het derde lid is niet van toepassing op een uitwerking van een bestemmingsplan, mits dat niet ouder is dan tien jaar, als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder b, van de wet.

Niet van toepassing op onderhavige situatie.

Regels voor kwaliteitsverbetering van het landschap

In artikel 3.2 van de Verordening ruimte 2014 wordt verplicht gesteld dat ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied bij moeten dragen aan de verbetering van de kwaliteit van het landschap. Deze zogenaamde landschapsinvesteringsregeling is van toepassing op alle ontwikkelingen in het buitengebied die in strijd zijn met het geldende bestemmingsplan, maar waaraan vanuit ruimtelijke overwegingen toch medewerking kan worden verleend. De verplichting om de kwaliteit te verbeteren komt bovenop de “basis”-verplichting om te zorgen voor de (handhaving) van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied.

De provincie Noord-Brabant heeft in 2011 de handreiking “Kwaliteitsverbetering van het landschap; de rood-met-groenkoppeling” opgesteld.

Het principe “kwaliteitsverbetering van het landschap” houdt in dat er ontwikkelingsruimte wordt geboden mits deze tevens gepaard gaat met maatregelen die het landschap – in brede zin – versterken. Dit kan onder andere door landschappelijke elementen aan te leggen maar ook door specifieke aandacht te schenken aan de kwaliteit van de op te richten bebouwing of door behoud van cultuurhistorisch waardevolle elementen.

De handreiking is een hulpmiddel aan gemeenten om invulling te geven aan de kwaliteitsverbetering van het landschap uit de Structuurvisie ruimtelijke ordening en de Verordening ruimte Noord-Brabant, door middel van een rood-met-groenkoppeling.

Deze afspraken zijn regionaal vastgelegd in een “afsprakenkader kwaliteitsverbetering landschap. In het Regionaal Ruimtelijke Overleg van 10 januari 2013 zijn deze afspraken vastgelegd. Op grond van dit afsprakenkader valt deze ontwikkeling binnen het toepassingsbereik van de niet- planmatige ontwikkelingen met een tegenprestatieverplichting volgens categorie 2. Dit wil zeggen dat de ontwikkeling een beperkte impact op het landschap heeft en “landschappelijke inpassing” hierop van toepassing is. Voor deze ontwikkeling geldt dat er binnen de nieuwe situatie sprake moet zijn van een goede landschappelijke inpassing op basis van een goedgekeurd landschapsplan en borging van uitvoering en beheer.

De provincie acht het wenselijk dat de rood-met-groenkoppeling in de hele provincie op uniforme wijze wordt toegepast. Er dienen dan ook afspraken te worden gemaakt met gemeenten over de toepassing ervan en de omvang van de basisinspanning die de gemeenten hanteren. Belangrijke voorwaarde om de rood-met-groenkoppeling toe te passen is dat gemeenten over een kwalitatief kader beschikken waarin is aangegeven welke landschapsambities er voor een gebied zijn (zoals ontwikkelingsvisies of landschapsbeleidsplannen).

Onderstaand zijn de regels met betrekking tot de kwaliteitsverbeteringseis weergegeven en wordt in cursief onderbouwd of aan de regels wordt voldaan.

1. Een bestemmingsplan dat een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk maakt, bepaalt dat die ruimtelijke ontwikkeling gepaard gaat met een fysieke verbetering van de aanwezigheid of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied of de omgeving;

Er wordt een bijdrage geleverd aan de fysieke verbetering van de omgevingskwaliteit middels inpassing in het landschap en aansluiting van het initiatief op de ecologische verbindingzone “Peelse Loop”.

2. De toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat een verantwoording:

a. van de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde verbetering financieel, juridisch en feitelijk is geborgd;

Financiële verankering

Een berekening dient te worden gemaakt van de investering die gedaan wordt in maatregelen ter verbetering van het landschap als tegenprestatie voor een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling. De regeling bepaalt dat voor ontwikkelingen in het buitengebied ten minste 20% van de waardevermeerdering als

gevolg van de planologische maatregel geïnvesteerd dient te worden voor kwaliteitsverbetering van het landschap.

De waardevermeerdering door uitbreiding van het bouwvlak ("Agrarisch" naar "Agrarisch – Agrarisch bedrijf) bedraagt € 107.250,-.

Conform de regeling (20% van de waardevermeerdering van de grond) houdt dit in dat in onderhavige planopzet volstaan moet worden met een landschappelijke tegenprestatie (kwaliteitsverbetering) die te waarden is op € 21.450,-.

Binnen het plangebied wordt een kwaliteitsverbetering toegepast in de vorm van een investering in de aanleg van erfbeplanting en landschapselementen om de ontwikkeling in de omgeving in te passen (investering in aanschaf en aanleg van de beplanting en het beheer/onderhoud van de beplanting). Het beplantingsplan is bijgevoegd als bijlage 2. Deze investering bedraagt € 21.465,60. Hiermee wordt aan de minimale vereiste basisinspanning van voldaan.

In bijlage 3 is een onderbouwing van de berekening van de investering voor landschapsverbetering opgenomen.

Juridische en feitelijke verankering

De kwaliteitsverbetering van het landschap dient juridisch te worden vastgelegd. Privaatrechtelijk worden afspraken ten aanzien van de inzet van gronden en de realisatie van landschappelijke inpassing vastgelegd in een concept-overeenkomst tussen de initiatiefnemer en de ontwikkelaar van de ecologische verbindingzone, het Waterschap Aa en Maas. Daarnaast wordt de landschappelijke inpassing bestuursrechtelijk verankerd in het bestemmingsplan middels een voorwaardelijke verplichting. Daarmee is ook de feitelijke waarborging van de kwaliteitsverbetering van het landschap verzekerd.

b. de in het eerste lid bedoelde verbetering past binnen de hoofdlijnen van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid voor het gebied.

Het erfbeplantingsplan is opgesteld waarbij het beleid van de gemeente in ogenschouw is genomen.

3. De in het eerste lid bedoelde verbetering kan mede betreffen:

- a. de landschappelijke inpassing van bebouwing, voor zover vereist op grond van deze verordening;
- b. het toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen die een bijdrage leveren aan de versterking van de landschapsstructuur of de relatie stad-land;

Door middel van een erfbeplantingsplan wordt de landschappelijke inpassing van het bedrijf aan de Reijseweg 35 verzekerd. De aan te brengen beplanting sluit aan bij de bestaande landschapsstructuur, en behoudt en versterkt deze. Tevens zorgt de beplanting ervoor dat de versturende invloed van de ontwikkeling op het landschap gering is. Bij de keuze van de beplanting is aansluiting gezocht bij de oorspronkelijke en gebiedseigen soorten.

c. activiteiten, gericht op behoud of herstel van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing of terreinen;
Niet van toepassing

d. het wegnemen van verharding;
Niet van toepassing

e. het slopen van bebouwing;
Niet van toepassing

f. een fysieke bijdrage aan de realisering van de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingzones.

Het bedrijf is gelegen direct aan de ecologische verbindingzone "Peelse Loop" (ten westen van de bedrijfslocatie). In bestemmingsplan Buitengebied Gemert-Bakel 2010 is de Peelse Loop bestemd als "Water" met de specifieke aanduiding "ecologische verbindingzone". Daarnaast is het beekherstelproject Peelse Loop vertaald in het ontwerpbestemmingsplan "Beekherstel Peelse Loop" waarin de gronden rondom de Peelse Loop zijn bestemd als "Natuur".

Contacten tussen het Waterschap Aa en Maas en de initiatiefnemer zijn reeds gelegd in het kader van de ruimtelijke procedure ten behoeve van een bouwblokvergroting voor de bouw van een nieuwe stal en in het kader van het Gebiedsprogramma Peelse Loop, dat door de provincie is geïnitieerd. Tussen de twee partijen is reeds een concept-overeenkomst opgesteld ten behoeve van de inzet van gronden ten behoeve van de ontwikkeling van de ecologische verbindingzone. Deze investering in de vorm van inzet van de gronden betreft een investering in de kwaliteitsverbetering van het landschap.

4. Indien een kwaliteitsverbetering als bedoeld in het eerste lid niet is verzekerd, wordt het bestemmingsplan slechts vastgesteld indien een passende financiële bijdrage in een landschapsfonds is verzekerd en wordt over de werking van dat fonds regelmatig verslag gedaan in het regionaal ruimtelijk overleg.

In onderhavig initiatief is de kwaliteitsverbetering van het landschap financieel, juridisch en feitelijk verzekerd; een bijdrage in het landschapsfonds is derhalve niet noodzakelijk.

5. In afwijking van het bepaalde in dit artikel kan de toelichting van een bestemmingsplan een verantwoording bevatten over de wijze waarop de afspraken over de kwaliteitsverbetering van het landschap, die zijn gemaakt in het regionaal ruimtelijk overleg, bedoeld in artikel 37.4, onder b. worden opgenomen.

Niet van toepassing.

6. Het eerste tot en met vijfde lid is niet van toepassing op een uitwerking van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder b, van de wet.

Het betreft in onderhavig geval geen uitwerkingsplan (artikel 3.6, lid 1b).

Onderhavig plan voldoet aan de regels ten aanzien van de verbetering van de kwaliteit van het landschap.

Regels voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen het gemengd landelijk gebied

In artikel 7.1 van de Verordening ruimte 2014 zijn algemene regels opgenomen waaraan ruimtelijke ontwikkelingen gelegen in het gemengd landelijk gebied dienen te voldoen, ter bescherming van deze gebieden.

1. Een bestemmingsplan dat is gelegen in gemengd landelijk gebied onderscheidt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening gebieden waar:

a. een gemengde plattelandseconomie wordt nagestreefd met daarbij passende bestemmingen;

Het initiatief ziet op een integraal bedrijfsconcept, waar de aspecten bedrijfsvoering, educatie, verhoogd dierenwelzijn, recreatie en toerisme en natuurontwikkeling alle een plaats krijgen. Daarmee draagt het initiatief bij aan een verdere menging van functies, waardoor de economische positie van het buitengebied wordt versterkt.

b. een in hoofdzaak agrarische economie wordt nagestreefd met daarbij passende bestemmingen.

De vleeskuikenhouderij van de initiatiefnemer is gelegen in een gebied waar de agrarische sector een zeer belangrijke positie inneemt. Dit bedrijf past binnen een gemengde agrarische economie, waar naast agrarische functies ook de andere functies (recreatie, educatie, natuurontwikkeling) een plek krijgen.

2. De toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid, bevat een verantwoording waaruit blijkt dat:

a. het aanwijzen van bestemmingen, als bedoeld in het eerste lid, een uitwerking is van de voorgenomen ontwikkeling en het te voeren ruimtelijk beleid voor dat gebied en tevens bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit als bedoeld in artikel 3.1;

De beleidsuitgangspunten voor de omgeving van het plangebied zijn verder uitgewerkt in de gemeentelijke structuurvisie en het vigerende bestemmingsplan.

b. het aanwijzen van bestemmingen in het gebied als bedoeld in het eerste lid, onder b, geen afbreuk doet aan de ontwikkeling van de agrarische economie.

Het initiatief past binnen de bestaande gemengde agrarische economie. Zie hiertoe hoofdstuk 6 en 7 van deze toelichting.

Regels voor veehouderijen in gemengd landelijk gebied

De regels in artikel 7.3 worden onderstaand besproken. In cursief is de toetsing van het bedrijf weergegeven.

1. Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied kan voorzien in een uitbreiding van, een vestiging van of een omschakeling naar een veehouderij, mits:

a. is geborgd dat ter plaatse alleen een zorgvuldige veehouderij is toegestaan;

Het bedrijf aan de Reijseweg 35 betreft een zorgvuldige veehouderij en wordt door middel van het uitwerken van het innovatieve concept een voorbeeldbedrijf waarin duurzaamheid en innovativiteit een belangrijk deel uitmaken van de bedrijfsvoering. Deze aspecten komen tot uiting in de BZV, die voor dit bedrijf is ingevuld (zie bijlage 4).

b. het bouwperceel ten hoogste 1,5 hectare bedraagt;

Het bouwperceel bedraagt na uitvoering van het bedrijfsconcept circa 2,35 ha. Om deze vergroting mogelijk te maken dient er sprake te zijn van een vernieuwend bedrijfsconcept (zie artikel 7.4 van de Verordening ruimte 2014). In onderhavige situatie is er sprake van een vernieuwend bedrijfsconcept waardoor uitbreiding van het bouwblok boven de 1,5 hectare tot de mogelijkheden behoort. Hierna volgt een onderbouwing.

c. de ontwikkeling vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;

Het bedrijf wordt landschappelijk ingepast in de omgeving door het aanbrengen van erfbeplanting. Binnen het plangebied zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig, de archeologische verwachtingswaarde is laag. Reeds eerder is een duurzaamheidsscan van het bedrijf uitgevoerd. Daarnaast wordt het bedrijf ook ingepast in de omgeving gelet op de aspecten gezondheid en ammoniak-, geur- en fijn stof emissie.

d. is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12% en in het buitengebied niet hoger is dan 20%, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemde percentages- maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert;

Een geurverspreidingsonderzoek is uitgevoerd, uit de resultaten blijkt dat de geurbelasting onder de normen blijft. Korthedshalve wordt verwezen naar rapportage in bijlage 5 bij deze toelichting.

e. is aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijnstofconcentratie (PM₁₀) op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 31,2 µg/m³; *Een luchtkwaliteitsonderzoek is uitgevoerd, uit de resultaten blijkt dat de totale fijn stofconcentratie onder de normen blijft. Korthedshalve wordt verwezen naar de rapportage welke is toegevoegd als bijlage 6. Bij het uitgevoerde onderzoek is tevens het melkvee binnen de bedrijfsinrichting aan de Haardseweg 41 meegenomen in het onderzoek.*

f. de landschappelijke inpassing tenminste 10% van de omvang van het bouwperceel omvat;

Er wordt minimaal 10% van de omvang van het bouwperceel ingezet ten behoeve van de landschappelijke inpassing van het bedrijf. Een landschappelijk inpassingplan is reeds opgesteld (zie bijlage 2). Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de ontwikkeling van de Peelse Loop.

g. de toelichting een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving in de planontwikkeling.

Een zorgvuldige dialoog is reeds gevoerd met omgeving (zie verslag in bijlage 7). Door middel van een dialoog met de omgeving wordt een breder maatschappelijk draagvlak gecreëerd voor de plannen van de initiatiefnemer.

2. Een bestemmingplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt voor een bestaande veehouderij dat:

a. een toename van de oppervlakte van de bestaande gebouwen alleen is toegestaan indien:

I. maatregelen worden getroffen en in stand gehouden die invulling geven aan een zorgvuldige veehouderij;

II. de ontwikkeling vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;

III. is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemde percentages maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert;

IV. is aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijn stof concentratie (PM₁₀) op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 30 µg/m³;

V. een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving in de planontwikkeling;

Er vindt toename van de oppervlakte van bestaande gebouwen plaats. Aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan; zie onderbouwing onder artikel 1.

b. binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen gebruikt mogen worden;

Er is sprake van één bouwlaag ten behoeve van het houden van dieren.

c. bij een gebruikswijziging van bestaande gebouwen, gericht op het in gebruik nemen van de bebouwing voor de uitoefening van de veehouderij, wordt voldaan aan de bepalingen zoals opgenomen onder a.

De regels ten behoeve van een gebruikswijziging worden geborgd in de regels van onderhavig bestemmingsplan.

3. Gedeputeerde Staten stellen nadere regels over de inzet van maatregelen die bijdragen aan de ontwikkeling naar zorgvuldige veehouderij als bedoeld in het tweede lid, sub a, onder I;

De ontwikkeling is getoetst aan de regels zoals opgenomen in de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV). Geconcludeerd kan worden dat de ontwikkeling voldoet aan de regels voor uitbreiding.

4. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid kan binnen het bouwperceel voorzien in een niet-agrarische functie overeenkomstig artikel 6.10 tot en met 6.13.

Niet van toepassing.

Er wordt voldaan aan de regels voor veehouderijbedrijven in gemengd landelijk gebied.

Afwijkende regels veehouderij

Naast de regels in artikel 7.3 zijn in artikel 7.4 afwijkende regels voor veehouderijbedrijven opgenomen.

Hierin is bepaald dat een bestemmingsplan in afwijking van het artikel betreffende de maximale

bouwvlakgrootte van 1,5 hectare uitbreiding van een zorgvuldige veehouderij **boven** de 1,5 hectare mogelijk kan maken indien dit noodzakelijk is voor de ontwikkeling van een zorgvuldige veehouderij vanwege een vernieuwend bedrijfsconcept, mits:

- I. de noodzaak daartoe blijkt een advies van deskundigen;
- II. het bestemmingsplan borgt dat het vernieuwende bedrijfsconcept deel uitmaakt van de zorgvuldige veehouderij.

Door middel van deze uitzondering wordt een uitbreiding van een veehouderij mogelijk gemaakt in geval dat dit bedrijf vanwege een innovatief bedrijfsconcept meer ruimte nodig heeft. Hierbij wordt advies voorgeschreven van een deskundigencommissie, dat aansluiting vindt bij het deskundigenpanel dat in juni 2014 is ingesteld ten behoeve van innovatie vanwege de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV).

Via dit panel van onafhankelijke deskundigen dient innovatie en verduurzaming in de veehouderij bevorderd te worden.

De transitie naar een zorgvuldige veehouderij vraagt om innovatieve en duurzame bedrijfsconcepten. Hierbij gaat het om de bedrijfsconcepten die weliswaar niet passen in de afgesproken kaders, maar veel potentie hebben. Dit zijn het soort innovaties die een kans moeten krijgen en navolging verdienen door andere bedrijven.

In hoofdstuk 3 is het innovatieve bedrijfsconcept en de noodzaak tot vergroting van het bouwvlak onderbouwd. Het plan wordt door het Panel op 27 oktober 2014 behandeld en op 13 januari 2015 heeft zij een positief advies uitgebracht. Dit advies is toegevoegd als bijlage 8.

Regels voor ecologische verbindingzones

In artikel 11 zijn regels ten aanzien van ecologische verbindingzones opgenomen.

1. In aanvulling op hoofdstuk 3 “Structuren” strekt een bestemmingsplan ter plaatse van de aanduiding “Ecologische verbindingzone” tot de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingzone met een breedte van:

- a. ten minste 50 meter in bestaand stedelijk gebied en zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling;
- b. ten minste 25 meter in alle overige gebieden.

2. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid, stelt regels voor zover dat nodig is om te voorkomen dat het gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingzone, waarbij in ieder geval:

- a. beperkingen worden gesteld aan stedelijke, agrarische en recreatieve ontwikkelingen, in het bijzonder wat betreft de daarmee verband houdende bebouwing;
- b. regels ten aanzien van het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk.

3. Na realisatie van de ecologische verbindingzone is artikel 5.1 (bescherming ehs) van overeenkomstige toepassing.

In onderhavig bestemmingsplan worden regels opgenomen ter behoud en bescherming van de ecologische verbindingzone en de ecologische hoofdstructuur.

Regels ter behoud en herstel van watersystemen

Het plangebied is gelegen binnen de aanduiding “Behoud en herstel van watersystemen”. In artikel 18 zijn hierover regels opgenomen:

1. In aanvulling op hoofdstuk 3 “Structuren” strekt een bestemmingsplan ter plaatse van de aanduiding “Behoud en herstel van watersystemen” mede tot de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van

watersystemen waarbij het gebied een breedte heeft van ten minste 25 meter aan weerszijden van de waterloop.

2. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid stelt regels om te voorkomen dat een gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van watersystemen aangaande:

- a. beperkingen aan stedelijke, agrarische en recreatieve ontwikkelingen, in het bijzonder wat betreft de daarmee verband houdende bebouwing;
- b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk;
- c. het ophogen van gronden.

3. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bepaalt dat bij het toepassen van de regels bedoeld in het tweede lid onder b en c, het betrokken waterschapsbestuur wordt gehoord.

In het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Gemert-Bakel is de zone aangeduid als “ecologische verbindingszone”. Hier gelden regels die zien op het behoud, herstel en ontwikkeling van de ecologische verbindingszone Peelse Loop. Deze regels zijn opgenomen in onderhavig bestemmingsplan. In dit kader heeft reeds overleg met het waterschap Aa en Maas plaatsgevonden en is een concept-overeenkomst tussen gemeente en initiatiefnemer met betrekking tot de inzet van gronden opgesteld.

Conclusie

Het bedrijfsconcept past binnen de beleidsregels die in de Verordening ruimte 2014 zijn uitgewerkt ten aanzien van veehouderijbedrijven en overige regels die van toepassing zijn op onderhavige locatie. Het bedrijfsconcept is vernieuwend en levert een belangrijke bijdrage aan de transitie naar een duurzame veehouderij. Dit wordt in de volgende hoofdstukken onderbouwd.

5.3 Gemeentelijk beleid

5.3.1 Bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied, herziening april 2011”

Op het plangebied is het bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied, herziening april 2011” van de gemeente Gemert-Bakel van toepassing. Dit plan is op 29 juni 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. Het perceel heeft in dit bestemmingsplan de enkelbestemming “Agrarisch – Agrarisch bedrijf” met de aanduiding “intensieve veehouderij”. Figuur 13 betreft een uitsnede van de verbeelding van dit bestemmingsplan. Het rode gedeelte betreft het bestemmingsvlak “Agrarisch – Agrarisch bedrijf”, waarbinnen bebouwing mag worden opgericht.

Figuur 13: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan Gemert-Bakel

Ten behoeve van een vergroting van het bouwvlak is een ruimtelijke procedure doorlopen. Op 21 mei 2013 heeft het college van burgemeester en wethouders een besluit genomen tot vergroting van het bouwvlak tot 2,37 hectare. Dit besluit is door de Raad van State vernietigd op 16 april 2014. Dit betekent dat teruggevallen dient te worden op het bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied 2010, herziening april 2011”.

Ten behoeve van de doorlopen procedure voor de vergroting van het bouwvlak zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd.

De gewenste ontwikkeling past niet binnen de regels van het vigerend bestemmingsplan. Binnen de bestemming “Agrarisch – Agrarisch bedrijf” is vergroting van het bouwvlak mogelijk tot een oppervlakte van maximaal 1,5 ha; het vigerende bouwvlak is reeds groter. Ten behoeve van de bouw van de innovatieve en duurzame stal is een vergroting van het bouwvlak noodzakelijk (zie voor onderbouwing hoofdstuk 4).

5.3.2 Bestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop”

Het plangebied grenst direct aan de Peelse Loop, waar het ontwerpbestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop” op van toepassing is (zie volgende figuur). Dit plan heeft van 13 april tot en met 24 mei 2015 ter inzage gelegen.

De bestemming “Natuur” is toegekend aan die gronden die onderdeel uitmaken van het inrichtingsplan Beekherstel Peelse Loop. Tevens zijn de gronden als “Natuur” bestemd die in aanmerking komen voor de aanleg van het (onverharde) fietspad.

De gronden ter hoogte van de Reijseweg 35 zijn in eigendom van de initiatiefnemer. Tussen het Waterschap Aa en Maas en hem is een concept-overeenkomst ondertekend inzake de inzet van de gronden. Beide partijen zijn nog in overleg over de inzet van de gronden.

Figuur 14: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop”

Ten tijde van schrijven van onderhavig bestemmingsplan is beroep ingediend tegen het vastgestelde bestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop”. Indien dit plan aanpassing behoeft of geen doorgang vindt als gevolg van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, worden het landschappelijk inpassingsplan en de aanleg van de hemelwaterberging zoals nu opgenomen in het

bestemmingsplan toch uitgevoerd. De oppervlakte aan beplanting in het plan is tevens noodzakelijk om te voldoen aan de voorwaarde van de provincie in het kader van de Verordening ruimte 2014.

Dit wil zeggen dat de plannen voor de landschappelijke inpassing niet wijzigen als het beekhersteltraject niet doorgaat.

Indien het project voor de Peelse Loop doorgang vindt, vindt aansluiting plaats van de begeleidende beplanting rondom het bedrijf Peelse Loop op dit project en vormt een versterking hiervan. Hierbij dient de beschermingszone (5 meter aan weerszijden van de Peelse Loop) in acht te worden genomen die geldt ter bescherming van de watergang. Deze zone is in het bestemmingsplan aangeduid als “vrijwaringszone – watergang”. Onderstaande figuur geeft een indruk van het beplantingsplan indien het beekherstelproject niet wordt uitgevoerd.

Figuur 15: Beplantingsplan zonder aansluiting op beekherstelproject Peelse Loop

6. Ruimtelijke aspecten

6.1 Natuur

De bescherming van de natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen soortbescherming en gebiedsbescherming. Deze staan los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

6.1.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000 en beschermde natuurmonumenten

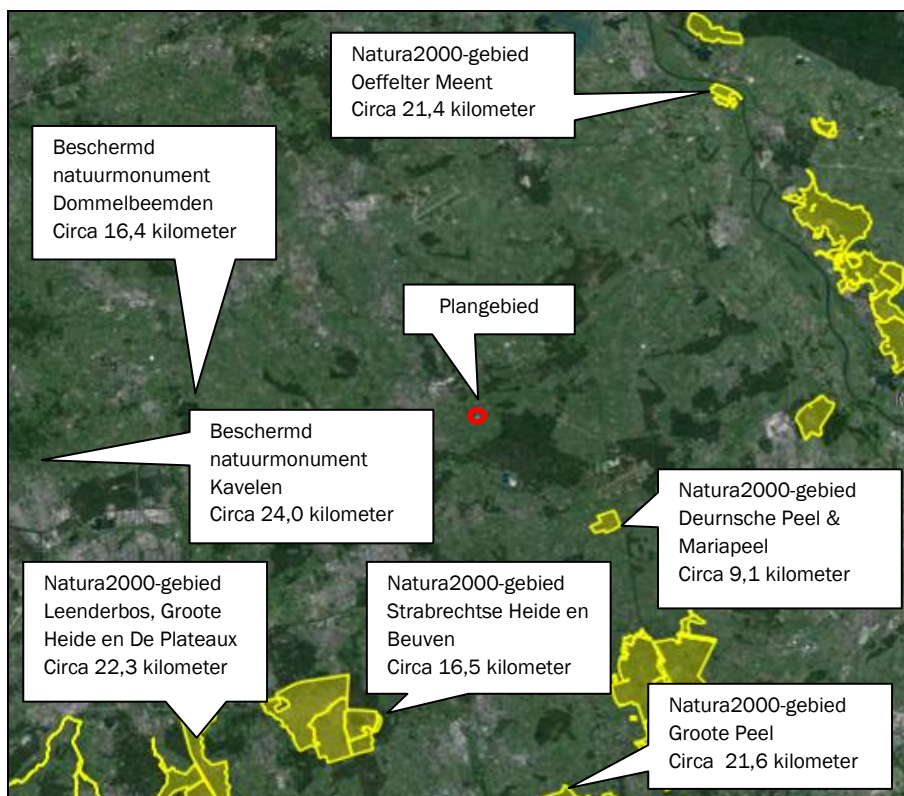
Natura2000-gebieden zijn beschermde gebieden die worden aangewezen ter uitvoering van twee Europese richtlijnen: de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn.

Het doel van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet uit 1998) is het beschermen van terreinen en wateren met bijzondere natuur- en landschapswaarden. Internationale verplichtingen uit de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn verwerkt in de wet. Daarmee vallen Natura2000-gebieden ook onder deze wet.

In de directe omgeving van het plangebied liggen de Noord-Brabantse Natura2000- gebieden Deurnsche Peel & Mariapeel (circa 9,1 kilometer), Strabrechtse Heide & Beuven (circa 16,5 kilometer), Oeffelter Meent (circa 21,4 kilometer), Groote Peel (circa 21,6 kilometer) en Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux (circa 22,3 kilometer).

De volgende beschermde natuurmonumenten bevinden zich binnen een straal van 25 kilometer van het bedrijf: Dommelbeemden (circa 16,4 kilometer) en Kavelen (circa 24,0 kilometer).

De volgende figuur geeft de ligging van de verschillende natuurgebieden weer.

Figuur 16: Ligging Natura2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten

Stikstofdepositie natuurgebieden

Ammoniakdepositie is de belangrijkste factor die voor verstoring in de zeer kwetsbare gebieden en Natura2000 gebieden kan zorgen. De verstoring heeft dan betrekking op verzuring en/of vermessing van het desbetreffende gebied. Maar ook andere factoren mogen als gevolg van onderhavige activiteit geen verstoring veroorzaken in de omliggende natuurgebieden.

In de beoogde situatie wordt voldaan aan de “Verordening Stikstof en Natura2000” zoals vastgesteld door de provincie Noord-Brabant. De nieuw te bouwen pluimveestal wordt voorzien van een emissiearm stalsysteem.

In bijlage 11 zijn de Aagrostacksberekeningen van de ammoniakdepositie voor zowel de beoogde situatie als de referentiesituaties in het kader van de Natuurbeschermingswetvergunning opgenomen. Hieruit blijkt dat geen sprake is van een toename in stikstofdepositie op de Natura2000-gebieden.

Aanvraag Natuurbeschermingswetvergunning

Veehouderijen zijn bij bedrijfsuitbreidingen volgens deze wet verplicht tot het hebben van een Natuurbeschermingswetvergunning. Ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 dienen mogelijk significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden voorkomen te worden.

Een aanvraag Natuurbeschermingswetvergunning is ingediend bij de provincie Noord-Brabant op 21 mei 2015. Natura2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten binnen een straal van 25,0 kilometer van de bedrijfslocatie zijn meegenomen om eventueel significant negatieve effecten van de uitbreiding op de natuurgebieden in beeld te brengen.

Passende beoordeling

In artikel 19j lid 2 Natuurbeschermingswet 1998 is geregeld voor welke activiteiten een passende beoordeling verplicht is. Als uit de oriëntatiefase van een plan blijkt dat er kans is op significant negatieve effecten voor een Natura2000-gebied (dit betekent dat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kan komen), dient een passende beoordeling te worden gemaakt alvorens een vergunning wordt aangevraagd.

Uit de aanvraag Natuurbeschermingswetvergunning blijkt dat er geen sprake is van een toename van ammoniakdepositie op de Natura2000-gebieden ten opzichte van de referentiesituaties voor de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Dit betekent dat significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000-gebieden zijn uit te sluiten. Een passende beoordeling is derhalve niet noodzakelijk.

Overige storende effecten

Daarnaast heeft men te maken met de volgende mogelijke storende aspecten ten gevolge van activiteiten en plannen door de herinrichting van de huidige stallen:

- Verlies van oppervlakte;
- Versnippering;
- Verontreiniging;
- Verdroging;
- Verstoring door geluid, licht, trilling;
- Optische verstoring;
- Verstoring door mechanische effecten;
- Bewuste verandering van soortensamenstelling.

Tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden van de nieuwe innovatieve stal zullen tijdelijk versturende effecten optreden voor de directe omgeving. Door de geruime afstand tot de omliggende Natura2000-gebieden en de aard van de ontwikkeling zijn de storende effecten op de gebieden niet waarschijnlijk. Er is geen sprake van verlies van oppervlakte en/ of versnippering door onderhavige ontwikkeling.

Met het innovatieve bedrijfsconcept waarin wordt ingezet op een (natuurlijke) verbinding met de directe omgeving en energieneutraliteit zijn de effecten op natuurgebieden minimaal.

Zeer kwetsbare gebieden

In figuur 17 zijn de zeer kwetsbare gebieden in de nabijheid van het plangebied weergegeven. De locatie is niet gelegen binnen 250 meter van een voor verzuring gevoelig gebied; de afstand tot het dichtstbijzijnde voor verzuring gevoelige gebied (bosgebieden ten oosten van het plangebied) bedraagt circa 800 meter.

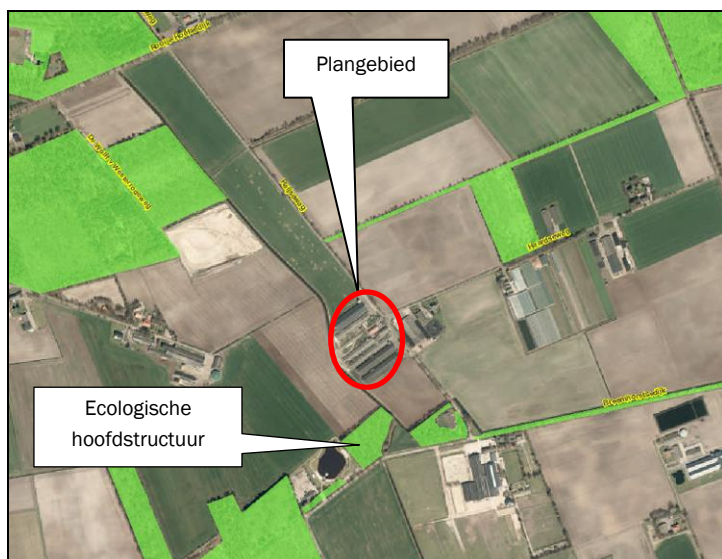

Figuur 17: Ligging zeer kwetsbare gebieden in omgeving plangebied

Ecologische hoofdstructuur

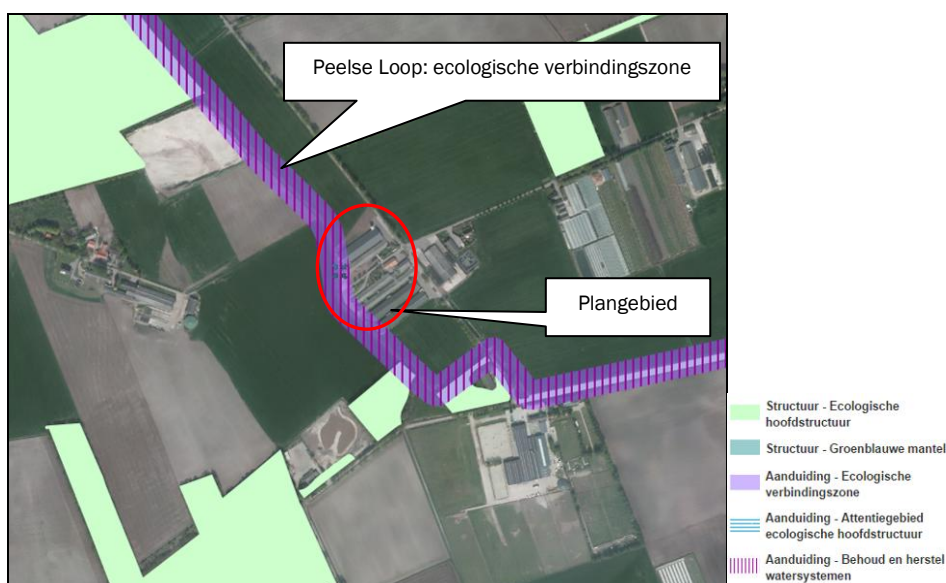
De ecologische hoofdstructuur is een samenhangend geheel van natuurgebieden van (inter)nationaal belang met als doel de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten, bestaande uit de meest waardevolle natuur- en bosgebieden en andere gebieden met belangrijke aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen.

Het plangebied is gelegen op een afstand van circa 60 meter van een gebied behorende tot de ecologische hoofdstructuur, zuidelijk gelegen van het plangebied (zie figuur 18). De uitbreiding van het bedrijf vindt op voldoende afstand van de ecologische hoofdstructuur plaats. Hierdoor wordt dit gebied niet aangetast c.q. doorkruist.

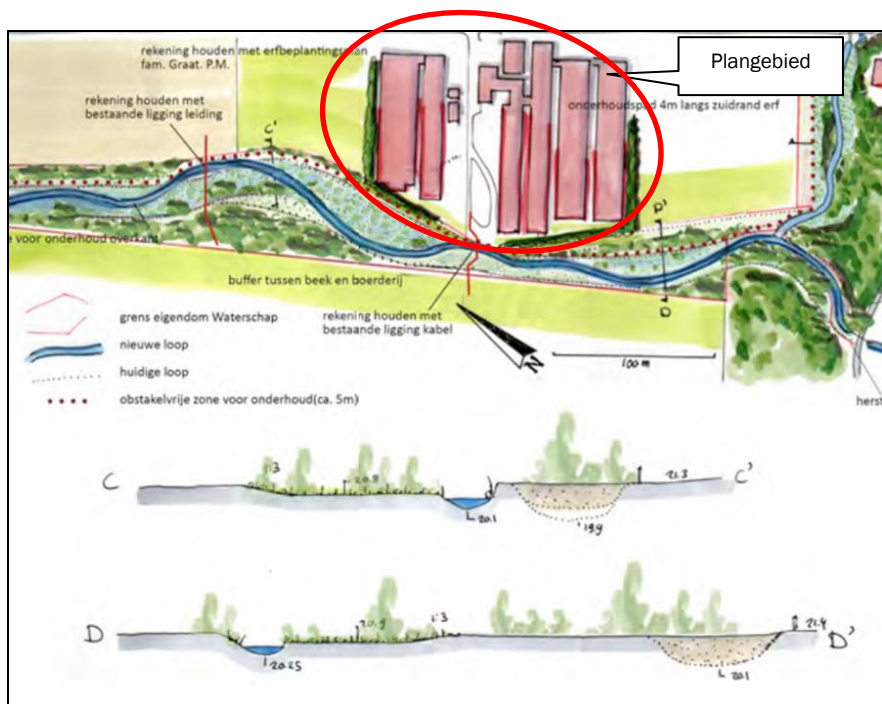
Figuur 18: Ligging ecologische hoofdstructuur in omgeving plangebied

Aangrenzend aan het plangebied is de Peelse Loop gelegen, die is aangewezen als ecologische verbindingzone (zie figuur 19). Binnen de uitwerking van het innovatieve bedrijfsconcept speelt de verbinding met de omgeving een belangrijke rol. De nieuwe stal en zelfs het gehele bedrijf wordt geïntegreerd in het omliggende landschap en verbonden met de naastgelegen ecologische verbindingzone middels het aanbrengen van beplanting (met een netwerk aan recreatieve paden).

Figuur 19: Ligging ecologische verbindingzone Peelse Loop (ruimtelijkeplannen.brabant.nl)

In de “Ruimtelijke visie en natuurcompensatieplan beekherstel Peelse Loop” die als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop” is opgenomen, is een schets weergegeven van de beoogde inrichting van de Peelse Loop waarin het bedrijf van initiatiefnemer is geïntegreerd (zie volgende figuur). Hierin staat dat rekening wordt gehouden met het erfbeplantingsplan van de initiatiefnemer.

Figuur 20: Schets ecologische verbingszone Peelse Loop

Dit deel van het beekherstelplan wordt beektraject VIII genoemd “Benedenstrooms van Zwarte Water; tussen Reijseweg en Rooijehoefse Dijk”. Dit traject is circa 1000 meter lang en loopt grotendeels door agrarisch gebied.

Op dit traject wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een bosbeekje door de natuurlijke, spontane ontwikkeling van bos op verlaagde zones rondom de versmalde, licht slingerende beek.

Er wordt over het gehele traject een nieuwe licht slingerende loop gegraven, die deels binnen het profiel van de huidige beek ligt en deels erbuiten. Langs de beek wordt een zone verlaagd aangelegd, zodat hier wijstwater aan de oppervlakte kan komen. De duiker ter hoogte van het bedrijf van de firma Graat komt te vervallen. Op de rechteroever wordt langs het hele traject een 3 meter breed onderhoudspad aangelegd. Dit pad ligt buiten de maaiveldverlaging, omdat het verlaagde terrein zelf te nat is.

De nieuwe bedding heeft aan het maaiveld een breedte van 4 meter en een bodembreedte van circa 2,0 meter. Verlaging van het maaiveld aan beide zijden van de beek zorgt ervoor dat wijst aan de oppervlakte komen.

De start van het beekherstelproject is voorzien in het najaar van 2015. De maatregelen op traject VIII zullen gereed zijn in het voorjaar van 2016. De spontane ontwikkeling van bos zal vanaf het groeiseizoen 2016 starten.

6.1.2 Soortenbescherming

In zijn algemeenheid is bij ruimtelijke ingrepen sprake van directe, indirecte, tijdelijke en permanente effecten. Onder directe effecten worden effecten verstaan waarmee planten en dieren rechtstreeks te maken krijgen als gevolg van de ontwikkeling van het bedrijf. Verlies van habitat en kwaliteit zijn directe effecten en bovendien permanent. Indirecte effecten betreffen onder andere verstoring, waarbij de aanwezigheid van mensen, licht en geluid een rol speelt. Verstoring tijdens bouwwerkzaamheden zijn tijdelijk, maar verstoringen kunnen ook een permanent karakter hebben.

De toets in het kader van de soortenbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet regelt de bescherming en instandhouding van planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Daarnaast dienen alle in het wild levende planten en dieren in principe met rust worden gelaten.

Eventuele schade aan in het wild levende planten en dieren dient beperkt te worden middels het nemen van mitigerende maatregelen. Als mitigatie niet voldoende is om schade te voorkomen is het verplicht de resterende schade te compenseren.

In de AMvB Flora- en faunawet is een indeling gemaakt voor het niveau van bescherming:

- Tabel 1: soorten die wel beschermd zijn, maar waarvoor geen ontheffing van de wet noodzakelijk is als er zorgvuldig wordt gehandeld (algemene zorgplicht). Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven;
- Tabel 2: soorten waarvoor geen ontheffing nodig is voor structurele werkzaamheden mits men beschikt over een goedgekeurde gedragscode. Voor de soorten in deze tabel 2 dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter, indien er volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffing aanvraag wordt getoetst aan het criterium “doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort” (“lichte toets”).
- Tabel 3: soorten waarvoor altijd een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en Faunawet noodzakelijk is.

Naast bovenstaande wetgeving worden in Nederland de Rode Lijsten² gehanteerd. Rode lijsten geven een overzicht van soorten die (in een bepaald gebied) verdwenen zijn en soorten die (in een bepaald gebied) sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn.

De Rode Lijsten vormen een indicatie van de toestand van de zeldzame(re) soorten in Nederland: ze worden regelmatig bijgesteld op basis van de meest actuele gegevens.

De lijsten kennen verschillende categorieën waarin een soort zich kan bevinden, naar gelang de toestand van de soort in Nederland. Rode lijsten hebben geen juridische status. Plaatsing op de Rode Lijst betekent daardoor niet automatisch dat de soort beschermd is, conform het wettelijk kader van de Flora- en faunawet.

Toetsing plangebied

Provinciale gegevens

Voor de inventarisatie van mogelijk aanwezige beschermde plant- en diersoorten is gebruik gemaakt van de natuurgegevens zoals die bekend zijn bij de provincie Noord-Brabant. De broedvogelinventarisaties die door de provincie Noord-Brabant worden uitgevoerd zijn zogenaamde territorium-karteringen. Een stip geeft aan dat de betreffende soort in het aangegeven jaar op de plek van de stip een territorium heeft gehad. Dit betekent niet dat de stippen op de aangeleverde verspreidingskaartjes de exacte nestlocaties weergeven. Aangezien een vogelsoort een territorium verdedigt met de intentie om daar te gaan broeden, geeft het aantal territoriumstippen een goede indicatie van het aantal vogels dat daadwerkelijk gebroed heeft of daar tenminste een poging toe heeft ondernomen. Geen van de aangetroffen vogelsoorten in straal van 500 meter om het bedrijf heeft een beschermde status.

Van de soortgroepen herpetofauna en vissen zijn geen gegevens bekende in de directe omgeving van het plangebied. Het zoekgebied, een zone van 250 meter rondom het midden van de locatie, is geheel gekarteerd, verspreid over de jaren 1999 en 2008. In het in 2008 gekarteerde deel zijn geen te karteren soorten aangetroffen. Wat betreft de volledigheid van de gegevens: bij de kartering wordt een gebied eenmalig bezocht. Bebouwde kommen, erven, sportparken, bedrijventerreinen etc worden niet gekarteerd. Afhankelijk van de periode waarin is gekarteerd, of door recent uitgevoerd beheer zoals

² Het uitbrengen van de Rode Lijsten wordt vereist door de Conventie van Bern.

schonen van sloten, maaien van bermen en graslanden, kunnen soorten worden gemist. Bij de provinciale vegetatiekartering wordt van een selectie van soorten de verspreiding in beeld gebracht. In principe worden alle soorten van de Rode Lijst gekarteerd. Alleen de aangetroffen RL-soorten zijn in de karteersoortenlijst opgenomen. De volgende soorten zijn aangetroffen binnen een straal van 250 meter rond de planlocatie; Adelaarsvaren, Gekroesd fonteinkruid, Hazenzegge, Naaldwaterbies, Pijptorkruid, Schedefonteinkruid, Waterpostelein en Wilde kamperfoelie.

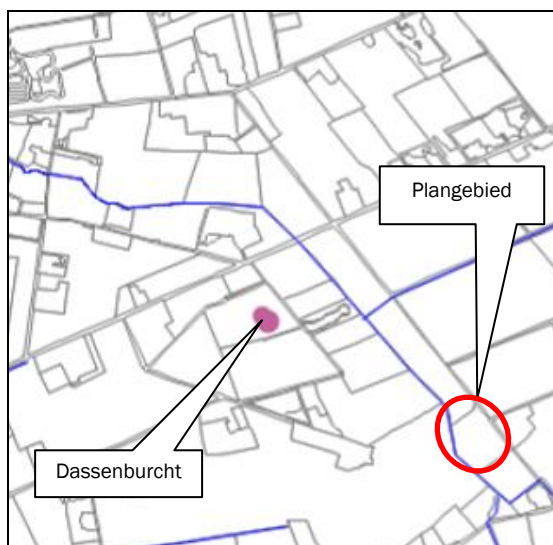
In bijlage 9 zijn in verbeeldingen weergegeven waar de bovenstaande soorten zijn aangetroffen (lijn/stip). Met betrekking tot de vaatplanten kan vermeld worden dat de gewenste ontwikkeling in combinatie plaats vindt met de ontwikkeling van een ecologische verbindingszone. De ontwikkeling heeft daarmee een bijzondere toegevoegde waarde voor de ontwikkelingsmogelijkheden van flora en fauna. De realisatie van de nieuw te bouwen stal heeft geen directe invloed op het bestaan en/of ontwikkeling van de aangetroffen rode lijst soorten.

Gemeentelijke gegevens

In het kader van het bestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop” is een Natuurtoets Beekherstelproject Peelse Loop uitgevoerd. Hierin is onderzocht welke planten- en diersoorten in de directe omgeving van de Peelse Loop en het plangebied van de pluimveehouderij voorkomen.

Fauna

Ter hoogte van traject VIII is op circa 200 meter ten westen van de Peelse Loop een burcht in een bosperceel gelegen (figuur 21). De afstand van het plan gebied tot de dassenburcht is dermate groot, dat de beoogde ontwikkeling hier geen invloed op heeft.

Figuur 21: Ligging dassenburchten

Ten aanzien van vleermuizen zal de herinrichting van de Peelse Loop niet leiden tot het verlies van de functionaliteit van de vliegroute of foerageergebied. De functionaliteit van de vliegroute blijft gewaarborgd doordat de grotere waardevolle bomen langs de beek gespaard blijven en alleen jongere bomen verwijderd worden. Hierdoor blijft het aaneengesloten lijnvormige karakter van de bossingel behouden. Tijdens en na de inrichting blijft het beekdal geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn volledig uit te sluiten. De bouw van de nieuwe stal heeft geen invloed op de rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

In het directe gebied van de Peelse Loop en de directe omgeving van de bedrijfsinrichting Reijseweg zijn geen roofvogelhorsten en vaste nestplaatsen van beschermde vogels aanwezig. De beoogde uitbreiding van het pluimveebedrijf heeft geen invloed op rust- en verblijfplaatsen van broedvogels.

Ten aanzien van amfibieën zijn er vier soorten amfibieën aangetroffen in onderzochte poelen in de omgeving van de Peelse Loop. Alle amfibiesoorten zijn algemene soorten en opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet.

De voorgenomen herinrichting zal geen negatieve effecten hebben op de aanwezige amfibiesoorten. Ook heeft de beoogde uitbreiding van het bedrijf geen effecten op de eventueel aanwezige soorten.

Flora

Beschermde en bedreigde plantensoorten zijn niet aangetroffen met uitzondering van Gevlekte orchis en Wilde gagel.

De gronden waarop de nieuwe stal wordt gebouwd zijn thans in agrarisch gebruik. Door intensieve werkzaamheden (bemesting/bewerking) is de kans dat hier beschermde planten- en diersoorten voorkomen zeer gering.

Aanlegfase

Met de voorgenomen activiteit kan door de bouw van de nieuwe stal, sprake zijn van lokale en tijdelijke effecten. Tijdens deze activiteiten dient zorgvuldig te worden gehandeld. Voor soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht en voor alle overige beschermde soorten, geldt een algemene zorgplicht volgens de Flora- en Faunawet. Hierbij moeten passende maatregelen worden genomen om schade aan beschermde soorten te voorkomen of te beperken. Het plaatsvinden van werkzaamheden buiten het broed/voortplantingsseizoen valt hier onder.

Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden geldt de algemene zorgplicht. De werkzaamheden betreffen de bouw van de nieuwe stal. Tijdelijk zal er een toename van het aantal verkeersbewegingen plaatsvinden. Tevens zal er sprake kunnen zijn van enige verstoring tijdens de werkzaamheden door geluidsproductie. Aangenomen mag worden dat in de omgeving van het plangebied voorkomende soorten voldoende gelegenheid hebben om tijdelijk weg te trekken naar geschikt terrein in de omgeving. De werkzaamheden hebben geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten.

Conclusie

De realisatie van de nieuw te bouwen stal heeft geen directe invloed op het bestaan en/of ontwikkeling van eventueel voorkomende beschermde soorten.

De inpassing van het bedrijf in het landschap en de aansluiting op de naastgelegen ecologische verbindingzone heeft een gunstig effect op het voorkomen en de ontwikkeling van gebiedskarakteristieke flora en fauna. Door het aanbrengen van beplanting worden immers nieuwe rust- en verblijfgebieden gecreëerd voor eventueel voorkomende soorten. Deze ontwikkeling past bij de visie van de gemeente, provincie en waterschap aangaande de inrichting van de EVZ.

6.2 Landschappelijke waarden

Het plangebied is gelegen binnen een jonge heideontginning. Kenmerkend voor deze gebieden is de rationele en rechtlijnige verkaveling.

Het landschap van de heideontginningen is kleinschalig en open van karakter met een regelmatige percelering. Door het gebied lopen vele waterlopen. Het kavelpatroon staat haaks op de destijds bestaande dreven en paden of de aanwezige waterloop. Aanvankelijk is dit gebied bedoeld voor gemengde agrarische bedrijven. De bebouwing ligt op relatief korte afstand van elkaar op percelen die werden omzoomd door elzenheggen of houtwallen.

Ook kenmerkend voor dit gebied is een soort mozaïekpatroon: afwisseling van rechte agrarisch percelen en kleine bospercelen.

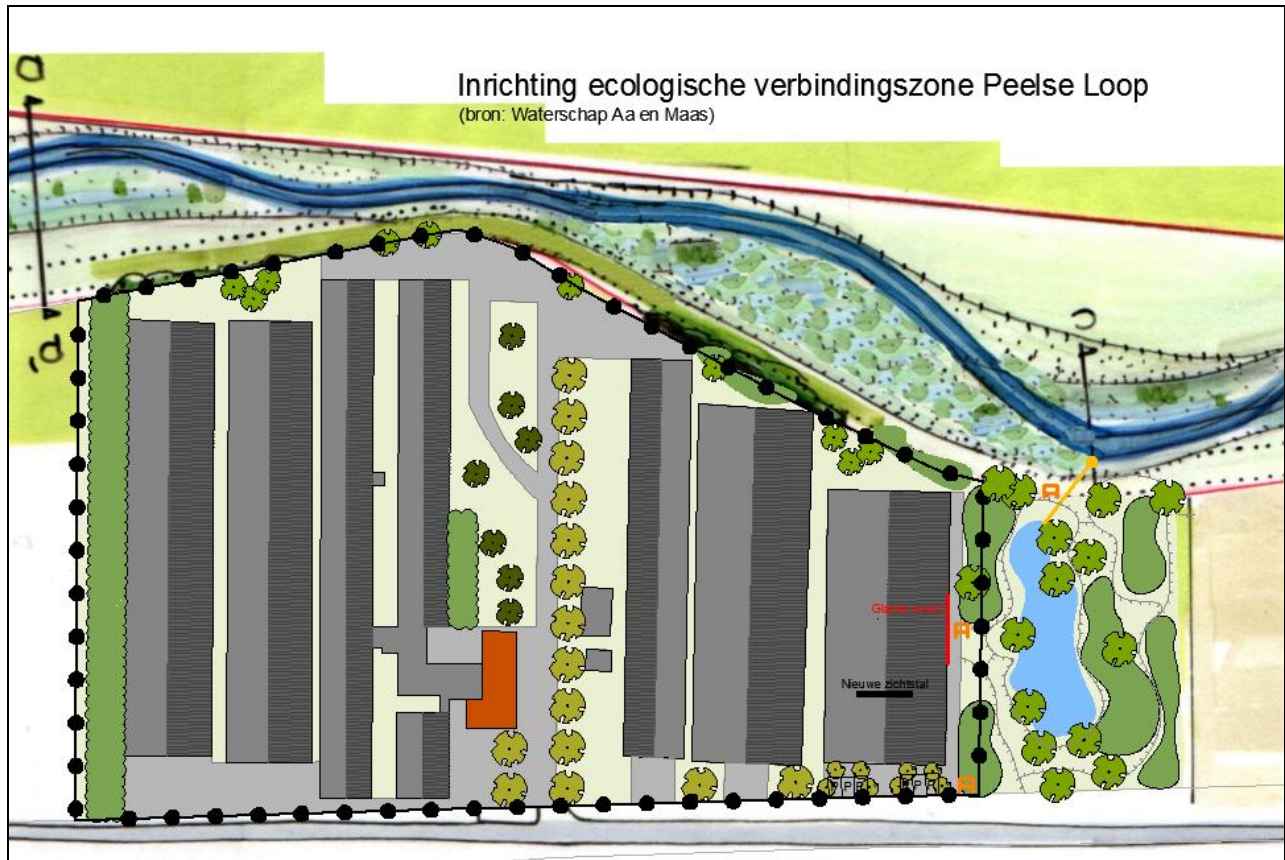
Een beplantingsplan is opgesteld, zie figuur 22. De beplanting benadrukt enerzijds het ontginningsraster in het landschap; de beplanting wordt namelijk loodrecht op de Reijseweg aangebracht. De omliggende rechte percelen worden onderbroken door de beplanting die om het bedrijf aan de Reijseweg wordt opgericht. Hierdoor wordt het voor de jonge heideontginning kenmerkende mozaïekpatroon benadrukt.

Ten behoeve van de landschappelijke inpassing wordt de noord- en zuidzijde van het bouwvlak aangeplant met een singel van circa 8 meter breed. De originele verkavelingsstructuur wordt hiermee versterkt in het landschap. Om de massa van het dakoppervlak te onderbreken zijn er tussen de stallen bomen aangeplant. Om de soort beplanting te bepalen is het document “Ruimtelijke visie en natuurcompensatie beekherstel Peelse Loop” als uitgangspunt genomen. Gestreefd wordt naar een biotoop van bomen en struiken die op een relatief natte en voedselarme grond gedijen. Voor bomen gaat het dan om soorten als eiken, elzen en berken. De singels kunnen bestaan uit brem, kornoelje, hazelaar en gelderse roos.

De oppervlakte aan te brengen beplanting ten noorden van het bedrijf bedraagt circa 3.500 m². Daarnaast wordt ten zuiden van het bedrijf circa 1.100 m² aan bosplantsoen aangelegd. Aan de westzijde van de inrichting wordt op een aantal plaatsen bosplantsoen aangebracht (circa 200 m²), als overgang naar de ecologische verbindingszone van de Peelse Loop. In totaal wordt meer dan 4.800 m² aan beplanting aangebracht (dit is inclusief de wadi aan de noordzijde van de inrichting).

Hiermee wordt voldaan aan de eis van het beeldkwaliteitsplan van 20% van de totale oppervlakte van het bouwvlak (23.500 m²) dat voor beplanting dient te worden aangewend. Tevens wordt voldaan aan de eis in het kader van de Verordening ruimte 2014 dat tenminste 10% van de oppervlakte van het bouwvlak dient te worden ingezet voor de landschappelijke inpassing van het bedrijf

Aan de achterzijde (westen) van het perceel zal de ontwikkeling van de ecologische verbindingszone plaatsvinden. Hier wordt zeer schaars omgegaan met beplanting op het erf van Reijseweg 35, waardoor de overgang naar de ecologische verbindingszone meer wordt benadrukt.

Figuur 22: Erfbeplantingsplan

Middels de aan te brengen beplantingsstroken aan weerszijden van het bedrijf wordt aansluiting gezocht bij de ontwikkeling van de ecologische verbindingszone van de Peelse Loop. Contacten tussen het Waterschap Aa en Maas en de initiatiefnemer zijn reeds gelegd (onder andere in het kader van het Gebiedsprogramma Peelse Loop, dat door de provincie is geïnitieerd). Tussen de twee partijen is reeds een concept overeenkomst opgesteld waarbij is overeengekomen dat de initiatiefnemer een deel van zijn gronden langs de Peelse Loop inzet ten behoeve van de ontwikkeling van de ecologische verbindingszone.

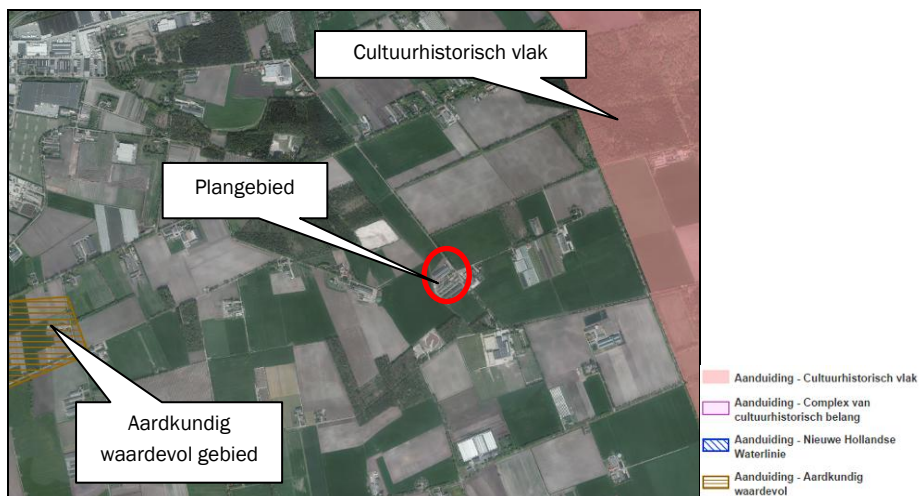
De nieuw aan te leggen wadi vangt het hemelwater op van het verhard oppervlak. De overstort zorgt ervoor dat overtollig water wordt afgevoerd naar de Peelse Loop. De landschappelijke inpassing van het bedrijf draagt bij aan de kwaliteitsverbetering van het landschap. Dit is verder toegelicht in paragraaf 5.2.2.

6.3 Cultuurhistorie en archeologie

6.3.1 Cultuurhistorische en aardkundige waarden

Cultuurhistorie neemt een belangrijke plaats in de ruimtelijke ordening in. Met cultuurhistorische waarden dient bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden in de vorm van bescherming en behoud van deze karakteristieke gebiedswaarden.

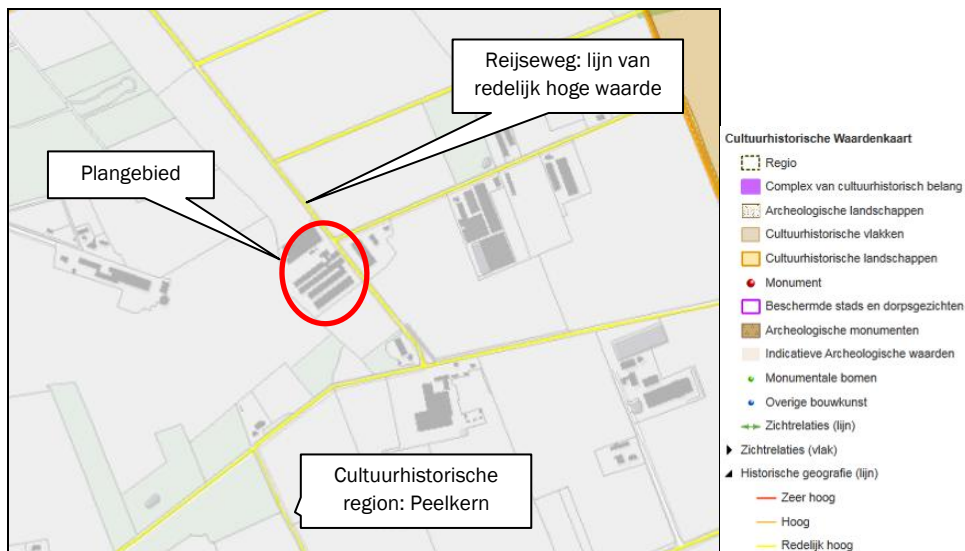
Met betrekking tot aardkundig waardevolle gebieden is het beleid erop gericht om de ontstaansgeschiedenis van het aardoppervlak zichtbaar, beleefbaar en begrijpelijk te houden. Het plangebied is niet gelegen in een aardkundig waardevol gebied. Volgens de cultuurhistorische waardenkaart van de Verordening ruimte 2014, is het plangebied niet gelegen binnen cultuurhistorisch vlak (zie figuur 23).

Figuur 23: Uitsnede kaart "Cultuurhistorie" Verordening ruimte 2014

Volgens de Cultuurhistorische Waardenkaart 2010 van de provincie Noord-Brabant is het plangebied gelegen binnen de cultuurhistorisch waardevolle regio van de Peelkern (zie figuur 24). Het betreft een grootschalig en primair landbouwgebied. Het landschap kenmerkt zich door uitgestrekte akkers met bebouwing en bebossingen die belangrijk zijn voor natuur en recreatie. Behoud door ontwikkeling of versterking van de samenhang van de dragende structuren van de regio en het verder ontwikkelen van de cultuurhistorische waarden van de Peelkern in hun samenhang staan hier voorop.

Daarnaast is de Reijseweg aangewezen als een geografische lijn met een redelijk hoog historisch geografisch belang. Het innovatieve bedrijfsconcept en de daarmee verbonden uitbreiding heeft echter geen nadelige effecten op de instandhouding van de cultuurhistorische waarden van het gebied. Het initiatief draagt middels de landschappelijke inpassing bij aan de versterking en behoud van de kenmerkende landschapsstructuren in de omgeving.

Figuur 24: Uitsnede Cultuurhistorische waardenkaart 2010 Noord-Brabant

6.3.2 Archeologische waarden

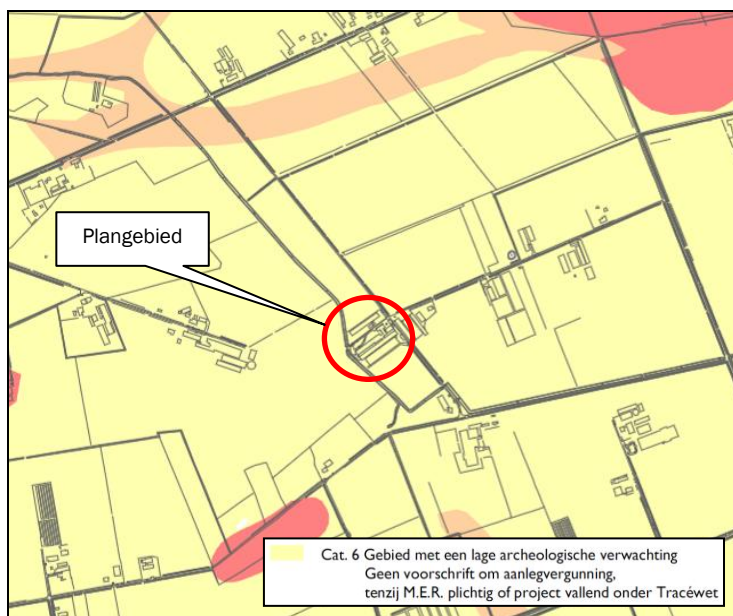
Bij de opstelling en uitvoering van ruimtelijke plannen moet rekening gehouden worden met bekende archeologische waarden en de te verwachten archeologische waarden. Het uitgangspunt hierbij is dat het archeologisch erfgoed moet worden beschermd op de plaats waar het wordt aangetroffen. Gezien dit uitgangspunt moeten, in het geval van voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden met een hoge verwachtingswaarde voor archeologisch erfgoed, de archeologische waarden door middel van een vooronderzoek in kaart worden gebracht.

De zorgplicht voor het archeologisch erfgoed is vastgelegd in de Monumentenwet uit 1988. Deze is nader uitgewerkt in de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMZ) 2007, en daarmee samenhangend de Ontgrondingenwet, de Wet milieubeheer, de Woningwet en de Wet op de ruimtelijke ordening. De wet regelt:

- Bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem;
- Inpassen van archeologisch erfgoed in de ruimtelijke ordening;
- Financiering onderzoek: de veroorzaker betaalt.

Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar een reële verwachting bestaat dat er archeologische waarden aanwezig zijn, dient, voordat er bodemingrepen plaatsvinden, een archeologisch onderzoek uit te worden gevoerd.

De inrichting is gelegen in een gebied met een lage archeologische verwachtingswaarde (zie figuur 25).

Figuur 25: Uitsnede “Archeologische beleidskaart” gemeente Gemert-Bakel” (archeologische beleidskaart Gemert-Bakel)

Een verkennend archeologisch onderzoek voor ontwikkelingen binnen deze zone is niet noodzakelijk.

Bij het aantreffen van archeologische waarden in deze gebieden dient hiervan melding te maken conform de monumentenwet. De melding kan ook plaatsvinden bij het provinciaal Meldpunt Archeologische Bodemvondsten Noord-Brabant.

6.4 Ontsluiting en parkeren

6.4.1 Ontsluiting

Het plangebied wordt ontsloten door middel van een drietal uitritten op de Reijseweg. In de nieuwe situatie blijven de bestaande uitritten gehandhaafd. De Reijseweg betreft een lokale weg met een beperkte verkeersafwikkelende functie. Het verkeer dat gebruik maakt van deze verbinding is voornamelijk bestemmingsverkeer. Aangezien de uitbreiding van het bedrijf niet ziet op een toename van het aantal dieren, nemen de verkeersbewegingen die verband houden met het vervoer van dieren, voer en mest niet toe.

De educatieve en toeristisch-recreatieve functie van het innovatieve bedrijfsconcept heeft publieksaantrekkende werking. De bezoekersstroom zal zich voornamelijk beperken tot het weekend en voornamelijk bestaan uit fietsers.

6.4.2 Parkeren

Het uitgangspunt ten aanzien van parkeren is dat parkeren moet plaatsvinden op eigen terrein zoals vastgesteld in de Parkeerbeleidsnota Gemert-Bakel 2013.

Door de educatieve functie en toeristisch-recreatieve functie van het bedrijf worden extra bezoekers verwacht, die voornamelijk per fiets het bedrijf aandoen. Voor de bezoekers die per auto komen worden nieuwe parkeerplaatsen op het terrein van de bedrijfsinrichting aangelegd.

7. Milieuaspecten

In dit hoofdstuk komen de milieuaspecten van de beoogde ontwikkeling aan bod. Aangezien de bedrijfslocatie aan de Reijseweg 35 te De Mortel milieutechnisch één inrichting vormt met de bedrijfslocatie Haardseweg 41 te De Mortel, worden per milieuaspect beide locaties meegenomen.

7.1 m.e.r.-beoordeling

De activiteit in het plangebied betreft de wijziging van een bestaande vleeskuikenhouderij ten behoeve van de huisvesting van 212.210 vleeskuikens. Uit onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (agrarisch: activiteit 14) blijkt dat er voor de activiteit oprichten/uitbreiden/wijzigen van een installatie voor het houden van meer dan 40.000 stuks pluimvee, een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. De activiteit oprichten/uitbreiden/wijzigen van een installatie voor het houden van meer dan 85.000 stuks pluimvee is m.e.r.-plichtig.

In onderhavige situatie is sprake van een wijziging in de vorm van de bouw van een nieuwe stal voor de huisvesting van 35.500 vleeskuikens. Daarbij vindt geen uitbreiding van het totaal aantal dieren plaats; dit blijft gelijk. Door de bouw van een nieuwe stal vindt een verschuiving van de dieren aantallen plaats. Het leefoppervlak van het vergunde aantal vleeskuikens wordt hiermee vergroot. Er is geen sprake van een m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht vanuit het Besluit milieueffectrapportage, omdat de wijziging ziet op een dierenaantal dat lager ligt dan de drempelwaarde voor een m.e.r.-plicht en m.e.r.-beoordeling.

Ook is hier geen sprake van een kaderstellend plan voor een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit. Dit betekent dat ook geen een plan-MER dient te worden opgesteld.

Een m.e.r.-plicht kan ten slotte ook uit het volgen op grond van de Wet milieubeheer. Op grond van artikel 7.2a lid 1 van de Wet milieubeheer zijn plannen die op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht zijn en waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt m.e.r.-plichtig. In artikel 19j lid 2 Natuurbeschermingswet 1998 is geregeld voor welke activiteiten een passende beoordeling verplicht is. Als uit de oriëntatiefase van een plan blijkt dat er kans is op significant negatieve effecten voor een Natura2000-gebied (dit betekent dat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kan komen), dient een passende beoordeling te worden opgesteld alvorens een Natuurbeschermingswetvergunning wordt aangevraagd. De passende beoordeling moet bepalen of de kans op significant negatieve effecten reëel is.

Voor onderhavige ontwikkeling behoeft geen passende beoordeling te worden opgesteld, aangezien de ammoniakemissie en – depositie op natuurgebieden in de beoogde situatie niet toeneemt ten opzichte van de referentiesituaties voor de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Dit betekent dat significante effecten op de natuurgebieden zijn uit te sluiten.

Ook uit voorgaande volgt geen m.e.r.-plicht.

Conclusie is derhalve dat voor onderhavige ontwikkeling geen plan- en/of besluit-MER hoeft te worden opgesteld.

7.2 Bodem

Artikel 9 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bepaalt dat in het bestemmingsplan rekening gehouden moet worden met de bodemkwaliteit ter plaatse. De reden hiervoor is dat eventueel aanwezige bodemverontreiniging van groot belang kan zijn voor de keuze van bepaalde bestemmingen en/of voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Een bodemtoets moet worden uitgevoerd bij het wijzigen of opstellen van een bestemmingsplan of een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan.

Tenminste middels een historisch onderzoek moet worden onderzocht of eventuele bodemverontreiniging een belemmering vormt. In sommige gevallen kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken. Indien een vermoeden van verontreiniging bestaat of het historisch onderzoek hiertoe aanleiding geeft dient een daadwerkelijk bodemonderzoek NEN 5740 te worden uitgevoerd.

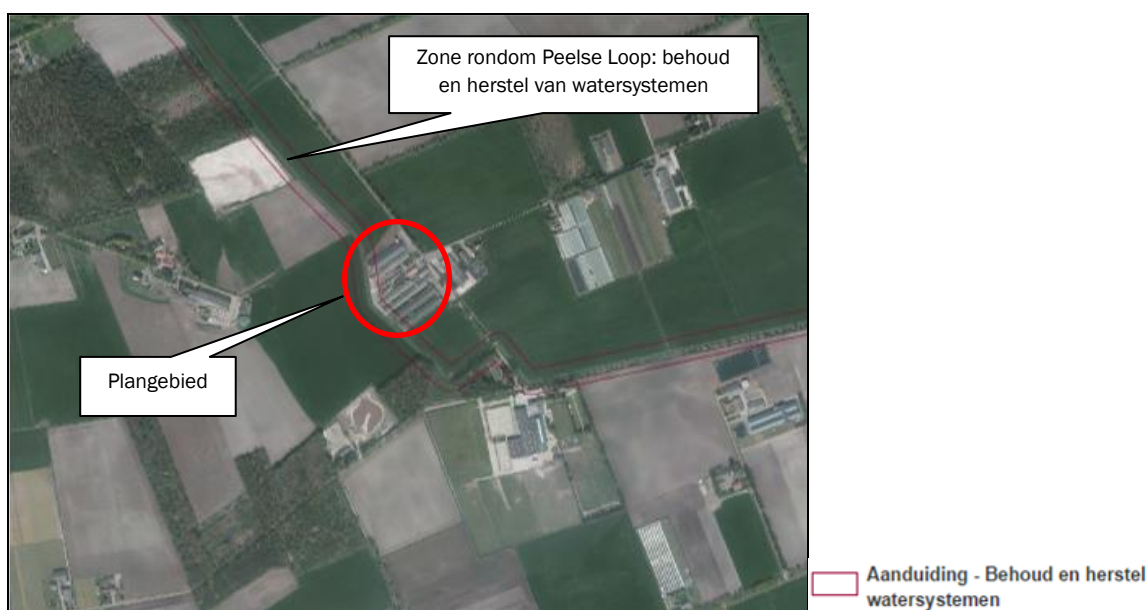
In het kader van de Wet milieubeheer zijn en worden er in de voorschriften bodembeschermende maatregelen opgenomen. Voor wat betreft de opslag en vertappen van milieugevaarlijke stoffen, zoals dieselolie, afgewerkte olie en smeermiddelen, wordt er getoetst aan de NRB (Nederlandse Richtlijn Bodembescherming). De opslagvoorzieningen voor mest worden voorzien van vloestofkerende vloeren.

Het plangebied waarop de uitbreiding is voorzien is in gebruik als landbouwgrond. Buiten de gebruikelijke bodembewerkende activiteiten hebben er binnen het plangebied waarop de uitbreiding is voorzien geen bedrijfsactiviteiten plaatsgevonden. Op grond hiervan is dan ook geen bodemverontreiniging te verwachten. Er wordt verwacht dat de bodemgesteldheid geen belemmering vormt voor de voorgenomen activiteiten.

7.3 Water

Het plangebied is niet gelegen binnen of in de nabijheid van een waterwingebied of een beschermingszone hiervan (zie figuur 26). Tevens is het plangebied niet gelegen in een gebied dat bestemd of gereserveerd is ten behoeve van regionale waterberging.

Het plangebied is gelegen binnen de invloedssfeer van de Peelse Loop, die in de Verordening ruimte 2014 is aangegeven met de aanduiding “behoud en herstel van watersystemen”. De gebiedsaanduiding is gebaseerd op het Provinciaal Waterplan 2010-2015. Het betreffen gebieden zoals waterlopen met de functie waternatuur en (natte) ecologische verbinding zones. Het beleid is hier gericht op verbetering en herstel van het natuurlijke watersysteem van bovenregionaal belang en de ruimte die daarvoor nodig is. In zijn algemeenheid is er sprake van een bufferzone van 25 meter rondom een waterloop. Uitgangspunt voor de begrenzing door de gemeente in het bestemmingsplan is een breedte van ten minste 25 meter aan weerszijden van de waterloop. Deze bufferzone valt deels binnen het plangebied.

Figuur 26: Uitsnede kaart “Water” Verordening ruimte 2014 Noord-Brabant

Het behoud en bescherming van de Peelse Loop krijgt vorm in een samenwerking tussen de initiatiefnemer en het Waterschap Aa en Maas. Een inrichtingsplan is opgesteld waarin het innovatieve bedrijfsconcept van de initiatiefnemer wordt geïntegreerd in de ontwikkeling van de ecologische verbinding zone.

Hemelwater afkomstig van het nieuwe verharde oppervlak wordt opgevangen in een nieuw aan te leggen wadi, die wordt geïntegreerd in de nieuw aan te leggen groenstrook ten noorden van de nieuwe stal. De waterhuishoudkundige gevolgen binnen het plan worden behandeld in de waterparagraaf (hoofdstuk 8).

7.4 Geluid

Voor het aspect geluid is binnen het plangebied de Wet geluidhinder (Wgh) van toepassing. De kern van de wet is dat geluidsgevoelige bestemmingen worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving ten gevolge van wegverkeer, spoorweg en industrie.

Wegverkeerslawaai

De wet kent voor weg- en railverkeer alsmede voor gezoneerde industrieterreinen voorkeursgrenswaarden op nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen, scholen en ziekenhuizen. De Wgh gaat uit van zones langs (spoor)wegen en zones bij industrieterreinen. Het gebied binnen deze zone geldt als akoestisch aandachtsgebied waar, voor bouwplannen en bestemmingsplannen, een akoestische toetsing uitgevoerd dient te worden.

Een stal wordt in het kader van de Wgh niet als geluidgevoelige bestemming aangemerkt. Het aspect wegverkeerslawaai is dan ook niet van toepassing op onderhavige ontwikkeling.

Geluid binnen de inrichting

Het geluidsniveau, veroorzaakt door de binnen de inrichting aanwezige installaties, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en plaatsvindende activiteiten, mag ter plaatse van woningen van derden, andere geluidsgevoelige bestemmingen en, voor zover binnen een afstand van 50 meter van de inrichting geen woningen van derden of andere geluidsgevoelige bestemmingen aanwezig zijn, op enig punt op 50 meter van de inrichting niet meer bedragen dan:

- 45 dB(A) gedurende de dagperiode tussen 07.00 uur en 19.00 uur;
- 45 dB(A) gedurende de avondperiode tussen 19.00 uur en 23.00 uur;
- 40 dB(A) gedurende de nachtperiode tussen 23.00 uur en 07.00 uur.

Het piekgeluidsniveau L_{Amax} veroorzaakt door de inrichting, gemeten in meterstand “fast”, mag nabij gevels van woningen, niet meer bedragen dan:

- 70 dB(A) gedurende de dagperiode tussen 07.00 uur en 19.00 uur;
- 65 dB(A) gedurende de avondperiode tussen 19.00 uur en 23.00 uur;
- 60 dB(A) gedurende de nachtperiode tussen 23.00 uur en 07.00 uur.

Voor de uitbreiding wordt een omgevingsvergunning aangevraagd. Het aantal verkeersbewegingen ten behoeve van de werkzaamheden en activiteiten op bedrijfsniveau neemt niet toe in de beoogde situatie (het aantal dieren blijft immers gelijk).

Het merendeel van de bezoekers bestaat in de beoogde situatie uit fietsers, waardoor het aantal verkeersbewegingen als gevolg van de bedrijfsuitbreiding minimaal toeneemt.

Woon- en leefklimaat

Bestemmingen die als geluidsbron c.q. hinderbron kunnen functioneren, kunnen onderverdeeld worden in geluidsbronnen in het kader van de Wgh Blm en geluidsbronnen in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). In de Wro wordt geen lijst van geluidsbronnen gegeven, maar wordt gesproken over een “een goede ruimtelijke ordening”. Naast de geluidsbronnen uit de Wgh zullen onder de Wro meer bestemmingen in het voorkomende geval als geluidsbron beschouwd dienen te worden.

Er dient voldoende ruimtelijke scheiding te zijn tussen hinder veroorzakende en hindergevoelige functies. Hiervoor worden de afstanden uit de VNG publicatie “Bedrijven en Milieuzonering” (2009) als richtinggevend beschouwd.

De vleeskuikenhouderij valt onder de categorie “Fokken en houden van pluimvee”. Voor deze categorie geldt een richtafstand van 50 meter voor het milieuaspect “geluid”. Uitgangspunt hierbij is dat de richtafstand in principe geldt tussen de perceelgrens van het bedrijf en de gevel van een milieugevoelig object, zoals een woning. Tevens is het van belang te beseffen dat het richtafstanden betreft, die een indicatie geven van de potentiële milieubelasting, maar dus niet de feitelijke milieuhinder die door een bedrijf wordt veroorzaakt. De afstand tussen de grens van de inrichting en het dichtstbij gelegen geluidgevoelige object (Haardseweg 41) bedraagt circa 70 meter. Aangenomen kan worden dat het akoestisch klimaat bij de bestaande geluidsgevoelige bestemmingen voldoende is en blijft.

7.5 Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit vormt een belangrijk aspect voor het milieu. Bij luchtkwaliteit wordt voornamelijk naar de mate van fijn stof in de lucht gekeken. Naar verwachting zullen geen andere stoffen, waarvoor in de Wet milieubeheer grenswaarden zijn opgenomen, in relevante hoeveelheden worden geëmitteerd.

De wijze van berekening van de concentraties luchtverontreinigende stoffen is vastgelegd in de “Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007”. Voor veehouderijen zijn voor de diverse diersoorten en stalsystemen specifieke emissiefactoren vastgesteld. Deze zijn gekoppeld aan de diercodes zoals vermeld in de Regeling ammoniak en veehouderij.

In bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn grenswaarden opgenomen (voor bijvoorbeeld fijn stofconcentraties) zoals bedoeld in artikel 4.9 en 5.2 van deze wet.

Uit onderzoek door Alterra is gebleken dat winderosie en emissies uit de stallen de belangrijkste bronnen zijn van primair fijn stof vanuit de landbouw. De overige bronnen leveren een relatief kleine bijdrage aan de totale emissie van fijn stof. Het primair stof uit landbouwbedrijven komt voor 95% uit de stallen³. De emissiefactoren zijn afkomstig van de lijst van het ministerie van VROM die in maart 2015 is vastgesteld.

Voor veehouderijen is met name de emissie van fijn stof (PM₁₀) relevant. Voor zwevende deeltjes (PM₁₀) gelden de volgende normen: een jaargemiddelde achtergrondconcentratie van maximaal 40 µg per m³ en een 24-uursconcentratie van 50 µg per m³ die maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden.

Emissiearme staltechnieken hebben naast een reducerend effect op de ammoniakemissie ook een reducerend effect op de fijn stofemissie vanuit de inrichting. Het reducerende effect is echter geheel afhankelijk van het systeem dat wordt gekozen.

Daarnaast dient aan de fijn stof norm te worden voldaan die in de Verordening ruimte 2014 als voorwaarde is gesteld bij uitbreidingen van veehouderijbedrijven en toename aan bedrijfsbebouwing ten behoeve van de veehouderij. Deze norm bedraagt 31,2 µg/m³. Hieraan dient te worden getoetst.

De achtergrondconcentratie aan PM₁₀ bedroeg in 2015 24,63 µg/m³. Naar verwachting⁴ bedraagt de achtergrondconcentratie in 2020 23,23 µg/m³.

In het kader van onderhavig initiatief is een luchtkwaliteitsonderzoek opgesteld (zie bijlage 6). Vanuit milieutechnisch oogpunt vormen de bedrijfslocaties Reijseweg 35 en Haardseweg 41 één inrichting; de vigerende milieuvergunning heeft betrekking op beide locaties.

In het onderzoek is ook het effect van de verkeersbewegingen op de luchtkwaliteit meegenomen. In het onderzoek worden de volgende conclusies getrokken:

- De grenswaarde van 40 µg/m³ voor fijn stof als jaargemiddelde wordt in de aangevraagde situatie op de beoordelingspunten niet overschreden. De hoogste concentratie ligt op 25,03 µg/m³. De grenswaarde van 50 µg/m³ als 24-uursgemiddelde die per jaar 35 keer mag worden overschreden wordt eveneens niet overschreden. De grenswaarde van 50 µg/m³ als 24-uursgemiddelde wordt op de beoordelingspunten maximaal 15,5 maal overschreden;

³ ASG, Activiteiten aan hotspots, emissie van fijn stof en NOx. 2007

⁴ <http://geodata.rivm.nl/gcn> (Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland)

- De belangrijkste stofemissies (PM_{10}) van de onderhavige inrichting betreffen emissies van fijn stof uit de bedrijfsgebouwen, bestaande uit onder andere huid-, mest-, voer- en strooiseldeeltjes die met de ventilatielucht naar buiten komen.

Geconcludeerd kan worden dat de aangevraagde situatie voldoet aan de Wet Luchtkwaliteit 2007. In de beoogde situatie neemt de emissie van geur, ammoniak en fijn stof, sterk af. Dit is mede te danken aan het toepassen van warmtewisselaars op de bestaande stallen (waarmee de initiatiefnemer bewust meer onderneemt dan wettelijk noodzakelijk is).

Daarnaast voldoen de berekende waarden aan de fijn stof norm van $31,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ uit Verordening ruimte 2014.

Zeer fijn stof $PM_{2,5}$

Op 1 januari 2015 is de grenswaarde voor $PM_{2,5}$ gaan gelden en bedraagt $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ zijn, gedefinieerd als jaargemiddelde concentratie. Voor zeer fijn stof is voor de beoogde situatie een berekening gemaakt. De hoogste concentratie ligt op $14,31 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

7.6 (Agrarische) bedrijvigheid en geur

De Wet geurhinder en veehouderij schept het kader voor de onderbouwing van nieuwe plannen voor het aspect geur. De Wgv heeft ook consequenties voor de ontwikkeling van nieuwe ruimtelijke projecten. Dit wordt de omgekeerde werking genoemd. Een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen geurhinder, omgekeerd moet het bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat nieuwe projecten gerealiseerd worden op plaatsen waar de geurhinder onaanvaardbaar hoog is of door nieuwe ontwikkelingen te hoog zal worden.

De grondslag hiervan ligt in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Bij besluitvorming omtrent een bestemmingsplan moet worden bepaald of er sprake is van een “goede ruimtelijke ordening”. Er moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad.

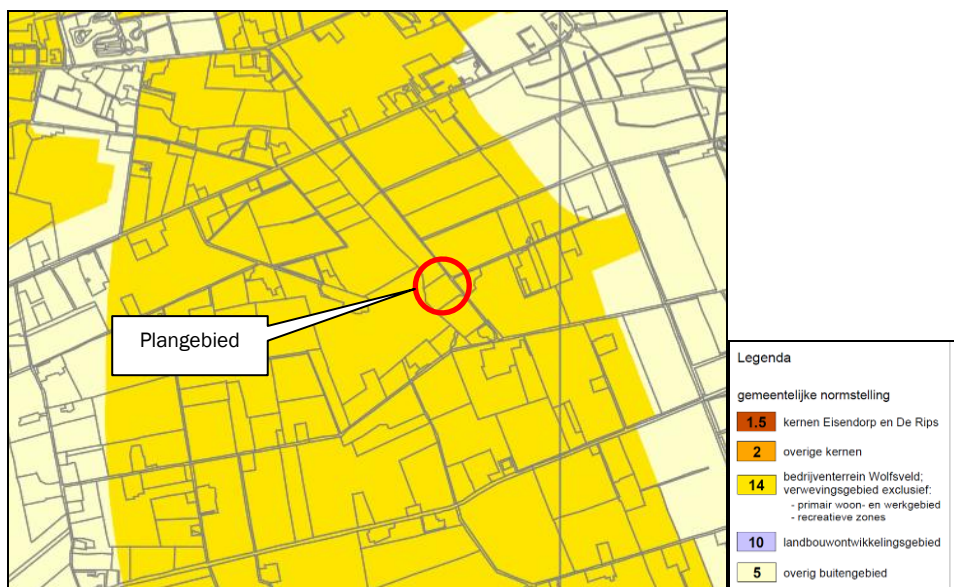
De geurbelasting wordt berekend en getoetst met een verspreidingsmodel. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. Voor rundvee en schapen zijn geen geuremissiefactoren vastgesteld.

Geurbeleid gemeente Gemert-Bakel

De gemeenteraad van de gemeente Gemert-Bakel heeft op 6 februari 2014 een geurverordening vastgesteld.

In afwijking van artikel 3, eerste lid van de Wgv bedraagt de maximale waarde voor de geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object binnen de kern van Gemert $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. In het verweingsgebied geldt een norm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ en in het overig buitengebied geldt de norm van maximaal $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ volgens de geurverordening.

Het plangebied Reijseweg 35 is gelegen binnen de zone verweingsgebied (zie figuur 27).

Figuur 27: Uitsnede kaart geurverordening gemeente Gemert-Bakel

Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder Gemert-Bakel 2013

6 februari 2014 heeft de gemeenteraad van de gemeente Gemert-Bakel de “Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Gemert-Bakel 2013” vastgesteld. In de beleidsregel is opgenomen dat bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven en plannen worden als vertaling van het criterium “ een aanvaardbaar woon- en leefklimaat” voor het aspect cumulatieve geurhinder uit stallen van veehouderijen de volgende toetswaarden gehanteerd:

Tabel 5: Toetswaarde beleidsregel ruimtelijke ontwikkeling en geurhinder Gemert-Bakel 2013

	Gemert, Bakel, Milheeze, Handel en Mortel, exclusief bedrijventerreinen	Elsendorp, De Rips	Extensiveringsgebied en verwevingsgebied	Bedrijventerrein, landbouwontwikkelingsgebieden
Goed (streefwaarde)	0-8	0-8	0-13	0-20
Voldoende (toetswaarde)	9-11	9-13	14-20	20-28
Onvoldoende	11 of meer	13 of meer	20 of meer	28 of meer

De locatie is gelegen binnen een verwevingsgebied.

Verordening ruimte 2014

In de Verordening ruimte 2014 zijn voor veehouderijen gelegen in het gemengd landelijk gebied normen gesteld aan de geurbelasting. Bij uitbreiding dient aangetoond te worden dat de kans op cumulatieve geurhinder op gevoelige objecten in de bebouwde kom niet hoger is dan 12% en in het buitengebied niet hoger is dan 20%, tenzij de ontwikkeling van de veehouderij leidt tot een daling van de achtergrondbelasting.

Een achtergrondconcentratie van 20 ou_E/m³ bij 98-percentiel veroorzaakt maximaal 20% kans op geurhinder in het buitengebied. In de bebouwde kom is een goed woon- en leefklimaat te borgen indien de achtergrondconcentratie niet hoger is dan 10 ou_E/m³. Dit komt overeen met een kans op geurhinder die niet hoger is dan 12%.

Deze normen komen overeen met de streefwaarden zoals opgenomen in de “Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Gemert-Bakel”. De cumulatieve geurbelasting wordt hier aan getoetst.

Voor de gewenste uitbreiding is een geurberekening uitgevoerd met behulp van het programma V-stacks Vergunning. De resultaten van de berekeningen voor de vergunde en beoogde situatie worden in de volgende tabel getoond (zie ook bijlage 5).

Tabel 6: Voorgrondbelasting vergunde en beoogde situatie

Adres geurgevoelig object	Geurnorm [ouE/m ³]	Voorgrondbelasting vergunde situatie [ouE/m ³]	Voorgrondbelasting beoogde situatie [ouE/m ³]
Reijseweg 41	14,0	13,7	9,4
Dr de Quayweg 80	14,0	2,2	1,8
Dr de Quayweg 8	5,0	0,5	0,5
Dr de Quayweg 4	5,0	0,5	0,4
RCwoning Breemhorsts	14,0	7,3	5,5
Kastanjelaan 26 De Mortel	2,0	0,3	0,3
Vadem 13 Gemert	2,0	0,3	0,3

Voldaan wordt aan de vigerende geurnormen in het buitengebied van de gemeente Gemert-Bakel. In de beoogde situatie verbetert de geursituatie in de omgeving van de Reijseweg 35.

Om de cumulatieve geurbelasting op omliggende geurgevoelige objecten inzichtelijk te maken is een geurverspreidingsonderzoek opgesteld. De rapportage is bijgevoegd als bijlage 5.

De volgende tabel toont de achtergrondbelasting in de beoogde situatie. Voor een totaal overzicht van de resultaten wordt verwezen naar bijlage 5.

Tabel 7: Achtergrondbelasting beoogde situatie

Adres geurgevoelig object	Achtergrondbelasting vergunde situatie [ouE/m ³]	Achtergrondbelasting beoogde situatie [ouE/m ³]
Reijseweg 41 (1)	13,71	9,87
Dr de Quayweg 80 (2)	7,33	7,17
Dr de Quayweg 8 (3)	8,42	8,42
Dr de Quayweg 4 (4)	8,25	8,25
RCwoning Breemhorsts (72)	7,94	6,81
Kastanjelaan 26 De Mortel (73)	5,16	5,16
Vadem 13 Gemert (74)	8,12	8,12

In de Verordening ruimte 2014 wordt gesteld dat een percentage van 20% geurgehinderden een acceptabel leefniveau is.

De volgende geurgevoelige objecten zijn overbelast (in de beoogde situatie) binnen een straal van 2 kilometer rond het bedrijf van de aanvrager, rekening houdend met de veehouderijbedrijven binnen een straal van 4 kilometer:

- Leemkuilenweg 15
- Leemkuilenweg 13
- Leemkuilenweg 19
- Breemhorstsedijk 4
- Peeldijk 52

Toetsing Verordening ruimte

Te zien is dat de achtergrondbelasting in de beoogde situatie afneemt op de geurgevoelige objecten. Dit levert een verbetering in het woon- en leefklimaat in de omgeving op. Op vijf woningen is de achtergrondbelasting hoger dan de waarde zoals opgenomen in de Verordening ruimte 2014.

De verordening geeft aan dat een veehouderij die wil ontwikkelen zorgt voor een afname van de overbelasting, welke tenminste de eigen bijdrage aan de overschrijding compenseert. Van een veehouderij die wil ontwikkelen wordt een proportionele bijdrage aan de afname van de overbelasting gevraagd. Om dit

te bepalen heeft de provincie Noord-Brabant een handreiking uitgebracht. Aan de hand van deze handreiking is bepaald wat de bijdrage van onderhavig bedrijf moet zijn aan de afname van de achtergrondbelasting, dit wordt bepaald aan de hand van een stappenplan.

De aanpak is gebaseerd op de ontwikkeling van één veehouderij. In het opgenomen stappenplan is een mogelijke aanpak verder uitgewerkt. Hierin wordt beschreven hoe een proportionele bijdrage van een veehouderij in relatie tot de andere substantieel bijdragende bedrijven kan worden bepaald. Bedrijven die een substantiële bijdrage leveren aan de overbelasting zijn bijvoorbeeld die bedrijven die samen minimaal ca. 80% van de overbelasting veroorzaken (stap 2 van het stappenplan). Bedrijven die niet substantieel bijdragen aan de overbelasting maar wel een individuele belasting (stap 2) groter dan 0,5 ouE hebben wordt gevraagd de individuele belasting (VStacks-vergunning) niet te laten toenemen ten opzichte van de uitgangssituatie.

Stappen 1 en 2 zijn een alleen maar selectiestappen om behulpzaam te zijn bij het selecteren van de gevoelige object(en) en de substantieel bijdragende bedrijven. In veel situaties zal op basis van kennis van het gebied op voorhand al duidelijk zijn welke bedrijven een substantiële bijdrage leveren. Het is dan voldoende om op basis van gebiedskennis de keuze voor deze bedrijven te onderbouwen. Als de situatie onvoldoende duidelijk is kunnen de stappen 1 en 2 worden doorlopen.

Stap 1: Wat is, in de uitgangssituatie (20 september 2013), per soort object (bebouwde kom object of verspreid liggend object) het voor een aanvraag bepalende gevoelige object:

- Ga met VStacks-gebied na of er overbelaste gevoelige objecten zijn binnen een straal van 2 km rond het bedrijf van de aanvrager, rekening houdend met de veehouderijen binnen een straal van 4 km. Gebruik daarbij in ieder geval de individuele brongegevens (VStacks-vergunning) van de aanvrager.
- Bepaal per soort object op welk object de aanvrager de hoogste voorgrondbelasting veroorzaakt (VStacks-vergunning). Dit is of zijn de object(en) die in de afweging van een proportionele afname moeten worden betrokken.

De volgende tabel geeft een weergave van de woningen waar sprake is van een overbelaste situatie

Tabel 8: Woningen overbelaste situatie

Adres geurgevoelig object	Streefwaarde [ouE/m ³]	Geurbelasting vergunde situatie [ouE/m ³]
Leemkuilenweg 15	20,0	20,65
Leemskuilenweg 13	20,0	22,14
Leemskuilenweg 19	20,0	26,14
Breemhorstsedijk 4	20,0	24,85
Peeldijk 52	20,0	53,22

De voorgrondbelasting veroorzaakt door aanvrager is op de woningen aan de Leemskuilenweg 15, Leemskuilenweg 13, Leemskuilenweg 19 en Breemhorstsedijk 4 0,6 ouE/m³. Op de woning aan de Peeldijk 52 bedraagt deze 0,5 ouE/m³, zie geurberekening van de voorgrondbelasting.

Voor de volgende stappen is de woning aan de Leemskuilenweg 15 meegenomen in de berekening.

Stap 2: Bepaal welke veehouderijen rondom het gevoelige object in de uitgangssituatie een substantiële bijdrage leveren aan de overbelasting.

- Bereken de geurbelasting met VStacks-gebied voor het bepalend gevoelig object (per soort, zie stap 1). De berekening wordt dus per bepalend gevoelig object uitgevoerd met alleen dit object in de lijst met gevoelige objecten voor de berekening. Gebruik voor deze stap één emissiepunt per veehouderij. Met het resultaatbestand (xxxBronMax.dat) van deze berekening kunnen de resterende stappen worden gezet (zie aanvullende info in kader).
- Bepaal, met behulp van deze berekening, van de bedrijven die meer dan 0,5 ou bijdragen de gesommeerde VStacks- gebied voorgrondbelasting.

- Stel vast welke bedrijven individueel meer dan 5% aan de gesommeerde geurbelasting bijdragen.
- Selecteer uit deze bedrijven de bedrijven die samen 80% of meer van de gesommeerde geurbelasting veroorzaken. Dit zijn bedrijven die een substantiële bijdrage aan de overbelasting leveren.

Voor een weergave van de invoergegevens wordt verwezen naar bijlage 5. De volgende bedrijven dragen individueel meer dan 5% aan de gesommeerde geurbelasting. De bedrijven die rood zijn gearceerd dragen samen meer dan 80% bij aan de gesommeerde geurbelasting.

Uit de berekening blijkt dat het bedrijf aan de Reijseweg 35 een bijdrage geeft van 0,41 ou aan de gesommeerde VStacks-gebied voorgrondbelasting. De bijdrage van het bedrijf bedraagt 1,92 % van de gesommeerde geurbelasting. Geconcludeerd kan worden dat het bedrijf geen substantiële bijdrage levert aan de overbelasting.

Tabel 9: rekenresultaten stap 2

BronID	X-coor	Y-coor E-	vergund	E-maxverg	E-calcul	voorgndbelasting (norm/E_calcul)*E_vergund	percentage
47	178189.0	393936.0	9200	9200	1643675	0,078361	0,37%
48	177618.0	393938.0	20534	20534	1462756	0,19653	0,93%
50	178223.0	394063.0	1716	1716	1473620	0,016303	0,08%
53	178474.0	394115.0	7360	7360	1415939	0,072771	0,34%
58	178395.0	394242.0	406	406	1132426	0,005019	0,02%
81	177595.0	395015.0	13800	13800	371610	0,5199	2,45%
85	176823.0	395147.0	936	936	962295	0,013617	0,06%
94	178740.0	395350.0	33965	33965	1549005	0,306978	1,45%
101	176991.0	395541.0	14214	14214	722929	0,275264	1,30%
102	179143.0	395553.0	71	71	1411133	0,000704	0,00%
103	179365.0	395558.0	5520	5520	1898052	0,040715	0,19%
105	177723.0	395646.0	39932	39932	97080	5,75863	27,17%
110	178398.0	395720.0	712	712	302659	0,032935	0,16%
111	179643.0	395754.0	51300	51300	2248899	0,319356	1,51%
115	177725.0	395567.0	56772	56772	85222	9,32632	44,00%
116	177738.0	395969.0	63332	63332	274254	3,23294	15,25%
126	178472.0	396413.0	90	90	705510	0,001786	0,01%
127	178938.0	394924.0	30580	30580	961521	0,445253	2,10%
133	177770.0	396677.0	8935	8935	1101516	0,113562	0,54%
140	177599.0	397166.0	4343	4343	1786242	0,034039	0,16%
284	179472.0	396471.0	51202	51202	1765125	0,406106	1,92%
						21,1971	

Bedrijven die niet substantiële bijdragen aan de overbelasting meer wel een individuele belasting (stap 2) groter dan 0,5 ou hebben wordt gevraagd de individuele belasting (VStacks-vergunning) niet te laten toenemen ten opzichte van de uitgangssituatie.

Het bedrijf aan de Reijseweg 35 mag de individuele belasting niet laten toenemen ten opzichte van de uitgangssituatie, aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Toetsing beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder

Zoals reeds beschreven is de geurbelasting op een vijftal woningen hoger dan de toetswaarde van de gemeente Gemert-Bakel.

Ingevolge artikel 4 van de beleidsregel kan overwogen worden om gemotiveerd van deze toetswaarde af te wijken. Uit de beoordeling van de overige milieu- en ruimtelijke aspecten blijkt dat de ontwikkeling een positieve uitwerking heeft op de omgeving. Ook de geurbelasting in de omgeving neemt af door

onderhavige ontwikkeling. Een verzoek wordt ingediend bij de raad om af te wijken van de toetswaarde zoals opgenomen in de beleidsregel. Door de wijziging van het bedrijf neemt de geurbelasting (zowel individueel als cumulatief af). Op de overbelaste woningen blijft de belasting gelijk. Uit de berekeningen die zijn uitgevoerd in het kader van de toetsing aan de Verordening ruimte blijkt dat de bijdrage vanuit het bedrijf minimaal zijn.

Conclusie

In de beoogde situatie wordt een nieuwe innovatieve pluimveestal gebouwd om onder andere het dierenwelzijn op het bedrijf te verhogen; het aantal te huisvesten vleeskuikens blijft op bedrijfsniveau gelijk. Uit de berekening blijkt dat de geurbelasting op omliggende woningen daalt, in de meeste gevallen blijft de geurbelasting hier onder de gestelde geurnorm. Waar sprake is van een overbelaste situatie draagt het bedrijf aan de Reijseweg 35 niet substantieel bij aan de overbelasting.

7.7 Externe veiligheid

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven. De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven.

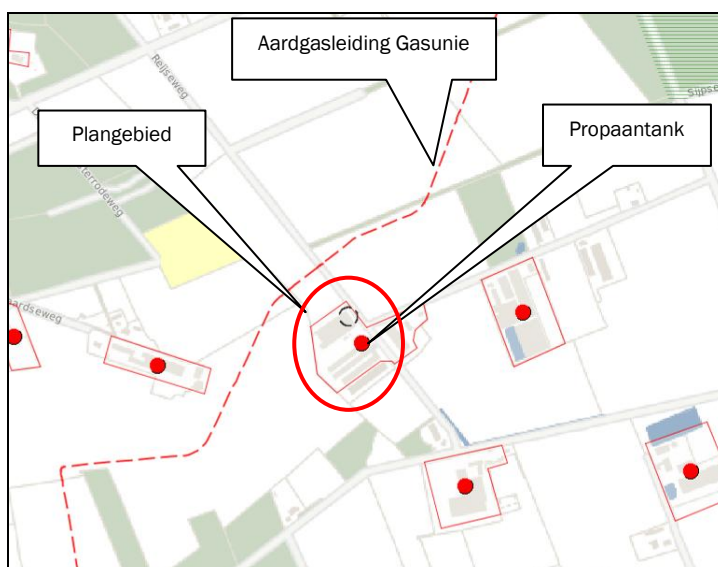
Bij ruimtelijke plannen dient rekening te worden gehouden met dit aspect. Daartoe moeten de risico's voor de bevolking, die verbonden zijn aan gevaar veroorzakende activiteiten, in beeld worden gebracht.

De geldende regels zijn vastgelegd in het Besluit milieukwaliteitseisen Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en in de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen.

Uit de Risicokaart van de provincie Noord-Brabant dat binnen de inrichting een propaantank met een inhoud van 18.000 liter aanwezig is (zie volgende figuur). De risicoafstand bedraagt 20 meter. De gewenste ontwikkeling is niet gelegen binnen deze risicoafstand.

Op een afstand van circa 60 meter ten noorden van het plangebied is een aardgasleiding van Gasunie gelegen. De ontwikkeling ligt buiten de risicozone van deze leiding.

Bovengenoemde risicobronnen vormen geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Figuur 28: Uitsnede Risicokaart

Ten aanzien van de brandveiligheid wordt ten noorden van de stal voldoende ruimte gehouden zodat de stal goed bereikbaar is voor de brandweer.

7.8 Gezondheid

7.8.1 Volksgezondheid

Beleid

Een aantal (recente) beleidsstukken is van toepassing die het vraagstuk rondom gezondheidsrisico's van veehouderijbedrijven op omwonenden behandelen en hier conclusies aan (trachten te) verbinden. De specifieke situatie aan de is beoordeeld en getoetst aan de uitkomsten van deze beleidsstukken. Daarnaast zijn de verschillende aanbevelingen in acht genomen die in de beleidsstukken worden gedaan.

Informatieblad "Intensieve veehouderij en gezondheid, update 2011"

Het informatieblad "Intensieve veehouderij en gezondheid, update 2011" van GGD Nederland beschrijft de gezondheidseffecten van de intensieve veehouderij voor omwonenden. In het rapport worden gezondheidkundige aanbevelingen gedaan aan bedrijven en gemeenten om de risico's waar mogelijk te beheersen.

Onderzoek "Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen"

In het onderzoek "Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen" wordt ingegaan op de mogelijke relatie tussen de nabijheid van intensieve veehouderijbedrijven en de gezondheid van omwonenden. Voor de omvang van een bedrijf is geen ondergrens gehanteerd. Wel is bekeken of de aanwezigheid van zeer grote bedrijven sterker met gezondheidseffecten zijn geassocieerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het oosten van de provincie Noord-Brabant en het noorden van de provincie Limburg. Doelstellingen van het onderzoek zijn het vaststellen van blootstelling aan fijn stof en aan micro-organismen en endotoxinen in dit stof voor omwonenden van intensieve veehouderijbedrijven en het in kaart brengen van gezondheidsproblemen bij omwonenden van intensieve veehouderijbedrijven, zoals gediagnosticeerd door de huisarts, en het leggen van verbanden tussen de uitkomsten van a. en b.

Uit de resultaten van dit onderzoek kan niet simpelweg worden geconcludeerd om welke afstand tot bedrijven het nu precies gaat en bij welke concentraties gezondheidseffecten optreden.

De kans op gezondheidseffecten van de huidige signalen van de Q-koortsbacterie en van MRSA in de omgeving van veehouderijbedrijven wordt als gering ingeschat.

Er bestaan weinig aanwijzingen dat zeer grote stallen (zogenaamde "megastallen") sterker met gezondheidseffecten op omwonenden zijn geassocieerd.

Door de beperkingen van het onderzoek (relatief weinig meetlocaties en meetseries, geen gegevens over allergieën, geen vergelijkbare gegevens van de situatie elders in de wereld, geen "beoordelingskader" voor microbiële blootstelling en endotoxinen en voor de acceptabele gezondheidsrisico's, geen mogelijkheden om het samengaan op een beperkt oppervlak van meerdere typen bedrijven met meerdere diersoorten te ontrafelen) is een precieze uitspraak over de directe relatie tussen nabijheid van intensieve veehouderij, vooral met betrekking tot het type bedrijf, en effecten op de gezondheid vaak niet mogelijk. Deze inventariserende studie kan niet verder gaan dan het aangeven van potentiële blootstelling en mogelijke effecten op de gezondheid zoals hierboven is gedaan.

Enkele aanbevelingen die worden gedaan zijn het uitvoeren van gerichte studies naar concentraties van endotoxinen en micro-organismen in de nabijheid van bedrijven met pluimvee en varkens en het ontwerpen van een beoordelingskader aan de hand waarvan het voorkomen van micro-organismen en endotoxinen rond veehouderijbedrijven en relaties met gezondheidseffecten beoordeeld kan worden.

Advies “Gezondheidsrisico’s rond veehouderijen”

De Gezondheidsraad is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement “voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids-(zorg)onderzoek” (art. 22 Gezondheidswet). Ten aanzien van gezondheidsrisico’s in relatie tot veehouderijbedrijven heeft de gezondheidsraad het advies “Gezondheidsrisico’s rond veehouderijen” opgesteld (30 november 2012).

Er zijn aanwijzingen dat omwonenden kunnen worden blootgesteld aan micro-organismen en aan stoffen afkomstig van micro-organismen, met name zogeheten endotoxinen, bestanddelen van de celwand van bepaalde bacteriën. Ten aanzien van deze endotoxinen geeft het onderzoek aan dat het echter schort aan gegevens over effecten bij de algemene bevolking. Daaronder zouden zich groepen mensen kunnen bevinden die gevoeliger zijn dan werknemers. De Gezondheidsraad geeft een gezondheidkundige advieswaarde (endotoxineconcentratie) voor de algemene bevolking van 30 EU/m³.

Vergelijking met de schaarse blootstellinggegevens leert dat alleen op enkele tientallen meters afstand tot sommige veehouderijbedrijven, in het bijzonder een pluimveebedrijf, de endotoxineconcentratie rond de 30 EU/m³ lijkt te kunnen liggen. Wat meer op afstand is die concentratie al gauw minder dan 10 EU/m³.

Concentraties van bepaalde stofdeeltjes, endotoxinen en micro-organismen, zullen over het algemeen afnemen met toenemende afstand tot een bedrijf en eveneens afhangen van de mate van emissie vanuit een bedrijf. Ook de meteorologische omstandigheden en de lokale bebouwing en beplanting kunnen daarop van invloed zijn.

Op basis van de beschikbare kennis acht de commissie het te vroeg om een uitspraak te kunnen doen over de eventuele negatieve gezondheidseffecten van zulke beduidend lagere blootstellingsniveaus.

7.8.2 Verschillende gezondheidsaspecten

De aspecten ammoniakuitstoot en -depositie, geluid, fijn stof en geur zijn in deze toelichting reeds uitgebreid besproken.

In deze paragraaf worden de maatregelen besproken die getroffen worden om de effecten op de omgeving van het bedrijf zoveel mogelijk te beperken.

Het aantal dieren binnen het bedrijf blijft gelijk. Daarnaast worden emissiearme stalsystemen toegepast. Hierdoor vindt geen toename van emissies van fijn stof, geur en ammoniak plaats. Door de bouw van de nieuwe stal en de herverdeling van het aantal dieren wijzigt de situatie ten aanzien van ammoniakdepositie en geur en fijn stof, maar in de voorgaande paragrafen blijkt dat er geen noemenswaardige verschillen zijn ten opzichte van de vergunde situatie.

Daarnaast worden overige aspecten besproken die mogelijk van invloed zijn op de volksgezondheid.

Zoönosen

Zoönosen zijn infectieziekten die van dieren op mensen kunnen overgaan. Per diersoort kunnen verschillende ziekten voorkomen die via de lucht verspreiden naar mensen, via direct contact tussen dier en mens of via voedsel. Voor omwonenden zijn vooral de via de lucht overdraagbare aandoeningen van belang. De zoönosen die via direct contact worden overgedragen zijn van belang voor de gezondheid van de veehouder en mensen die in de stal komen.

De voedseloverdraagbare ziekten zijn veelal te voorkomen door goede keukenhygiënemaatregelen te hanteren.

Hieronder staan enkele zoönosen beschreven die een risico (zouden kunnen) vormen voor omwonenden van de bedrijfslocatie en het risico van antibioticaresistente bacteriën.

- *Vogelgriep*

Het belangrijkste risico voor pluimveebedrijven is insleep van een vogelgriepvirus. In milde vorm komt het vogelgriepvirus voor in wilde vogels, met name watervogels. Insleep bij pluimveebedrijven is dan mogelijk door direct of indirect contact met deze vogels of hun mest. Hoewel directe overdracht van vogelgriepvirussen naar de mens gevaarlijk kan zijn is infectie van de mens zeldzaam, zelfs bij intensief

contact. Toch wordt dit als probleem gezien omdat van influenza A virussen bekend is dat zij snel kunnen veranderen. Als een mens tegelijkertijd besmet raakt met een menselijk en een dierlijk influenzavirus kan door een interactie tussen beide virussen een nieuwe variant van het virus ontstaan.

Daarnaast bestaat er een minimale kans dat een vogelgriepvirus dat een mens infecteert door enkele spontane aanpassingen toch in staat blijkt om te verspreiden en nieuwe personen te infecteren. Bij de meeste bekende gevallen van vogelgriep bij de mens betreft het personen die direct contact hadden met besmet pluimvee.

Pluimvee wordt steekproefsgewijs getest op het voorkomen van bepaalde subtypen van het vogelgriepvirus. Er is een duidelijk verband tussen bedrijfsgrootte en het aantal dieren met antistoffen tegen het griepvirus. Hoe groter het bedrijf, hoe meer dieren met antistoffen tegen het griepvirus.

- *Antibioticaresistente bacteriën*

Antibiotica zijn nodig bij de bestrijding van bacteriële infecties bij mens en dier. Als bacteriën resistent worden tegen antibiotica is dat een bedreiging voor zowel de humane als de dierlijke gezondheid. De laatste decennia is er een toename van resistentie van bacteriën, terwijl er bijna geen nieuwe antibiotica meer worden ontwikkeld die deze infecties kunnen bestrijden. Resistentie betekent in de praktijk dat de antibiotica, waar de bacterie niet meer gevoelig voor is, niet meer voor de behandeling van een infectie met deze bacterie gebruikt kunnen worden. De resistentie betekent niet dat mensen vaker ziek worden door de bacteriën, maar wel dat als ze

ziek worden, de behandeling moeilijker is. Bacteriën veroorzaken sneller een infectie bij personen met een lage weerstand, wonden of katheters. Hierdoor vormt antibioticaresistentie vooral een bedreiging voor personen in bijvoorbeeld verpleeg- en ziekenhuizen.

In Nederland wordt ten opzichte van andere landen weinig antibiotica gebruikt in de humane geneeskunde. Het veterinaire antibioticagebruik is echter veel hoger dan in de humane medische zorg en ook hoger dan in andere landen. Met name op plekken waar veel dieren bij elkaar verblijven, veel dieren worden verplaatst en waar veel antibiotica worden gebruikt kunnen resistente bacteriën ontstaan en zich makkelijk verspreiden. Recent is uit onderzoek gebleken dat ook in oppervlaktewater en slib in veeteeltgebied hoge percentages bacteriën voorkomen die resistent zijn tegen een of meerdere antibiotica.

ESBL's zijn stoffen (enzymen) gemaakt door bacteriën. Deze stoffen kunnen antibiotica als cefalosporinen en penicillinen afbreken, waardoor de bacteriën ongevoelig worden voor deze belangrijke antibiotica. Andere antibiotica zijn dan nog wel werkzaam. Bacteriën met ESBL's komen voor zowel bij de mensen als bij de dieren.

ESBL kunnen bacteriën resistent maken voor antibiotica. Als patiënten bij de behandeling van een bacteriële ontsteking resistent blijken te zijn voor bepaalde antibiotica, dan kan dit een probleem zijn omdat de behandeling dan niet onmiddellijk aanslaat. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) stelt dat het risico voor de volksgezondheid in verband met antibioticaresistentie met name wordt veroorzaakt door het humane gebruik van antibiotica.

De verspreiding van de ESBL via de voedselketen en door direct contact met dieren, is nog maar zelden aangetoond. Uit een pilot onderzoek onder pluimveehouders zijn er aanwijzingen dat direct contact met dieren een rol speelt. Er is nog geen onderzoek gedaan naar het risico voor omwonenden.

MRSA (Meticilline Resistente Staphylococcus aureus) is een bacterie die ongevoelig (resistent) is voor de meeste, gangbare antibiotica. Daardoor is deze moeilijk te bestrijden.

De Staphylococcus aureus is een "gewone" huidbacterie die bij veel mensen voorkomt. De SA kan infecties veroorzaken. Deze infecties zijn goed te behandelen met antibiotica. De Multi-resistente variant (MRSA) veroorzaakt niet meer of minder infecties dan de gewone SA, maar is wel moeilijker te behandelen. Vandaar dat ziekenhuizen deze bacterie graag buiten de deur houden. De MRSA-besmetting verloopt meestal via direct contact tussen levende varkens of vleeskalveren en mensen.

Veegeërelateerde MRSA wordt gevonden bij varkens, kalveren en pluimvee en personen die veel in contact komen met deze dieren (agrariërs, dierenartsen, slachthuispersoneel).

Uit onderzoek blijkt dat bacteriën, waaronder MRSA, tot een afstand van tenminste 150 meter nog benedenwinds worden aangetoond in lucht. Uit recent onderzoek is gebleken dat de kans dat de MRSA-bacterie via het milieu wordt overgedragen aan omwonende gering wordt geacht. Binnen een afstand van circa 200 meter van het dichtstbijzijnde emissiepunt van het bedrijf bevindt zich de dichtstbijzijnde burgerwoning (Reijseweg 41 te De Mortel).

Mensen kunnen in contact komen met de micro-organismen die dieren bij zich dragen door direct contact met de dieren, de mest of stof, of via inademing van de lucht. De mogelijkheden voor verspreiding van micro-organismen op een bedrijf zijn onder andere afhankelijk van de opbouw van het bedrijf (open/gesloten units), looproutes van het personeel, de aanvoer en samenstelling van diergroepen, het mengen/verplaatsen van dieren tijdens de productieperiode en de hygiëneregels en de naleving hiervan op het bedrijf.

Het elimineren van de primaire bron van biologische factoren is in veel gevallen niet uitvoerbaar. Deze bestaat namelijk uit (sporen van) micro-organismen, die vrijwel overal in de buitenlucht voorkomen, of uit grondstoffen die voor het productieproces noodzakelijk zijn. Wel kan in veel gevallen worden ingegrepen op de groeifactoren. De groei van micro-organismen is afhankelijk van water, voedsel, temperatuur, tijd, licht, zuurstof en zuurgraad. De eerste drie (water, voedsel en temperatuur) bieden de meeste mogelijkheden voor interventie en daarvan is de factor water de belangrijkste. Vochtige condities moeten over het algemeen worden voorkomen, bijvoorbeeld door de infiltratie van water in gebouwen of processen te voorkomen, maar ook door condensatie van water op bepaalde oppervlakken te voorkomen.

Maatregelen tegen insleep van dierziekten

Binnen het pluimveebedrijf worden verschillende maatregelen genomen om insleep van dierziekten te voorkomen. Dit zijn maatregelen die bijvoorbeeld wettelijk zijn bepaald maar ook maatregelen die de ondernemer treft. Onderstaand wordt een opsomming gegeven van de hygiënemaatregelen die worden getroffen ter voorkoming van dierziekten (zoönosen):

1) Integrale Keten Beheersingssystemen (IKB)

Het Nederlandse bedrijfsleven heeft Integrale Keten Beheersingssystemen (IKB) ontwikkeld om garanties te kunnen geven over:

- de kwaliteit van het product;
- de herkomst van het product;
- de manier van produceren in alle schakels van de keten.

Deelnemers aan deze regelingen zijn bedrijven waar onder andere controle plaatsvindt op:

- dierenwelzijn;
- medicijngebruik (antibiotica);
- gebruik verboden stoffen;
- hygiëne en voedselveiligheid;
- transport;
- huisvesting.

Deelname aan IKB is vrijwillig, maar niet vrijblijvend voor bedrijven in de productieketen.

Binnen IKB moeten dierenarts en pluimveehouder zich houden aan de positieve lijst diergeneesmiddelen. Dit betekent dat alleen diergeneesmiddelen die op de positieve lijst staan, mogen worden gebruikt. Het medicijngebruik binnen het bedrijf is zeer laag tot nagenoeg nihil. Het preventief antibioticagebruik op het bedrijf is gereduceerd tot 0. In bijlage 10 is een rapportage opgenomen van het antibioticagebruik op het bedrijf. Dit betekent dat de consument een “gezonder” eindproduct koopt. Door de ontwikkeling van het bedrijf kan geborgd blijven dat de kuiken antibioticavrij afgeleverd worden.

2) Ongediertebestrijding

Ongedierte als ratten en muizen kunnen diverse infectieziekten verspreiden tussen de verschillende diergroepen die op het bedrijf aanwezig zijn. Binnen het bedrijf is een ongediertebestrijdingsplan aanwezig.

3) *Regeling Identificatie & Registratie (I&R)*

Ingevolge de Regeling Identificatie & Registratie is een ondernemer verplicht om de dieren te identificeren en te registreren. Bij een besmettelijke dierziekte of bij gevaar voor de volksgezondheid zijn de dieren en hun plaats van herkomst dan snel te traceren. De geregistreerde gegevens worden ook gebruikt voor de controle van subsidieaanvragen en de controle op het naleven van de mestwetgeving.

In geval van het houden van vleeskuikens dienen verplaatsingen van de dieren te worden gemeld. Deze registratie van vleeskuikens gebeurt via het I&RVL-bureau van de Gezondheidsdienst voor Dieren. De meldingen dienen binnen de wettelijke termijn van twee werkdagen te geschieden.

4) *Bedrijfshygiëne*

Hygiënisch werken is van belang om de diergezondheid op het vleeskuikenbedrijf zo goed mogelijk onder controle te houden. Een belangrijke factor voor een goede hygiëne is disciplinair werken.

De volgende preventieve maatregelen worden genomen wanneer het bedrijf wordt bezocht door derden zoals de veearts:

- gebruiken van bedrijfskleding;
- ontsmetten laarzen, gebruik van douche, wassen handen.

Een bedrijfsregister wordt bijgehouden om de bezoekers aan de stal te registreren.

Verder draagt de bouwkundige inrichting van de werkruimten bij aan een goede bedrijfshygiëne. Door het aanbrengen van gladde vloeren en wanden zonder kieren en richels, die gemakkelijk zijn schoon te maken, kan vuil zich niet ophopen waardoor groei van micro-organismen zoveel mogelijk wordt tegengegaan. De vloeren moeten tegelijkertijd wel voldoende stroef zijn om niet uit te glijden.

Er is daarnaast een hygiëneprotocol op het bedrijf aanwezig. Hierin staan welke hygiënemaatregelen bezoekers dienen te treffen voor betreding van het bedrijf. Bezoekers dienen zicht te melden bij de bedrijfsleiding. Zij dienen zich te houden aan het bezoekersprotocol.

5) *Diergezondheid*

Het concept zorgt voor een verhoogd dierenwelzijn. Door gebruik te maken van de meest geavanceerde klimaatapparatuur kan een optimaal stalklimaat worden gecreëerd. Daarnaast geeft het concept een significante verbetering door het pasgeboren kuiken snel van voedsel te voorzien.

Een significante verlaging van stress voor het pasgeboren kuiken wordt bereikt door het weghalen van het transport uit het traject. Dit komt de kwaliteit van het eindproduct ook ten goede.

Door het bedrijfsconcept worden transportafstanden van levende dieren beperkt. Ten slotte hebben de dieren meer ruimte; het aantal dieren binnen de bedrijfsinrichting neemt niet toe en de leefoppervlaktes in de bestaande stallen worden verruimd conform het Vleeskuikenbesluit.

De gezondheidskundige begeleiding wordt uitgevoerd door een dierenarts bij het pluimvee. De dierenarts beschikt over een GVP-registratie. Ingeval van verdenkingen van zoönosen en bovenmatige uitval c.q. productiedalingen schakelt het bedrijf de dierenarts in. Zodoende wordt op een adequate werkwijze bij het voorkomen van dierziekten gewaarborgd.

7.8.3 **Afstanden tot gevoelige bestemmingen**

In het in 2012 uitgebrachte RIVM rapport “Infectierisico’s van de veehouderij voor omwonenden” is de achtergrond van het afstandsadvies van 1-2 kilometer tussen bedrijven (afkomstig uit een rapport van RIVM uit 2008) bepaald en welke risico’s relevant zijn als aan die advies niet wordt voldaan.

De wetenschappelijke basis van dit afstandsadvies heeft betrekking op de afstand tussen bedrijven onderling in het kader van de beheersing van dierziekten. Het is vooral gebaseerd op onderzoek naar de overdracht van specifieke typen influenza tussen pluimveebedrijven en kan niet veralgemeeniseerd worden

naar alle zoönosen, diersoorten en bedrijfstypen en kan evenmin worden vertaald naar een advies over afstand tussen veehouderijen en woningen.

Voor wat betreft risico's in relatie tot afstand van veehouderijbedrijven kan alleen over de Q-koorts worden onderbouwd dat er een relatie bestaat tussen afstand en gezondheidsrisico's. Voor andere zoönosen kan geen relatie worden gelegd, daar onvoldoende onderzoek is verricht. Wonen in de nabijheid van MRSA-besmette bedrijven lijkt geen verhoogde risico's op te leveren.

Daarnaast adviseert de GGD een afstand geval van nieuwvestiging van bedrijven danwel ontwikkeling van woonwijken, een afstand van 250 meter aan te houden om gezondheidsrisico's te verkleinen. Volgens de GGD zijn binnen deze afstand verhoogde concentraties van fijn stof, endotoxinen en veespecifieke MRSA-bacterie gemeten met mogelijk negatieve gezondheidseffecten.

Aangezien in onderhavig geval geen sprake is van nieuwvestiging van een bedrijf, is de afstand van 250 meter niet van toepassing.

Omwonenden hebben vaak grote zorgen, die in acht moeten worden genomen. In samenwerking met de GGD kunnen gemeenten en belanghebbenden daarom lokaal beleid ontwikkelen met het toepassen van minimumafstanden (die wel op beleidsmatige gronden vastgesteld kunnen worden).

7.8.4 Communicatie met omgeving

Een zorgvuldige dialoog is reeds gevoerd met omgeving (zie verslag in bijlage 7). Door middel van een dialoog met de omgeving wordt een breder maatschappelijk draagvlak gecreëerd voor de plannen van de initiatiefnemer.

De omwonenden zijn bezorgd over een toename aan stankoverlast, vliegen en fijn stof. Daarnaast waren zij ongerust over de eventuele risico's voor de volksgezondheid die het initiatief met zich mee zou brengen.

In het kader van onderhavig plan wordt rekening gehouden met de zorgen van de omwonenden door het treffen van maatregelen. Voorop gesteld dient te worden aangegeven dat de uitstoot aan geur, fijnstof en ammoniak niet toeneemt doordat de vergunde dieren aantallen gehandhaafd blijven.

Binnen het bedrijf is reeds een ongediertebestrijdingsplan aanwezig, dat ziet op het bestrijden van ziekteverwekkers.

Daarnaast worden maatregelen getroffen om milieuhinder zoveel mogelijk te beperken. De initiatiefnemer beoogt met de nieuwe ontwikkeling een beperking van de CO₂-footprint. De initiatiefnemer zet in op een aanzienlijke beperking van de emissie van fijn stof, ammoniak en geur (mede door het toepassen van warmtewisselaars op de bestaande stallen, het toepassen van een volledig geconditioneerd ventilatiesysteem waarmee een constant stalklimaat gegarandeerd wordt). Door deze maatregelen onderneemt de initiatiefnemer bewust meer dan wat op basis van de huidige wet- en regelgeving noodzakelijk is.

Ten aanzien van de landschappelijke inpassing van het bedrijf in de omgeving en de uitstraling naar de omgeving toe is zoveel mogelijk rekening gehouden met de omgeving zodat omwonenden zo min mogelijk hinder ondervinden van de wijziging van het bedrijf. Zo wordt het bedrijf grotendeels aan het gezicht onttrokken door de aanleg van beplanting rondom het bedrijf.

Naast de directe communicatie met de omwonenden is er het traject van de ruimtelijke procedure, waarin ruimte is voor omwonenden en andere belanghebbenden om te reageren op het plan.

7.8.5 Monitoring maatregelen

Mitigerende en compenserende maatregelen worden gemonitord en gehandhaafd. In de omgevingsvergunning worden regels opgenomen met betrekking tot metingen die dienen te worden uitgevoerd om te bepalen of aan de normen wordt voldaan, zoals geluidsmetingen.

8. Waterparagraaf

8.1 Waterbeleid

Bij de watertoets gaat het om het van meet af aan meenemen van water in de ruimtelijke plan- en besluitvorming. Daarvoor is overleg nodig met de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium. Het gaat bij de watertoets niet zozeer om een toets achteraf maar om vroegtijdige en actieve inbreng van de waterbeheerder. Met de Watertoets wordt er naar gestreefd om het reeds bestaande waterhuishoudkundig en ruimtelijke beleid goed toe te passen en uit te voeren; het is niet de bedoeling dat er met de watertoets nieuw beleid wordt gemaakt.

Hoofdpunten van het instrument Watertoets zijn:

- Vroegtijdige betrokkenheid van de waterbeheerder(s) bij het proces van ruimtelijke planvorming
- Transparante besluitvorming rond het belang van water in het ruimtelijke plan.

Met de watertoets wordt geen nieuw beleid gemaakt. De werking van de Watertoets is uitgebreid beschreven in de Bestuurlijke Notitie Watertoets en de nadere toelichting in de Handreiking die in oktober 2001 zijn vastgesteld in het bestuurlijk overleg Waterbeleid 21ste eeuw.

Per 1 november 2003 is een wijziging op het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (Bro) van kracht waarmee de watertoets ook wettelijk verankerd is.

Een watertoets geeft aan wat de gevolgen zijn van een ruimtelijk plan voor de waterhuishouding in het betreffende gebied. Een dergelijke waterparagraaf is opgenomen in de toelichting bij een streekplan, een regionaal structuurplan, een gemeentelijk structuurplan, een bestemmingsplan en bij de ruimtelijke onderbouwing bij vrijstellingen. Deze verplichting vloeit voort uit het Besluit tot wijziging van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985, dat op 3 juli 2003 is vastgesteld. Een waterparagraaf wordt niet voorgeschreven voor ruimtelijke plannen van het Rijk.

Het plan dient te voldoen aan het beleid van Waterschap Aa en Maas ten aanzien van nieuwe Ontwikkelingen.

8.1.1 Waterbeheerplan 2010-2015

In het waterbeheerplan van Waterschap Aa en Maas wordt aangegeven wat de doelen zijn voor de periode 2010-2015 en hoe deze doelen bereikt moeten worden. Het plan is afgestemd op het Stroomgebiedsbeheerplan Maas, het Nationaal Waterplan en het Provinciaal Waterplan. Het waterbeheerplan “Krachtig water” is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Waterschap Aa en Maas op 13 november 2009.

Het doel van het waterbeheerplan is om het watersysteem en de afvalwaterketen op orde te houden. Het beheer van water door het waterschap bepaalt mede dat mensen en dieren in Noordoost Brabant leven in een veilige, schone en prettige omgeving.

In het waterbeheerplan wordt een indeling gemaakt in de volgende thema's:

- Veilig en bewoonbaar gebied;
- Voldoende water;
- Schoon water;
- Natuurlijk water.

8.1.2 Ontwikkelen met duurzaam wateroogmerk

Voor Waterschap De Dommel en Waterschap Aa en Maas is de beleidsterm “hydrologisch neutraal ontwikkelen” in de notitie “Ontwikkelen met duurzaam wateroogmerk” inhoudelijke uitgewerkt en onderbouwd. Bovendien zijn de (nieuwe) uitgangspunten en randvoorwaarden van beide waterschappen bij dit project geïntegreerd. Deze uitgangspunten en randvoorwaarden worden toegepast in het proces van de watertoets.

De beleidsterm “hydrologisch neutraal ontwikkelen” geeft invulling aan het “niet afwentelen” principe, zoals door de commissie waterbeheer 21e eeuw (WB21) is gegeven. In principe heeft elke ruimtelijke ontwikkeling invloed op de hydrologie. De beleidsterm “hydrologisch neutraal” heeft dan ook vooral betrekking op het zo veel mogelijk (binnen de ontwikkeling) neutraliseren van de negatieve hydrologische gevolgen van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in ruimte en tijd. De ontwikkeling mag geen hydrologische achteruitgang aan de randen van het plangebied ten opzichte van de referentiesituatie tot gevolg hebben. Zo mogen bijvoorbeeld geen hydrologische knelpunten worden gecreëerd voor de te handhaven en de vastgelegde toekomstige landgebruikfuncties in het plangebied en het beïnvloedingsgebied.

8.2 Plangebied

8.2.1 Referentiesituatie

De huidige inrichting aan de Reijseweg 35 te De Mortel heeft een bestaand verhard oppervlakte van circa 10.700 m² dakoppervlak en circa 3.520 m² erfverharding. Het regenwater stroomt af naar bestaande sloten en omliggende terreinen.

8.2.2 Voorgenomen activiteit

Door realisatie van de nieuwe stal zal het dakoppervlakte met 1.800 m² toenemen. De erfverharding, wordt uitgebreid met 430 m². Het voornemen is om het hemelwater zoveel mogelijk af te laten stromen naar een wadi die noordelijk van de nieuwe stal zal komen te liggen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het verhard oppervlak binnen de inrichting.

Tabel 10: Overzicht verdeling verhard oppervlak

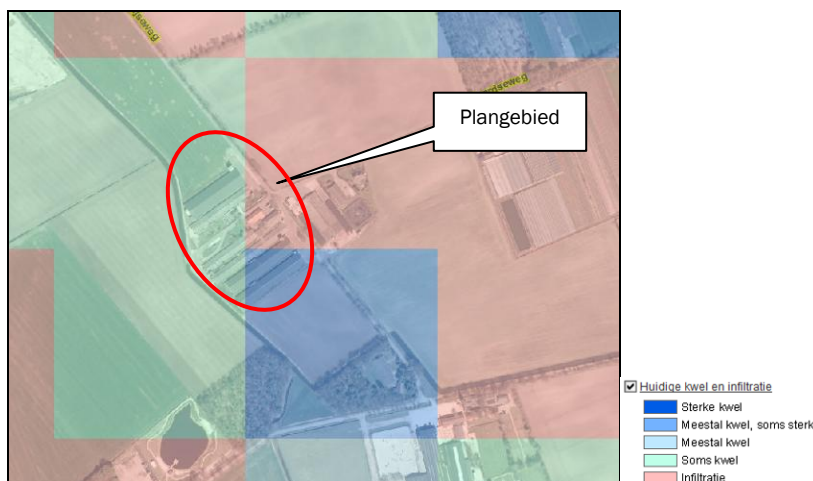
Oppervlaktes	Huidig m ²	Toekomstig m ²
Daken	10.700	12.500
Terrein verharding	3.520	3.950
Totaal	14.220	16.450

In totaal neemt het totale verharde oppervlak toe met 2.230 m². Dit verhard oppervlak dient te worden gecompenseerd.

Echter, op de locatie waar de nieuwe stal wordt opgericht is momenteel een hemelwaterberging gelegen, die fungeert als bergingsvoorziening voor de meeste noordelijke bestaande stal. Dit betekent dat deze sloot komt te vervallen en wordt geïntegreerd met de nieuw aan te leggen berging voor de hemelwateropvang van de nieuw op te richten stal. De meest noordelijke bestaande stal heeft een oppervlakte van circa 1.950 m²; deze dient bij de toename van het verharde oppervlak van 2.230 m² te worden opgeteld. In totaal dient een oppervlakte van 4.180 m² te worden gecompenseerd.

8.2.3 Locatie

De locatie aan de Reijseweg wordt gekenmerkt als “intermediairgebied” (Wateratlas Brabant) (zie figuur 29). Verwacht wordt dat op de locatie de mogelijkheden voor infiltratie doorgaans matig zijn.

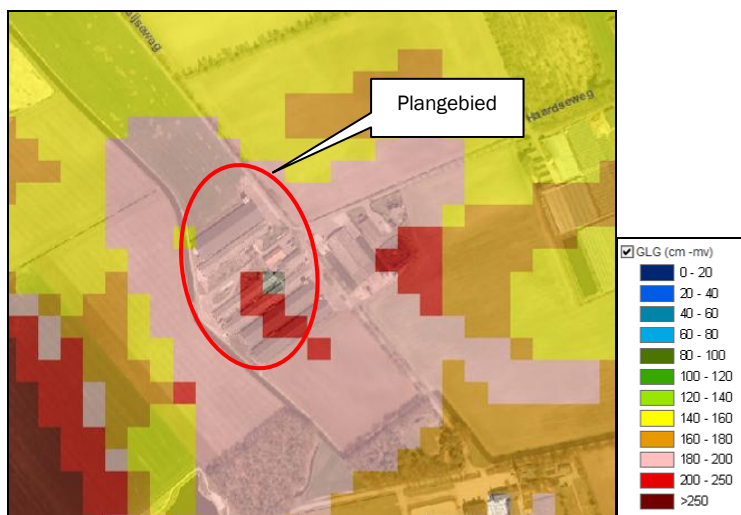

Figuur 29: Kwel en infiltratie (Wateratlas Provincie Noord-Brabant)

De GHG binnen het plangebied bedraagt 80-100 cm –mv. Het plangebied is ten opzichte van de omgeving iets verhoogd gelegen, waardoor ook de GHG binnen het plangebied afwijkt van de GHG in de directe omgeving van het plangebied. Er moet uitgegaan worden van de gemiddeld hoogste grondwaterstand, in dit geval 80 cm –mv (zie volgende figuren). Deze hoogte is van belang voor het bepalen van de capaciteit van de te realiseren berging.

Figuur 30: GHG (Wateratlas Provincie Noord-Brabant)

Figuur 31: GLG (Wateratlas Provincie Noord-Brabant)

8.3 Hydrologisch neutraal ontwikkelen

Het beleid van het waterschap Aa en Maas is erop gericht hemelwater afkomstig van verhard oppervlak op eigen terrein te laten infiltreren of bergen. Per 1 maart 2015 gelden de bepalingen uit de Keur 2015 (artikel 15 van de Algemene regels en artikel 13 van de Beleidsregels).

In de Keur 2015 is een vrijstelling van de compensatie opgenomen voor nieuwe verharde oppervlakken kleiner dan 2000 m². Aangezien de toename aan verhard oppervlak meer dan 2.000 m² bedraagt, is bij deze ontwikkeling geen sprake van een vrijstelling van de Keur. Dit betekent dat er vanuit de Keur een compensatie wordt gevraagd voor deze ontwikkeling.

Het watersysteem in het landelijke gebied is veelal ontworpen op een (afvoer)gebeurtenis met een herhalingstijd van 10 jaar (T=10). Er dient getoetst te worden aan de maatgevende neerslaggebeurtenis volgens de regenduurlijn T=10. Door de klimaatsveranderingen nemen de neerslagintensiteiten in komende decennia mogelijk toe. De neerslagvolumen van de regenduurlijnen worden daarom vooraf met 10% verhoogd.

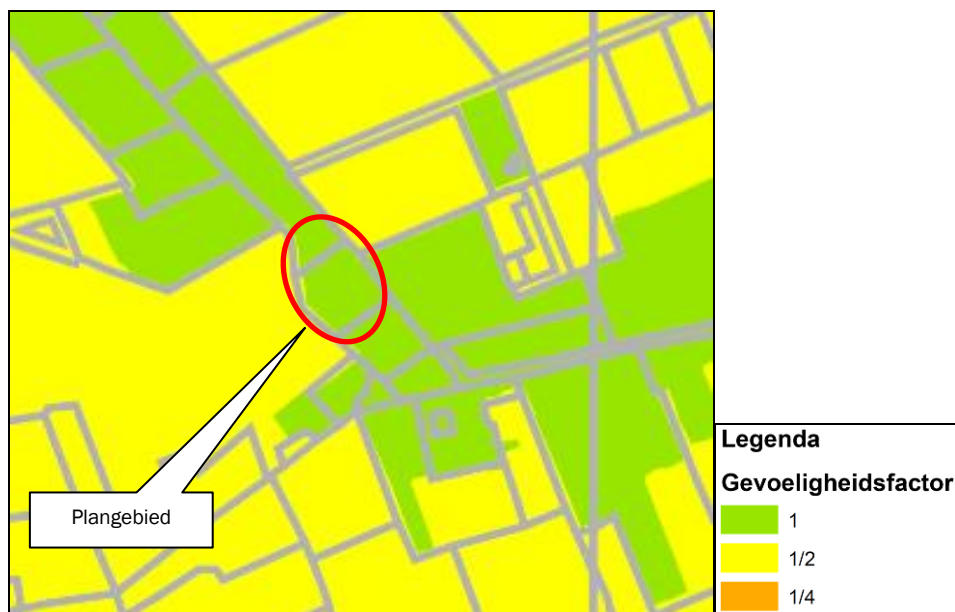
Dimensionering infiltratievoorziening

Voor de dimensionering van de infiltratievoorziening wordt de rekenregel uit artikel 15 van de Algemene regels van de Keur toegepast. Hierin is bepaald dat voor het afvoeren van hemelwater door afkoppelen van verhard oppervlak bij een toename van verhard oppervlak tussen 2.000 m² en 10.000 m² en compenserende maatregelen zijn getroffen om versnelde afvoer van hemelwater tegen te gaan, in de vorm van een voorziening met een minimale compensatie, waarbij de volgende rekenregel wordt toegepast:

$$\text{benodigde compensatie (in m}^3\text{)} = \text{toename verhard oppervlak (in m}^2\text{)} \times \text{gevoeligheidsfactor} \times 0,06 \text{ (in m)}$$

De gevoeligheidsfactor houdt de nominale waarde in die de hydrologische gevoeligheid en infiltratiepotentie van de locatie uitdrukt. De waarde 0,06 is de waterschijf van 60 mm die overeenkomt met de vastgestelde bovengrens voor de compensatiecapaciteit van 600 m³/ha.

In de volgende figuur wordt de hydrologische gevoeligheid van de locatie afgelezen. Deze bedraagt 1.

Figuur 32: Kaart gevoeligheid piekafvoeren

Om hydrologisch neutraal te ontwikkelen bedraagt de benodigde bergingscapaciteit voor de ontwikkeling tijdens een extreme neerslagsituatie: $4.180 \times 1,0 \times 0,06 = 251 \text{ m}^3$.

Bij de dimensionering van de voorziening dient rekening gehouden te worden met een maximale diepgang van 80 cm gezien de GHG (gemiddelde hoogste grondwaterstand) ter plaatse. De oppervlakte van de nieuw aan te leggen wadi bedraagt circa 600 m^2 (bij een waking van 20 cm). Deze wadi wordt ten noorden van de nieuw te bouwen stal aangelegd en geïntegreerd in het groen dat ten noorden van de stal wordt aangelegd. Met deze afmetingen is de hemelwaterberging van voldoende omvang om het hemelwater te kunnen bergen.

De voorziening dient verder te voldoen aan de volgende eisen:

- a) De bodem van de voorziening ligt boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG);
Ter plaatse van de aan te leggen wadi is de GHG circa 80 cm.
- b) De afvoer uit de voorziening vindt plaats via een functionele bodempassage naar het grondwater en/of via een functionele afvoerconstructie naar het oppervlaktewater. Indien een afvoerconstructie wordt toegepast, dient deze een diameter van 4 cm te hebben;
Er wordt geen functionele bodempassage aangelegd, het hemelwater zal op natuurlijke wijze infiltreren in de bodem.
- c) Daarnaast moet er altijd een overloopconstructie zijn, om beschadiging van het oppervlaktewaterlichaam te voorkomen.
Bij zeer grote neerslaghoeveelheden bestaat de kans dat de genoemde voorziening het aangeboden water onvoldoende kunnen verwerken. Een noodoverloopconstructie moet er dan voor zorgen dat het overtollige water gecontroleerd naar een plek wordt afgevoerd waar het geen overlast kan veroorzaken. In het beplantingsplan in bijlage 2 is de overstortvoorziening aangegeven.
In geval van extreme neerslagsituaties kan het overtollige hemelwater middels een bovengrondse overstort (middels een buis die aan de bovenzijde van de hemelwatervoorziening wordt gelegd) afvloeien naar de westelijk gelegen Peelse Loop, waardoor het teveel aan water in geval van extreme neerslagsituaties afgevoerd kan worden. De buis wordt op direct onder maaiveldniveau in de grond gelegd.
Hierdoor zal in extreme situaties geen schade ontstaan aan derden.

Verder is bij de situering van de wadi rekening gehouden met de ligging van de Peelse Loop die gelegen is in de directe nabijheid van het plangebied. Er wordt rekening gehouden met een afstand van 5 meter tussen de wadi en de beek.

Voor de ligging van de nieuw aan te leggen wadi wordt verwezen naar het beplantingsplan.

Conclusie

Er is sprake van een hydrologisch neutrale ontwikkeling door de aanleg van een wadi die het hemelwater afkomstig van de toename aan verhard oppervlak bergt. Het hemelwater wordt niet afgevoerd via het riool, maar ter plaatse geïnfiltreerd. Waterverontreiniging wordt voorkomen. Geconcludeerd kan worden dat voldaan wordt aan het beleid van Waterschap Aa en Maas inzake de watertoets.

8.4 Bijzondere wateren en voorzieningen

Het waterschap legt onder ander in Noord-Brabant de natte ecologische verbindingzones (EVZ's) aan. In de praktijk komt het neer op het realiseren van brede, natuurvriendelijke oevers bij bestaande watergangen. Ze worden bij voorkeur aangelegd aansluitend bij de bestaande Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en andere natte natuur en gecombineerd met de vereiste waterberging in het landelijk gebied ("waterbergingsoevers"). De planlocatie grenst aan de Peelse Loop; de gemeente heeft plannen om rond deze bestaande watergang die is aangewezen als ecologische verbindingzone, brede en natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Hiertoe is een bestemmingsplan opgesteld dat op reeds als ontwerp is gepubliceerd. Voor een deel worden voorzieningen voorzien op de grond van de initiatiefnemer. Tussen het waterschap en de initiatiefnemer is een concept-overeenkomst opgesteld ten behoeve van de inzet van gronden voor de ontwikkeling van de ecologische verbindingzone. In ruil hiervoor wil de initiatiefnemer ontwikkelmogelijkheden voor zijn pluimveebedrijf. Door uitvoer van onderhavig plan wordt de ontwikkeling van de ecologische verbindingzone mogelijk gemaakt. Het initiatief draagt zodoende bij aan de realisatie van de ecologische hoofdstructuur.

De locatie is niet gelegen in een attentie- of beschermingsgebied zoals bedoeld in de verordening waterhuishouding gelegen.

8.5 Schoon inrichten

De locatie is voorzien van riolering, waar het (huishoudelijk) afvalwater op wordt geloosd. Bedrijfsafvalwater wordt opgevangen in de aanwezige opvangputten. In de voorgenomen activiteit wordt geen afvalwater geloosd op het oppervlaktewater. Het erfafspoelwater stroomt af naar de omliggende sloten, terreinen of waterbergingsvoorziening. De daken en het erf zijn schoon. Het afstromend hemelwater is zodoende niet verontreinigd.

Er is sprake van een gescheiden systeem. Het hemelwater wordt niet afgevoerd op de riolering, maar afgevoerd en in de nieuwe situatie deels geïnfiltreerd d.m.v. een buffervoorziening.

Om negatieve effecten op de huidige goede waterkwaliteit te voorkomen en waterbesparing te bereiken, wordt:

- zoveel mogelijk maatregelen getroffen om het waterverbruik zo gering mogelijk te laten zijn en verontreiniging van het regenwater en oppervlaktewater te voorkomen;
- duurzame, niet- uitloogbare bouwmaterialen toegepast;
- een infiltratievoorziening gerealiseerd.

9. Conclusie

De heer Graat wil zijn bedrijf laten evolueren tot een “Kuikenhouderij 2.0”. De vier pijlers volhoudbaarheid, maatschappelijke betrokkenheid, kwaliteit en innovatie geven het bedrijf een gedegen fundament voor een mooie toekomst. Het bedrijf ontwikkelt tot een bedrijfseconomisch rendabel maatschappelijk gedragen bedrijf. Een voorbeeld voor de gehele landbouw, en met name specifiek de intensieve veehouderij.

Met het concept Kuikenhouderij 2.0 neemt het bedrijf van Pluimveehouderij Graat B.V. een unieke voorbeeldfunctie aan in de Brabantse pluimveesector. De visie van de initiatiefnemer sluit aan bij de ontwikkeling van het Brabantse platteland en de transitie naar zorgvuldige veehouderij. Het gaat niet zozeer alleen om technische innovaties om te komen tot een zorgvuldige veehouderij, maar het beleid ziet op een combinatie van aspecten als volksgezondheid, dierenwelzijn, diergezondheid, natuur en milieu, verbinding met de omgeving, die binnen het integraal bedrijfsconcept zijn uitgewerkt tot een innovatief geheel. Er wordt invulling gegeven aan het begrip zorgvuldige veehouderij waar de provincie Noord-Brabant op heeft ingezet via het Brabantberaad-akkoord. Hierin wordt “elke vergunning is een kans” gezien als een drijvende kracht voor vernieuwing en verduurzaming van de veehouderij.

De ideale toekomstvisie voor het bedrijf bestaat uit een dynamisch en transparant samenspel tussen bedrijf en omgeving in de breedste zin. De focus komt te liggen op volhoudbaarheid, maatschappelijke verantwoording, innovatie en kwaliteit.

Voldoen aan de standaarden past niet in het vooruitstrevende beeld van de initiatiefnemer, maar behoort tot een traditionele kijk op de veehouderij. De ambities in de vorm van Kuikenhouderij 2.0, die verder gaan dan welke wet- en regelgeving dan ook, worden nagestreefd door te investeren in maatschappelijke beleving, inpassing in natuur en landschap, energieneutrale bedrijfsvoering, dierenwelzijn en –gezondheid en binding met de omgeving.

Kuikenhouderij 2.0 is een modern, gezond en duurzaam concept, dat in deze fase van transitie naar meer dan zorgvuldige veehouderij, toe is aan de volgende stap in haar ontwikkeling.

Vergroting van het bouwvlak is noodzakelijk om meer ruimte te creëren in de stallen in het kader van het verhogen van het dierenwelzijn in de bestaande stallen waardoor de initiatiefnemer geen ruimte meer om zijn pilotproject binnen de bestaande grenzen van het bouwvlak te realiseren. Daarbij komt dat het bedrijfsconcept een integraal concept betreft waarin zorgvuldige veehouderij, educatie, natuurontwikkeling en recreatie in samenhang met de ontwikkeling van de ecologische verbindingszone (combinatie zichtstal – wandel/fietspaden – natuur – informatievoorziening) een plaats krijgen. Dit totaalconcept is niet binnen de bestaande grenzen van het bouwvlak en bestaande bebouwing realiseerbaar. Hiertoe dient dan ook een nieuw bedrijfsgebouw te worden opgericht.

10. Uitvoerbaarheid

10.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan doorloopt als ontwerp respectievelijk vastgesteld en onherroepelijk bestemmingsplan de volgende procedure conform de artikelen 3.7 tot en met 3.9 van de Wet op de ruimtelijke ordening:

- 1) **Vorbereiding en vooroverleg** met diensten van rijk, provincie en waterschap;
Het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1) geeft aan dat burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg voeren met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. De instanties die in kennis gesteld moeten worden van dit bestemmingsplan zijn geïnformeerd.

Vooroverlegreactie provincie Noord-Brabant

Op 7 december 2015 heeft de provincie Noord-Brabant een vooroverlegreactie op het ontwerpbestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied, Reijseweg 35, De Mortel” gegeven (zie bijlage 12).

De provincie geeft in haar reactie aan dat op een aantal punten strijdigheid bestaat met de Verordening ruimte 2014. Het plan voldoet voor het grootste deel aan de relevante artikelen 7.3 en 7.4 van de Verordening, maar voor de volgende punten is dit nog niet het geval:

- **Geurhinder:**
De geurberekeningen zijn uitgevoerd met hoge snelheden en een kleine diameter. Gezien dit uitzonderlijke uitgangspunt verzoekt de provincie om erop toe te zien dat deze snelheden ook in de praktijk daadwerkelijk gerealiseerd worden en met toezicht hierop te laten controleren.
Antwoord: Er wordt op toegezien dat de uittreedsnelheden van de stallucht worden gehaald en hierop zal worden gecontroleerd. De onderbouwing van de rekengegevens is tevens opgenomen in bijlage 5 van deze toelichting. In bijlage 5 is bij de berekening van de beoogde situatie een onderbouwing opgenomen van de invoergegevens. Hieruit blijkt dat er uitgegaan is van realistische parameters.
- **Landschappelijke inpassing:** uit het plan blijkt niet wat de oppervlakte aan landschappelijke inpassing is die wordt gerealiseerd. Dit dient in het plan inzichtelijk te worden gemaakt. Daarnaast is het beplantingsplan vanuit juridisch-planologisch oogpunt onvoldoende verwerkt in zowel de verbeelding van het plan als de regels.
Antwoord: In totaal wordt meer dan 4.800 m² aan beplanting aangebracht (inclusief de wadi aan de noordzijde van de inrichting). In paragraaf 6.2 van onderhavige toelichting wordt hierop nader ingegaan. In de regels in de specifieke gebruiksregels is een voorwaardelijke verplichting (artikel 5.4.4) opgenomen dat de gronden en gebouwen niet mogen worden gebruikt zolang de landschappelijke inpassing niet is gerealiseerd en in stand wordt gehouden conform het bij deze regels gevoegde erfbeplantingsplan.
- **Wijzigingsregels:** in het plan zijn wijzigingsregels opgenomen om bestemmingen te wijzigen. De bestemmingen waarnaar kan worden gewijzigd zijn echter niet opgenomen in de regels. Het verzoek is om deze bestemmingsregels alsnog op te nemen.
Antwoord: In de regels zijn de bestemmingen opgenomen waarnaar kan worden gewijzigd.

Vooroverlegreactie waterschap Aa en Maas

Op 11 en 15 december 2015 heeft het waterschap Aa en Maas een vooroverlegreactie op het ontwerpbestemmingsplan gegeven. Naar aanleiding van deze reacties heeft op 12 januari 2016 tussen de initiatiefnemer, gemeente en waterschap een overleg plaatsgevonden. Na dit overleg is het voorontwerpbestemmingsplan opnieuw getoetst. Op 21 januari 2016 heeft het waterschap een nieuwe vooroverlegreactie gestuurd naar aanleiding van deze toets (zie bijlage 13).

In de reacties van 11 en 15 december wordt aangegeven dat in het bestemmingsplan een koppeling wordt gemaakt met het bestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop”. Tegen dit bestemmingsplan is echter beroep ingesteld bij de Raad van State, waarmee de zekerheid dat dit plan wordt vastgesteld niet geborgd is.

Inzichtelijk dient te worden gemaakt hoe onderhavig bestemmingsplan eruit ziet indien het bestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop” de eindstreep niet haalt en hoe er dan met het aspect water zal worden omgegaan

Antwoord: de plannen voor de ontwikkeling aan de Reijseweg met betrekking tot de landschappelijke inpassing en compensatie in het kader van der watertoets sluiten inderdaad aan bij de plannen voor het beekhersteltraject van de Peelse Loop. Echter, indien het bestemmingsplan “Beekherstel Peelse Loop” aanpassing behoeft of geen doorgang vindt als gevolg van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, worden het landschappelijk inpassingsplan en de aanleg van de hemelwaterberging zoals nu opgenomen in het bestemmingsplan toch uitgevoerd. De oppervlakte aan beplanting in het plan is tevens noodzakelijk om te voldoen aan de voorwaarde van de provincie in het kader van de Verordening ruimte 2014.

Dit wil zeggen dat de plannen voor de landschappelijke inpassing niet wijzigen als het beekhersteltraject niet doorgaat. Het bestemmingsplan behoeft dan ook geen aanpassing.

In de reactie van 21 januari 2016 geeft het waterschap nog een drietal aandachtspunten waar in het plan rekening mee dient te worden gehouden.

Naast het plangebied is een A-watergang gelegen, die door of namens het waterschap onderhouden worden. Hiernaast is aan weerszijden een onderhoudsstrook van 5 meter aanwezig. Verzocht wordt deze met de aanduiding “vrijwaringszone – watergang” aan te duiden met de opmerking dat de gronden ter plaatse mede bestemd zijn voor het beheer en onderhoud van de waterloop. Deze strook moet vrij zijn van obstakels zijn voor het beheer van de watergang, in de Keur zijn hier regels over opgenomen.

Antwoord: De aanduiding is opgenomen op de verbeelding, alsmede opgenomen in de regels van het bestemmingsplan onder de algemene aanduidingsregels.

Het tweede punt betreft het aspect Hydrologisch neutraal ontwikkelen (HNO). Om te voorkomen dat hemelwater als gevolg van uitbreiding van het verhard oppervlak versneld op het watersysteem wordt geloosd moeten plannen zoveel mogelijk hydrologisch neutraal worden uitgevoerd. Voor lozingen op een oppervlaktewater vraagt het Waterschap daarom een vervangende berging, die de extra afvoer van het nieuwe verharde oppervlak als het ware neutraliseert. In de toelichting is de compensatie bepaald aan de hand van de keur. De berekende compensatie is 251 m³. Hiervoor wordt een wadi aangelegd ten noorden van de nieuwe stal. Bij de inrichting van de wadi wordt rekening gehouden met afstand van 5 meter tussen wadi en beek (voor onderhoud aan de Peelse Loop).

Ten slotte wordt de opmerking gemaakt dat binnen het plangebied een zoekgebied voor “ecologische verbindingzone” en voor “behoud en herstel watersysteem” gelegen. Deze herinrichting van het watersysteem maakt onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling “Beekherstel Peelse Loop”. Uit het overleg van 12 januari 2016 is gebleken dat de ontwikkeling aan de Reijseweg 35 geen invloed heeft op beekherstel Peels Loop.

De wateraspecten zijn goed opgenomen in het plan.

- 2) **Ontwerp:** het ontwerpbestemmingsplan wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd, waarbinnen eenieder zienswijzen kan indienen. Naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen wordt het plan waar nodig aangepast.
- 3) **Vaststelling:** de gemeenteraad stelt vervolgens het bestemmingsplan vast, waarna het wederom voor een periode van 6 weken ter inzage wordt gelegd en waarop indieners van zienswijzen beroep kunnen instellen bij de Raad van State.

10.2 Economische uitvoerbaarheid

Per 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Met de inwerkingtreding van de Wro rust op de gemeente de verplichting tot het verhalen van kosten bij grondexploitatie via een exploitatieplan, tenzij kostenverhaal anderszins is verzekerd.

De toepassing voor het afdwingbare kostenverhaal richt zich op bouwplannen. De definitie van wat onder een bouwplan wordt verstaan, is opgenomen in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Uit dit artikel blijkt dat onder een bouwplan o.a. wordt verstaan de bouw van hoofdgebouwen van een oppervlak van 1.000 m² of meer. De te verhalen kosten worden limitatief opgesomd in artikelen in de kostensoorten lijst (art. 6.2.4 Bro). Voor het voorliggend bestemmingsplan maakt de gemeente alleen kosten voor het begeleiden van het bestemmingsplan. De noodzakelijke onderzoeken zijn al voor rekening van de aanvrager uitgevoerd.

10.3 Grondexploitatie

Met initiatiefnemers is op grond van de grondexploitatiewetgeving, als opgenomen in de Wro, een anterieure ontwikkelingsovereenkomst gesloten. In de overeenkomst zijn ontwikkelvoorwaarden (waaronder planschade) opgenomen.

11. Juridische verantwoording

11.1 Algemene opzet

Dit hoofdstuk bevat de concrete vertaling van het beleidsgedeelte (voorafgaande hoofdstukken) naar het juridisch gedeelte van het bestemmingsplan (de verbeelding en regels).

Het bestemmingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- De toelichting: een planbeschrijving die een verantwoording van de gemaakte keuzes, een toelichting op de juridische opzet en een korte beschrijving van de handhavings- en uitvoeringsaspecten bevat;
- De bestemmingsregels, waarin de bestemmingen en daarbinnen geldende mogelijkheden zijn uitgewerkt. Hierbij is aangesloten op de regels van het vastgestelde bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied 2010”. In de regels zijn de regels met betrekking tot een zorgvuldige veehouderij zoals opgenomen in de Verordening ruimte 2014 verwerkt en geborgd;
- De verbeelding, die de rol heeft van visualisering van de bestemmingen.

11.2 Toelichting op de verbeelding

Op de verbeelding zijn de bestemmingen onderscheiden. De bestemmingen zijn afgeleid uit het gebruik (de aanwezige functies). Deze vormen het zogenaamde casco van het plan, waarvan in beginsel niet mag worden afgeweken.

Op basis van het voorgaande worden in voorliggend bestemmingsplan de volgende bestemmingen en aanduidingen onderscheiden:

- Agrarisch – Agrarisch bedrijf (enkelbestemming);
- Agrarisch (enkelbestemming);
- Intensieve veehouderij (functieaanduiding);
- Specifieke vorm van agrarisch – innovatief bedrijfsconcept (functieaanduiding);
- Vrijwaringszone – waterloop (gebiedsaanduiding);
- Bouwvlak.

11.3 Toelichting op de regels

De systematiek van de regels kan worden samengevat aan de hand van de hoofdstukindeling.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

- *Hoofdstuk 1 “Inleidende Regels”* gaat in op de omschrijvingen van de in de voorschriften gehanteerde begrippen en de wijze waarop de vermelde maten worden bepaald.
- In *hoofdstuk 2 “Bestemmingsregels”* worden de verschillende bestemmingen met bijbehorende gebruiksbepalingen en bouwvoorschriften beschreven.
- *Hoofdstuk 3 “Algemene regels”* geeft een overzicht van de algemene bouw- en gebruiksregels, de regels met betrekking tot afwijken van het bestemmingsplan, algemene aanduidingsregels en de bepalingen ten behoeve van wijzigingen van het bestemmingsplan. Tot slot komen de procedureregels aan bod, die verwijzen naar de wetgeving die in acht moet worden genomen.
- In *hoofdstuk 4 “Overgangs- en slotregels”* komen de regels ten aanzien van het overgangsrecht en de slotregel aan bod.